

Justerat tisdagen den 16 januari 2007 beträffande § 4, i övrigt tisdagen den 30 januari 2007.

Inger Linge

Conny Andersson

John Glas

Ordföranden och Lena-Maj Anding delade ut landstingets bemötandepreis som gick till Waxholms Ångfartygs AB, priset togs emot av VD Juhan Grünfeldt och Jan Norell. Tacktal hölls av ordföranden i styrelsen Mikael Freimuth. Hedersomnämning gavs till Olmed Ortopediska AB som företräddes av Lars Wallsten och Marie Eriksson och Medicinsk tandvård vid Danderyds sjukhus som företräddes av Caroline Frid, Monika Englund och Anki Wernlund.

§ 1

Inledning

Ordföranden förklarade sammanträdet öppnat.

Upprop förrättades och närvaro och frånvaro på grund av anmälda förhinder antecknades enligt uppopslistan, bilaga 1.

Fullmäktige godkände de anmälda förhindren.

§ 2

Kungörelse och annonsering

Kungörelsen om fullmäktiges sammanträde utsändes den 4 januari 2007 till fullmäktiges ledamöter och ersättare samt länsstyrelsen. Kungörelsen anslogs samma dag på landstingets anslagstavla.

Föredragningslistan infördes den 8 och 9 januari 2007 i de tidningar där enligt fullmäktiges beslut annonsering ska ske.

Tillägg till föredragningslista anslogs den 12 januari 2007 på landstingets anslagstavla och utsändes dessa dagar till fullmäktiges ledamöter och ersättare.

Det antecknades att sammanträdet kungjorts i laga ordning.

§ 3

Justering

Att tillsammans med ordföranden justera sammanträdets protokoll utsågs förste och andre vice ordföranden.

Protokollet skall justeras senast tisdagen den 30 januari 2007.

§ 4**Reglemente för Stockholms läns landstings revision (förslag 1)**

LS 0611-1912

Anf. 1-55

Ärendet återremitterades till landstingsstyrelsen den 28 november 2006.

I ärendet yttrade sig landstingsrådet Ingela Nylund Watz, Birgitta Sevefjord, Raymond Wigg, Christer G Wennerholm och Gustav Andersson, Håkan Jörnehed, landstingsrådet Stig Nyman, Lena-Maj Anding, landstingsrådet Birgitta Rydberg och Dag Larsson, Andres Käärik, Staffan Holmberg samt Curt Linderoth.

YRKANDEN

1) bifall till landstingsstyrelsens förslag

2) bifall till m-, fp- och kd-ledamöternas vid sammanträdet framlagt korrigeringsförslag avseende revisorsgrupp II enligt följande: "Hälso- och sjukvårdsnämnden med utskott och tre sjukvårdsberedningar" ska ändras till *Hälso- och sjukvårdsnämnden med sjukvårdsstyrelser och medicinska beredningar*"

3) bifall till s-, v- och mp-ledamöternas förslag om att i reglementet ändra § 3 till att varje revisorsgrupp skall bestå av sju revisorer

4) bifall till yrkande av s-ledamöterna om att varje ledamot från sin plats muntligen skall avge sin röst vid votering.

5) avslag till yrkandet under 4)

Ordföranden ställde först propositioner om bifall till yrkandet under 2) ovan och fann att fullmäktige bifallit m-, fp- och kd-ledamöternas framlagda förslag.

Härefter ställde ordföranden propositioner om avslag respektive bifall till yrkandet under 4) ovan och fann att fullmäktige avslagit förslaget.

Begärd omröstning genomfördes enligt följande godkända voteringsproposition.

Den som bifaller avslagsyrkandet röstar ja. Den det ej vill röstar nej. Vinner nej har fullmäktige beslutat enligt s-ledamöternas förslag

Efter omröstningen konstaterade ordföranden att sammanräkningstablan visade 84 ja-röster och 62 nej-röster och 3 ledamöter var frånvarande.

Hur ledamöterna röstade framgår av bilaga 2.

BESLUT

Fullmäktige beslutade att avslå s-ledamöternas yrkande.

Slutligen ställde ordföranden propositioner om bifall till yrkandena under 1) och 3) ovan och fann att fullmäktige bifallit landstingsstyrelsens förslag.

Begärd omröstning genomfördes enligt följande godkända voteringsproposition.

Den som bifaller landstingsstyrelsens förslag röstar ja. Den det ej vill röstar nej. Vinner nej har fullmäktige beslutat enligt s-, v- och mp-ledamöternas förslag

Efter omröstningen konstaterade ordföranden att sammanräkningstabblån visade 85 ja-röster och 62 nej-röster och 2 ledamöter var frånvarande.

Hur ledamöterna röstade framgår av bilaga 3.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag och till m-, fp- och kd-ledamöterna förslag till korrigering i reglementet avseende revisorsgrupp II.

att anta reglemente för Stockholms läns landstings revision med följande korrigering

”Hälso- och sjukvårdsnämnden med utskott och tre sjukvårdsberedningar” ska ändras till ”Hälso- och sjukvårdsnämnden med sjukvårdsstyrelser och medicinska beredningar”

Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

§ 5

Omställningsbidrag för fastighetsinvestering vid Karolinska Universitets-sjukhuset (förslag 2)

LS 0507-1239

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att bevilja bidrag för omställningskostnader på 54 000 000 kronor vid Karolinska Universitetssjukhuset.

§ 6

Vissa val och fyllnadsval samt *bordlagda* val m m (förslag 3)

LS 0609-1584, 0610-1661, 1729, 1761, 1771, 1777, 0611-1819, 1822, 1848, 1876, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1958, 0612-1977, 2042, 0701-0002, 0025, 0037, 0051

Fullmäktige beslutade att medge befrielse för Bengt Falemo (c) från uppdraget som ersättare i fullmäktige, valkrets 1, för Jan Emanuel Johansson (s) från uppdraget som ledamot i övervakningsnämnd Stockholm Norr, för Tobias Lodestrand (m) från uppdraget som ersättare i Mälardalsrådet, för Pär Hommerberg (fp) från uppdraget som ersättare i fullmäktige, valkrets 1 samt för Kerstin Hedin Lindholm (s) från uppdraget som ledamot i samordningsförbundet för rehabilitering i Haninge.

Fullmäktige valde sedan enligt valberedningens förslag

Fyllnadsval**Övervakningsnämnd Stockholm Norr** intill utgången av 2010

Ledamot

s Klas-Göran Wändersjö (efter Jan Emanuel Johansson)

Mälardalsrådet för tiden 2007 - 2010

Ersättare

m Bordlades (efter Tobias Lodestrand)

Samordningsförbundet för rehabilitering i Haninge för tiden 2007 - 2010

Ledamot

s Staffan Holmberg (efter Kerstin Hedin Lindholm)

Bordlagda val**Samordningsförbundet för rehabilitering i Haninge** för tiden 2007 - 2010

Ledamöter

m Henrik Isoz

Ersättare

fp Lars B Strand

Samordningsförbundet för rehabilitering i Huddinge för tiden 2007 - 2008

Ledamot

m Eva Sjödin

Kommunalförbundet för Avancerad Strålbehandling för tiden 2007-2010

Revisor

m Curt Linderöth

Kammarrätten fr o m 1 januari 2007 t o m 31 december 2010

Vänsterpartiet bordlade 2 platser

Fastighetsdomstolen fr o m 1 januari 2007 t o m 31 december 2010

Nämndemän

v Ulf Klason

Svea Hovrätt fr o m 1 januari 2007 t o m 31 december 2010

Nämndemän

kd Jozsef Kovács
 kd Raouf Ayoub
 v Maja Bucovac-Re
 v Mehmet Göker
 v Daniel Söderberg Talebi
 v Hans Marcusson
 v Jan Bäckström
 v Jonna-Karna Müller
 v Birgitta Söderfeldt

Länsrätten fr o m 1 januari 2007 t o m 31 december 2010

Nämndemän

fp Annika Angerfelt	fp Karl-Henrik Liminga
fp Stefan Hirvonen	fp Victor Flores
fp Willy Viitala	fp Ann-Charlott Glas
fp Margot Thorin	fp Britt-Marie Norelius
fp Margareta Palving	fp Berit Hellsing
fp Eva Berg Arbro	fp Can Seker
kd Antonella Pirrone	kd Magnus Ramstrand
kd Bo Hallberg	kd Marlene Rindå
kd Magda Ayoub	v Helin Sahin
s Bengt Harju	v Eva-Lena Lundberg
s Gunnel Trelje	v Peter Linde-Qvist
s Ellinor Reiman	v Kristoffer Franzén
v Hediye Güzel	v Mehemt Acikgöz
v Eva Walin	v Maja Lundqvist
v Anna-Liisa Laukkanen	v Ann-Christin Grennefors
v Ronny Andersson	v Regina Saglind
v Eva Björklund	v Toivo Jokkala
v Owe Larsson	v Christian Camitz
v Jan Wattsgård	v Gunnar Bjerkli
v Carin Thåström	

Moderaterna bordlade 72 platser

Centerpartiet bordlade 1 plats

Socialdemokraterna bordlade 2 platser

Vänsterpartiet bordlade 3 platser

Miljöpartiet bordlade 14 platser

Skattenämnden för skattekontor 1 fr o m 1 januari 2007 t o m 31 december 2010

Ledamöter

kd Ingemar Johansson
v Inga-Lill Franzén

Socialdemokraterna bordlade 1 plats
Vänsterpartiet bordlade 1 plats
Miljöpartiet bordlade 3 platser

Skattenämnden för skattekontor 2 fr o m 1 januari 2007 t o m 31 december 2010

Ledamöter

fp Ragnhild Cassel	fp Christina Jonsson
fp Inga Emtell	fp Lillian Nilsson
fp Birgitta Fridlund	fp Kjell Oscarsson
fp Ingrid Grafström	fp Agneta Pettersson
fp Ragnar Hultgren	fp Kurt Seidel
fp Kerstin Höjer Lundkvist	fp Per Stensson
kd Christian Hårleman	kd Vildan Selcuk
v Anders Linderyd	

Moderaterna bordlade 38 platser
Centerpartiet bordlade 4 platser
Socialdemokraterna bordlade 1 plats
Vänsterpartiet bordlade 9 platser
Miljöpartiet bordlade 7 platser

Skattenämnden för skattekontor 3 fr o m 1 januari 2007 t o m 31 december 2010

Ledamöter

fp Bertil Andersson	fp Marie-Louise Ramnefalk
fp Ali Sadeghvaziri	fp Ibrahim Adan
fp Lennart Skiöld	kd Donald Ericsson
fp Jonas Uebel	v Mona Trumstedt
fp Lars Bergstig	v Inger Olsson

Moderaterna bordlade 19 platser
Folkpartiet bordlade 6 platser
Centerpartiet bordlade 3 platser
Vänsterpartiet bordlade 7 platser
Miljöpartiet bordlade 7 platser

SLL Internfinans AB för tiden från och med valet intill tiden för årsstämman 2007 samt under förutsättning att bolagsordningen ändras för bolaget, även för tiden från årsstämman 2007 intill slutet av årsstämman för 2008

Suppleant

- Bordlades

Stiftelsen Cancercentrum Karolinska för tiden 2007-2010

Ledamöter

Suppleanter

- Ulf Lagerström
 - Rutger Barnekow
 - Bo Nordenskjöld
 - Ulrik Ringborg
 - Carl Johan Åberg
 - Ralf Pettersson
 - 1 plats bordlades
- Catharina Larsson
 - Lars Hällgren

Ordförande

- Ulf Lagerström

Stiftelsen Centrum för Molekylär Medicin för tiden 2007-2010

Ledamöter

Suppleanter

- Stig Larsson
 - Leif Edvinsson
 - Lennart Låftman
 - Ralf Pettersson
 - Jan Andersson
 - Thorbjörn Ekström
 - 1 plats bordlades
- Staffan Josefsson
 - 1 plats bordlades

Ordförande

- Stig Larsson

Stiftelsen Clara för tiden 2007-2010

Ledamöter

- 3 platser bordlades

Auktoriserade revisorer

Revisor	Revisorsersättare
1 plats bordlades	1 plats bordlades

Kommunalförbundet Ägarsamverkan i Norrtäljes Sjukvård och Omsorg för tiden 2007 - 2010

Revisorer	Revisorsersättare
1 majoritetsplats bordlades	1 majoritetsplats bordlades
1 oppositionsplats bordlades	1 oppositionsplats bordlades

Samordningsförbundet för rehabilitering i Botkyrka för tiden 2007 - 2010

Revisor	Revisorsersättare
1 majoritetsplats bordlades	1 oppositionsplats bordlades

Samordningsförbundet för rehabilitering i Södertälje för tiden 2007 - 2010

Ersättare

fp Bordlades

Revisor	Revisorsersättare
1 majoritetsplats bordlades	1 oppositionsplats bordlades

Stockholms läns Hemslöjdsförening för tiden 2007-2010

Ledamot	Ersättare (majoritetsplatser)
fp Bengt Kopp	m Bordlades Bordlades

Svenska Jägareförbundets avdelning för Stockholms län från ordinarie årsmöte 2007 t o m ordinarie årsmöte 2008

Ledamot

c Karina Åberg

Mälardalsrådet för tiden 2007-2010
(v- och mp-platser)

Ledamot	Ersättare
Bordlades	Bordlades

Pliktverkets inskrivningsnämnd för tiden 2007-2010

Ersättare

fp Katarina Odmark

Övervakningsnämnden Stockholms Centrums andra för tiden 2007-2010

Ledamot (majoritetsplats)	Ersättare (majoritetsplats)
1 plats bordlades	1 plats bordlades

Övervakningsnämnden Stockholm Söder för tiden 2007-2010

Ledamot	Ersättare
c Bordlades	fp Gunilla Thorsson

Övervakningsnämnden Stockholm Norr för tiden 2007-2010

Ledamot	Ersättare
kd Bordlades	fp Anita Hagelbeck

Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län för tiden 2007-2010
(v- och mp-platser)

Ledamot	Ersättare
Bordlades	Bordlades

Stiftelsen Vetenskapsstaden för tiden 2007-2010

Ledamot

fp Jan Liliemark

Stockholms Konserthusstiftelse för tiden 2007-2010

Ledamöter

- Björn Sprängare
- fp Karin Wästberg

Ordförande

- Björn Sprängare

Stiftelsen Stockholms läns äldrecentrum för tiden 2007-2010

Ersättare

- fp Bordlades

Stiftelsen Göransgården för tiden 2007-2010

Ersättare

- s Ragnar Bergsten

Ericastiftelsen för tiden 2007-2010

Ledamöter

- fp Margaretha Herthelius

Vice ordförande

- fp Margaretha Herthelius

Landstingets donationsfonder för tiden från det att revisionsberättelse avgivits för det kalenderår då allmänna val har ägt rum till motsvarande tidpunkt efter närmast följande allmänna val

Auktoriserade revisorer

Revisor

Revisorersättare

1 plats bordlades

1 plats bordlades

Stockholms läns hemslöjdsförening för granskning av räkenskaper och förvaltning för år 2007

Revisor	Revisorsersättare
m Bordlades	s Charlotte Hernmarck

Stiftelsen Vira Bruk för granskning av räkenskaper och förvaltning för år 2007

Revisor	Revisorsersättare
m Bordlades	s Göran Dahlstrand

Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län för granskning av räkenskaper och förvaltning för år 2007

Revisor
m Bordlades

Stockholms Konserthusstiftelse för granskning av räkenskaper och förvaltning för år 2007

Revisor	Revisorsersättare
m Bordlades	s Göran Hammarsjö

Stiftelsen Stockholms läns Museum från tid då revisionsberättelse avgivits för år 2006 intill motsvarande tidpunkt efter närmast följande allmänna val

Lekmannarevisorer

Revisor	Revisorsersättare
m Bordlades	s Gunilla Jerlinger

Auktoriserade revisorer

Revisor	Revisorsersättare
1 plats bordlades	1 plats bordlades

Stiftelsen Stockholms läns äldrecentrum från tid då revisionsberättelse avgivits för år 2006 intill motsvarande tidpunkt efter närmast följande allmänna val

Auktoriserade revisorer

Revisor	Revisorsersättare
1 plats bordlades	1 plats bordlades

Övriga val

Övervakningsnämnden Stockholms centrums första för tiden 2007-2010

Ledamöter	Ersättare
m Bordlades	m Bordlades
fp Ola V Palm	1 majoritetsplats bordlades
s Solveig Hietala	s Staffan Svärd

§ 7

Val av revisorer och revisorskollegium samt förvaltningens indelning i revisorsområden m m (förslag 4)

LS 0701-0005

Anf. 56

I ärendet yttrade sig Lena-Maj Anding och landstingsrådet Ingela Nylund Watz.

Fullmäktige beslutade

att fastställa landstingskommunens indelning i revisionsområden för tiden 2007-2010 enligt följande

Revisorsområde I	Landstingsstyrelsen Landstingshuset i Stockholm AB AB Stockholms läns landstings Internfinans Donationsfonderna
Revisorsområde II	Hälso- och sjukvårdsnämnden med sjukvårdsstyrelser och medicinska beredningar Karolinska Universitetssjukhuset Sjukvården i Salem, Nykvarn och Södertälje Patientnämnden Stockholms läns sjukvårdsområde S:t Eriks ögonsjukhus AB Danderyds sjukhus AB med dotterbolag Södersjukhuset AB Folktandvården Stockholms län AB Ambulanssjukvården i Storstockholm AB Stockholm Care AB Novumstiftelserna (under avveckling)

Revisorsområde III Regionplane- och trafiknämnden
 Färdtjänstnämnden
 AB Storstockholms lokaltrafik med dotterbolag
 Waxholms Ångfartygs AB
 Stiftelsen Clara
 Kultur- och utbildningsnämnden
 Locum AB med dotterbolag
 Medicarrier AB

att för granskning av 2007-2010 års verksamhet välja fem revisorer i tre revisorsgrupper

att bland de valda revisorerna i varje revisorsgrupp utse en ordförande och en vice ordförande

att för tiden 2007-2010 utse åtta ledamöter och sju ersättare i revisorskollegiet

att bland de valda ledamöterna utse en ordförande och en vice ordförande i revisorskollegiet att tjänstgöra under samma tid för vilken de valts som ledamöter

att för tiden 2007-2010 bland landstingsfullmäktiges ledamöter utse fem ledamöter i beredningen beträffande revisionens budget

att om val ej sker proportionellt - bestämma den ordning i vilken ersättarna i revisorskollegiet inkallas till tjänstgöring.

Fullmäktige valde härefter enligt valberedningens förslag

Revisorsgrupp I för tiden 2007-2010

Revisorer

m Georg Jönsson
 m Eva Jansa
 fp Lena Huss
 s Kenneth Strömberg
 s Niklas Rengen

Ordförande

Vice ordförande

s Kenneth Strömberg m Georg Jönsson

Revisorsgrupp II för tiden 2007-2010

Revisorer

m Curt Linderoth
 m Kjerstin Sjölander
 kd Hans Nord
 s Göran Hammarsjö
 s Charlotte Hernmarck

Ordförande Vice ordförande

s Göran Hammarsjö m Curt Linderoth

Revisorsgrupp III för tiden 2007-2010

Revisorer

m Bernt Östh
 m Benkt Kullgard
 c Gunilla Hansson
 s Gunilla Jerlinger
 s Göran Dahlstrand

Ordförande Vice ordförande

s Gunilla Jerlinger m Berndt Östh

Revisorskollegiet för tiden 2007-2010

Ledamöter

Ersättare

m Georg Jönsson	m Kjerstin Sjölander
m Curt Linderoth	m Benkt Kullgard
m Berndt Östh	m Eva Jansa
fp Lena Huss	c Gunilla Hansson
kd Hans Nord	s Charlotte Hernmarck
s Kenneth Strömberg	s Niklas Rengen
s Göran Hammarsjö	s Göran Dahlstrand
s Gunilla Jerlinger	

Ordförande

Vice ordförande

m Georg Jönsson s Kenneth Strömberg

Revisionens budgetberedning för tiden 2007-2010

Ledamöter

m	Inger Linge
kd	Bordlades
fp	John Glas
s	Conny Andersson
s	Bordlades

S-, v- och mp-ledamöter reserverade sig mot fullmäktiges beslut avseende antalet revisorer i revisorsgrupperna.

§ 8**Anmälan av motioner**

LS 0701-0063--0066

Nr 2007:1 av Dag Larsson m fl (s) om införande av trygghetskvitto inom psykiatrin

Nr 2007:2 av Dag Larsson m fl (s) om införande av vaccin mot livmoderhalscancer inom Stockholms län

Nr 2007:3 av Dag Larsson m fl (s) om sjukvården för personer med behov av habiliteringsplatser

Nr 2007:4 av Inger Ros m fl (s) om inrättande av vårdlotsar för personer med funktionshinder

Motionerna remitterades till landstingsstyrelsen för beredning.

§ 9**Bordlagd interpellation 2006:61 av Åke Askensten (mp) om trafiksituationen i stockholmsregionen**

LS 0611-1816

Anf. 57-64

Interpellationen är ställd till landstingsrådet för trafikfrågor. Fullmäktige beslutade den 7 november 2006 att interpellationen fick ställas. Interpellationen bordlades vid fullmäktiges sammanträde den 28 november 2006.

Svar på interpellationen, se bilaga 4.

Landstingsrådet Christer G Wennerholm hänvisade till det skriftliga svaret. Vidare yttrade sig Åke Askensten, landstingsrådet Christer G Wennerholm samt Yvonne Blombäck

§ 10**Interpellation 2006:63 av Lena-Maj Anding (mp) om situationen på Karolinska Universitetssjukhuset**

LS 0611-1925

Anf. 65-70

Interpellationen är ställd till landstingsrådet för personalfrågor. Fullmäktige beslutade den 28 november 2006 att interpellationen fick ställas.

Svar på interpellationen, se bilaga 5.

Landstingsrådet Maria Wallhager hänvisade till det skriftliga svaret. Vidare yttrade sig Lena-Maj Anding, landstingsråden Maria Wallhager och Lars Joakim Lundquist.

§ 11**Interpellation 2006:64 av Birgitta Sevefjord (v) om planerna på att privatisera Folk tandvården AB i Stockholms läns landsting**

LS 0612-2026

Anf. 71-79

Interpellationen är ställd till landstingsrådet för tandvårdsfrågor. Fullmäktige beslutade den 28 november 2006 att interpellationen fick ställas.

Svar på interpellationen, se bilaga 6.

Landstingsrådet Gustav Andersson hänvisade till det skriftliga svaret. Vidare yttrade sig landstingsråden Birgitta Sevefjord och Gustav Andersson, Lena-Maj Anding, Lena Cronvall-Morén samt landstingsrådet Stig Nyman.

§ 12**Frågestund**

LS 0701-0060

Anf. 80-139

- 1) Ingela Nylund Watz (s) till landstingsrådet Chris Heister: Är du beredd att snarast ta initiativ till en framställan till regeringen där landstingsstyrelsen ställer krav på att befintligt avtal angående finansieringen av Citybanan alltjämt skall gälla?
- 2) Birgitta Sevefjord (v) till landstingsrådet Filippa Reinfeldt: Kommer ni att köra över personalen på Astrid Lindgrens barnsjukhus och starta närakuten i privat regi istället för egen regi?
- 3) Raymond Wigg (mp) till landstingsrådet Christer G Wennerholm: Tänker du se till att Järna station åter bemannas?
- 4) Dag Larsson (s) till landstingsrådet Maria Wallhager: Är akutsjukhusavtalen för DS, KS och SÖS klara för år 2007 och sjukhusens respektive budget i balans?
- 5) Birgitta Sevefjord (v) till landstingsrådet Filippa Reinfeldt: Kommer det att bli någon fortsättning av pappagrupsverksamheten i södra länsdelen?
- 6) Lars Dahlberg (s) till landstingsrådet Christer G Wennerholm: Anser du att det är en viktig rättvisepprincip att reslängd ska styra priset på SL-resor?
- 7) Håkan Jörnehed (v) till Pia Lidwall: Anser du dig som politiker inte ha något ansvar för innehållet i och konsekvenserna av de avtal som ska tecknas med vårdproducenterna?
- 8) Inger Ros (s) till landstingsrådet Filippa Reinfeldt: Kan sjukvårdslandstingsrådet garantera att Storvretsborna kommer att ha en vårdcentral även efter den 1/1 2008?
- 9) Gunilla Roxby Cromvall (v) till landstingsrådet Christer G Wennerholm: Avser du ta initiativ till en kartläggning av vilka det är som plankar i kollektivtrafiksystemet och åker utan giltigt färdbevis?

10) Dag Larsson (s) till landstingsrådet Christer G Wennerholm: Ska man tolka vissa uttalanden från majoritetsföreträdare om att majoriteten ”ger en påse med pengar och sedan får vårdgivarna göra prioriteringarna” som att den nya majoriteten inte har någon ambition att låta behoven styra i vården utan överlåter prioriteringarna i vården till någon annan?

Frågorna antecknades som besvarade.

§ 13

Interpellation 2006:65 av Dag Larsson (s) om privatisering av Folktandvården

LS 0612-2027

Anf. 140-149

Interpellationen är ställd till landstingsrådet för tandvårdsfrågor. Fullmäktige beslutade den 28 november 2006 att interpellationen fick ställas.

Svar på interpellationen, se bilaga 7.

Landstingsrådet Gustav Andersson hänvisade till det skriftliga svaret. Vidare yttrade sig landstingsrådet Dag Larsson, Lena-Maj Anding, Kristina Söderlund samt landstingsrådet Stig Nyman.

§ 14

Interpellation 2006:66 av Birgitta Sevefjord (v) om privata vårdcentraler i Stockholm

LS 0612-2028

Anf. 150-151

Interpellationen är ställd till landstingsrådet för sjukvårdsfrågor. Fullmäktige beslutade den 28 november 2006 att interpellationen fick ställas.

Svar på interpellationen, se bilaga 8.

I ärendet yttrade sig landstingsråden Filippa Reinfeldt som hänvisade till det skriftliga svaret och Birgitta Sevefjord.

§ 15

Interpellation 2006:67 av Inger Ros (s) om vad den borgerliga majoriteten vill med länets närakuter

LS 0612-2029

Anf. 152-160

Interpellationen är ställd till landstingsrådet för sjukvårdsfrågor. Fullmäktige beslutade den 28 november 2006 att interpellationen fick ställas.

Svar på interpellationen, se bilaga 9.

Landstingsrådet Filippa Reinfeldt hänvisade till det skriftliga svaret. Vidare yttrade sig landstingsråden Inger Ros, Filippa Reinfeldt och Stig Nyman, Lena-Maj Anding, landstingsrådet Lars Joakim Lundquist samt Olov Lindquist.

§ 16**Interpellation 2006:68 av Håkan Jörnehed (v) om hur ökningen av klamydia ska stoppas**

LS 0612-2030

Anf. 161-165

Interpellationen är ställd till landstingsrådet för sjukvårdsfrågor. Fullmäktige beslutade den 28 november 2006 att interpellationen fick ställas.

Svar på interpellationen, se bilaga 10.

Landstingsrådet Lars Joakim Lundquist hänvisade till det skriftliga svaret. Vidare yttrade sig Håkan Jörnehed och landstingsrådet Lars Joakim Lundquist.

§ 17**Interpellation 2006:69 av Lars Dahlberg (s) om kollektivtrafiken vid återinförandet av trängselskatt**

LS 0612-2031

Fullmäktige beslutade att bordlägga besvarandet av interpellationen.

§ 18**Anmälan av interpellationer**

LS 0701-0040--0046

Nr 2007:1 av Ingela Nylund Watz (s) om privatiseringar vid akutsjukhusen

Nr 2007:2 av Birgitta Sevefjord (v) om närakut i anslutning till Astrid Lindgrens barnsjukhus

Nr 2007:3 av Dag Larsson (s) om den borgerliga majoritetens beslut att införa kundvalssystem i primärvården

Nr 2007:4 av Inger Ros (s) om antalet läkare i primärvården

Nr 2007:5 av Inger Ros (s) om den senaste telefontillgänglighetsmätningen

Nr 2007:6 av Yousef Yebari (v) om muslimers möjlighet att få utöva sin religion på Stockholms läns landstings sjukhus

Nr 2007:7 av Dag Larsson (s) om den nya politiska organisationen för sjukvården

Interpellationerna ska besvaras vid nästa sammanträde.

Avslutning

Ordföranden avslutade sammanträdet kl 15.00.

Vid protokollet

Peter Freme

Anföranden vid Stockholms läns landstingsfullmäktiges möte den 16 januari 2007

Bemötandepriiset

Ordföranden: Välkomna till landstingsfullmäktiges sammanträde! Innan jag förklarar sammanträdet öppnat och innan vi förrättar upprop kommer vi i dag att dela ut ett pris, det så kallade bemötandepriiset. Eftersom det är första gången ska jag berätta lite grann om priset.

Vid landstingets budgetsammanträde 2005 beslutade landstingsfullmäktige att instifta det så kallade bemötandepriiset. Man formulerade det så att det skulle vara Stockholms läns landstings bidrag till att uppmuntra och belöna initiativ som förbättrar bemötandet av människor med funktionshinder och ökar tillgängligheten – både fysiskt och kommunikativt – till landstingets olika verksamheter. Syftet är att lyfta fram goda exempel och förebilder i det fortsatta arbetet med att skapa delaktighet och tillgänglighet och en god service för personer med funktionshinder.

Bemötandepriiset, som alltså i dag delas ut för första gången, fastställdes till 100 000 kronor. Det ska användas till – det uttalades också tydligt – utbildning, fortbildning, förbättringsarbete, metodutveckling och kompetens- och motivationshöjande åtgärder i övrigt i detta syfte.

Jag ska tillägga att tävlingen har varit öppen för landstingsdrivna och privata verksamheter som finansieras av Stockholms läns landsting. Lena-Maj Anding, Miljöpartiet, har varit ordförande i den jury som har berett priset i år.

Lena-Maj Anding (mp): Landstinget arbetar ju sedan många år på olika sätt för att tillförsäkra människor med funktionshinder både delaktighet och tillgänglighet och en god service – ett gott bemötande. Bemötandet och tillgängligheten är särskilt viktigt för människor med just funktionshinder.

Vi vet att det finns en mängd olika funktionshinder – kognitiva funktionshinder, rörelsehinder, medicinska funktionshinder, sociala och psykiska funktionshinder – där tillgängligheten är väldigt viktig. Bemötandet handlar om respekt, om empati, om kompetens när det gäller funktionshinder. Det handlar om att stödja människor att förbättra sin livskvalitet och även om att ge tillräckligt med tid till personer som kommer till oss i våra verksamheter. Det gäller att inte vara så byråkratisk, att vara lite mer flexibel. Det handlar om att skapa ett samhälle för alla. Där är den mänskliga faktorn av jättestor betydelse just för människor med olika funktionshinder. Tekniken och hjälpmedel kan vara ett sätt att överbrygga de hinder som finns.

Vi instiftade det här priset för att vi ville lyfta fram goda exempel och förebilder i det fortsatta arbetet med att skapa ett samhälle för alla och ge en så god service som möjligt till människor som har funktionshinder. Kriterier som vi har tittat på är bland annat om man har utvecklat nya arbetssätt och metoder. Har man infört ny teknik som underlättar för människor med funktionshinder? Man kan utveckla ledningsverktyg och styrsystem för att verkligen garantera att det här kommer

med. Har man förmåga att samspela med funktionshinderorganisationer och lyhördhet inför den enskilda brukarens behov? Vilket etiskt förhållningssätt har man? Hur har man dokumenterat det här, och hur sprider man information om det här vidare ut till medborgarna? Vad har man för kvalitetssäkring av bemötande och tillgänglighet? Detta är oerhört viktiga frågor för oss.

Inför utseendet av pristagare till landstingets bemötandepreis för 2006 har följande verksamheter nominerats:

- Diabetessjuksköterskorna vid Dalens vårdcentral
- Diabetessjuksköterskorna vid Liljeholmens vårdcentral
- Dövblindteamet för barn, ungdomar och vuxna
- Dövteamet för vuxna
- Enheten för tidig behandling av psykos
- Färdtjänsten och projektet ”Att resa kollektivt”
- Handens barn- och ungdomsläkarmottagning
- Händelseriket Korallen
- Händelseriket Lagunen
- Locum AB
- Medicinsk tandvård vid Danderyds sjukhus
- Olmed Ortopediska AB
- Specialisttandvården i Haninge
- Waxholmsbolaget
- Vårdguiden

Jag har velat läsa upp dem; de har ändå nominerats till priset även om alla inte har kunnat få det. Bland dessa femton verksamheter har juryn valt Waxholms Ångfartygs AB till att få bemötandepriset för 2006. Motiveringen är följande.

Waxholmsbolagets vilja att öka tillgängligheten gör det möjligt att även personer med funktionshinder, främst rörelsehinder, vågar sig ut i Stockholms skärgård på egen hand eller med sällskap. Waxholmsbolaget uppvisar stor förmåga till samspel och lyhördhet för brukarnas behov.

Waxholms Ångfartygs AB uppfyller nästan samtliga de kriterier som vi har lagt fast när vi gått igenom verksamheterna. Det är därför med stor glädje och stolthet som jag i dag vill överlämna priset till Waxholms Ångfartygs AB. Det är en väldigt vacker statyett, en prissumma på 100 000 kronor, som redan har överlämnats, och ett diplom.

J u h a n G r ü n f e l d t, WÅAB: Jag ska inte håller något längre anförande utan bara tacka så mycket. Jag överlåter det något längre anförandet åt vår styrelseordförande, Mikael Freimuth.

M i k a e l F r e i m u t h (m): Ordförande, ledamöter och övriga närvarande! Mitt första uppdrag som ordförande i Waxholmsbolaget är att tacka för ett fint pris. Det är en trevlig början som lovar gott inför framtiden och fortsättningen.

Waxholmsbolaget, WÅAB, är stolta och mycket glada över att ha blivit den första mottagaren av det här viktiga priset, som med all säkerhet kommer att leda till att öka de funktionshindrades tillgänglighet till landstingets olika verksamheter, både den fysiska och den kommunikativa tillgängligheten.

För att skapa en god tillgänglighet krävs det en ägare som både ställer krav och ger möjligheter. Det krävs också att tillgänglighetsfrågorna görs till en självklar del av verksamheten. För detta krävs det en systematisk rutin som ständigt ses över och utvecklas. Sedan gäller det att både den egna personalen och personalen hos de entreprenörer som vi anlitar är med på vagnen. De anställda på fartygen är de som skapar passagerarnas bestående intryck av resan. Utan positiva anställda med god social kompetens, som ser när den där lilla extra hjälpen behövs, får man inget bemötandepreis. Våra och våra entreprenörers anställda har därför en mycket stor del i den här utmärkelsen och det här priset.

Waxholmsbolaget anlitar Stiftelsen Fritid & Friluftsliv. Det är en fristående stiftelse som bildades 1993 med huvudsakligt ändamål att just öka förutsättningarna för en tillfredsställande och hälsofrämjande fritid för människor med funktionshinder. Stiftelsen inventerar minst vartannat år våra och våra entreprenörers fartyg och terminaler från just tillgänglighetssynpunkt. Dessa inventeringar omfattar även tidigare inventeringar och vilka förslag till åtgärder som man har genomfört.

Vi låter också vår konsult jaga oss, vilket vi anser vara framgångsrikt. Konsulten sammanställer schematiskt också tillgänglighetstabeller för varje fartyg och för varje terminal, tabeller som publiceras i tidtabeller och på bolagets hemsida.

De tillgänglighetsaspekter som anses allra viktigast är att man på ett lätt och tryggt sätt kan komma av och på fartygen samt att det finns en toalett ombord och i terminalerna som i princip kan användas av alla.

I foajén utanför landstingssalen har vi ett litet bildspel och en del tryckt material som speglar delar av Waxholmsbolagets verksamhet, inte minst det som är viktigt från tillgänglighetssynpunkt.

Än en gång: Tack för ett fint och viktigt pris. Vi önskar naturligtvis alla välkomna ombord!

Lena - Maj Anding (mp): Det var svårt att bestämma vilken verksamhet som skulle få priset. Även om Waxholmsbolaget stack ut ordentligt har vi faktiskt också ett par hedersomnämningen. De gäller verksamheter som fungerar väldigt bra men som inte fick priset i år. Vi vill ge ett hedersomnämning till Olmed Omega AB och Medicinsk tandvård vid Danderyds sjukhus.

Motiveringen till att ge ett hedersomnämning till Olmed lyder: Verksamheten vid Olmed Omega AB präglas bland annat av stor förmåga till samspel, lyhördhet för brukarnas behov och införande av nya innovativa lösningar för hjälpmedel vid olika slag av funktionshinder.

Motiveringen till hedersomnämningen av Medicinsk tandvård vid Danderyds sjukhus lyder: Verksamheten vid Medicinsk tandvård vid Danderyds sjukhus präglas bland annat av utveckling av nya arbetssätt och metoder samt ett etiskt förhållningssätt i arbetet med funktionshindrade patienter.

Jag vill be att representanterna för båda verksamheterna kommer fram och tar emot hedersomnämningarna. Jag är jätteglad om ni också kan säga några ord om er verksamhet.

Marie Eriksson, Olmed Omega AB: Jag vill först tacka för hedersomnämningen. Vi är väldigt stolta och glada.

Vi är en verksamhet som jobbar med funktionshindrade. Vi tillverkar och anpassar ortopedtekniska hjälpmedel som förbättrar och underlättar funktionshindrades liv och möjligheter att återvända till arbetsliv, skola och fritidsaktiviteter.

Anki Wernlund, Medicinsk tandvård vid Danderyds sjukhus: Vi är väldigt stolta och tycker att det är en ära att få ta emot det här hedersomnämningen.

Vi på Medicinsk tandvård vid Danderyds sjukhus arbetar med patienter med alla former av funktionshinder. Ofta är vi de enda som kan ta hand om de här patienterna. Många gånger behövs det till och med att patienten får narkos för att få sin behandling gjord. Då samarbetar vi även med andra vårdgivare som kan komma och utföra sina undersökningar och mindre ingrepp i samband med det här. Det underlättar naturligtvis för patienten att få allt gjort på en gång. Tack så mycket!

§ 4 Reglemente för Stockholms läns landstings revision

Anförande nr 1

Landstingsrådet Nylund Watz (s): Ordförande, landstingsfullmäktige! Det här är ett ärende som har gått några varv i olika församlingar i landstinget; det har ju varit föremål för återremiss. Tillsammans med Vänstern och Miljöpartiet har vi i dag ett annat förslag när det gäller antalet revisorer i grupperna. Vi föreslår att antalet fastställs till 7 vardera, vilket innebär 21 revisorer totalt i kollegiet.

Bäst av allt hade det varit om det avgångna revisorskollegiet självt hade haft möjlighet att yttra sig om vilket det bästa antalet revisorer skulle vara från arbetssynpunkt. Men nu gjorde kollegiet inte det. Eftersom landstingsmajoriteten redan från början hade bestämt att det skulle vara totalt 15 revisorer i kollegiet så fick inte det gamla kollegiet någon möjlighet att yttra sig.

Varför majoriteten här i salen valde att frånga praxisen att revisorernas yttrande inhämtas före behandlingen i landstingsstyrelsen är en smula svårbegripligt. Ännu konstigare tycker jag att det är att man inte utnyttjade den möjligheten när fullmäktige återremitterade ärendet. Återremissen hade ju faktiskt som enda syfte att just få det avgångna kollegiets synpunkter på antalet revisorer.

Om så hade skett är jag helt övertygad om att vi brett över partigränserna hade kunnat fatta ett helt enigt beslut, ett annat beslut än enligt det förslag som i dag ligger på fullmäktiges bord. Jag tror att kollegiets rekommendation hade varit en helt annan.

Från de politiska partiernas sida borde vi ha låtit revisorernas egna bedömningar väga tungt i det här arbetet. Glöm inte, ledamöter av fullmäktige, att revisionen är fullmäktiges organ, inte landstingsstyrelsens! Det hade varit bra att låta det avgångna revisionskollegiet lämna synpunkter för att markera revisionens självständighet och obundna ställning.

Ordförande! I avsaknad av det avgångna kollegiets uppfattning gör vi socialdemokrater bedömningen att 5 revisorer i varje grupp inte är den ur arbetssynpunkt bästa numerären. Det är en minskning jämfört med föregående mandatperiod. Det är en väldigt stor verksamhet vi har att hantera. Vi föreslår därför i stället 7 revisorer i varje grupp, vilket också skulle innebära – det tycker jag att fullmäktige ska ta ad notam, eftersom revisionen är fullmäktiges organ – att fler partier av egen kraft får representation i kollegiet.

Jag yrkar bifall till Socialdemokraternas, Vänsterns och Miljöpartiets förslag om att i § 3 fastställa antalet revisorer till 21 med 7 revisorer i varje revisionsgrupp. Det är mycket tråkigt om vi i vårt landsting, en av de största parlamentariska församlingarna i Sverige, skulle vara oenig om på vilket sätt vi ska revidera.

Anförande nr 2

Landstingsrådet Sevefjord (v): Inledningsvis vill jag säga att också Vänsterpartiet instämmer i yrkandet att man ska utöka antalet revisorer. Varför vill vi att man ska göra det? Jo, för att alla partier i den här församlingen ska ha tillgång till revisionsarbetet.

Ni i den borgerliga majoriteten vill minska antalet revisorer i landstinget, trots att arbetsbördan är oerhört stor. Jag skulle gärna vilja veta varför ni väljer att göra det. Jag skulle också gärna vilja veta varför ni inte vill ha en dialog med oppositionen i den här frågan, varför ni vill driva igenom ett beslut mot oppositionens vilja. Det här är så oerhört viktigt. Jag kan bara hitta ett enda skäl, och det är att ni gör det av prestigeskäl. Ni sätter prestige före det demokratiska inflytandet i den här församlingen.

Vad ni gör genom det här förslaget, som vi också har diskuterat i olika sammanhang och vars brister vi har påpekat, är att ni utestänger två oppositionspartier. Med det här förslaget kommer revisionen att bestå av fyra borgerliga partier och ett oppositionsparti. Jag kan inte se annat än att det devalverar revisionens trovärdighet när man gör på det sätt som ni nu faktiskt bestämt er för att ni vill göra.

Revisionens uppgift är ju att granska nämnder och styrelser, och man ska vara självständig i den bedömningen. Från Vänsterpartiets sida kommer vi att känna att självständigheten har beskuren, om man fattar beslutet att revisionen ska bestå av fyra borgerliga partier och ett oppositionsparti.

Jag skulle gärna vilja höra från Folkpartiet, från Kristdemokraterna och från Centerpartiet hur ni motiverar detta. Varför tycker ni att det är rimligt att ha en revision som så begränsar insynen och inflytandet i den här församlingen? Enligt vad jag förstår är detta en diskussion som i stor utsträckning har skötts av Moderaterna och inte av de tre övriga borgerliga partierna. Jag skulle faktiskt vilja höra från er alla tre om ni tycker att det är bra att revisionen framöver kommer att

bestå av fyra borgerliga partier och ett oppositionsparti och att två oppositionspartier helt utestängs från insyn i revisionens arbete.

Anförande nr 3

Landstingsrådet **W i g g** (mp): Fru ordförande, fullmäktige, åhörare och förhoppningsvis också människor ute i länet som lyssnar via radio eller tv! Det här kan kanske verka vara en liten och udda fråga som handlar om antalet revisorer, men jag instämmer helt i det som Ingela och Birgitta har sagt: Det är mer eller mindre en demokratisk skandal, om det här förslaget går till beslut och fullmäktige fattar detta beslut. Jag kan inte se att det sker av kostnadsskäl – att landstingets ekonomi skulle haverera på grund av att Vänsterpartiet och Miljöpartiet skulle beredas plats i revisionen. Av helt andra skäl, som vi inte heller har fått redovisade, prestigeskäl, väljer man att utesluta två av fullmäktiges partier från revisionen.

Jag ska läsa upp några rader från Sveriges Kommuner och Landsting. Man säger: Revisionen är ett demokratiskt kontrollinstrument som på fullmäktiges uppdrag granskar hela den kommunala verksamheten. – Hur ska det gå till om två partier inte har en plats att göra just detta?

Det är inte heller så självklart att proportionalitetsprincipen alltid gäller vid revisionen. Det finns många exempel på något annat. Det nämns också av Sveriges Kommuner och Landsting att en modell kan vara att fullmäktige väljer en representant från varje parti. Varför har man inte tittat på den modellen? Varför väljer man att gå fram till fullmäktige med ett sådant här skandalöst förslag? Det finns till och med fullmäktige i detta län som väljer att sätta oppositionens företrädare som ordförande i revisionen, just för att revisionen ska granska fullmäktiges verksamhet eller den verksamhet som bedrivs av landstinget. Här väljer man nu att ställa 13 procent av röstetalet utan insyn i landstingets verksamhet!

Precis som Birgitta skulle jag gärna vilja att representanter för alla partier i majoriteten gick upp i talarstolen i det här ärendet. Man kan inte mörka i den här frågan. Berätta varför ni har gjort detta ställningstagande! Är det så att ärendet bara har slunkit förbi i hanteringen? Jag tror inte det.

Jag tror att det här är en linje. Om man nu, utan att vara speciellt vetenskaplig, skärskådar det som har skett efter valet, då det moderata partiet gick framåt väldigt starkt, finner man att många fullmäktige i vårt län fortsätter på linjen att minska den politiska representationen eller minska den demokratiska insynen. Jag undrar om Centerpartiet, Kristdemokraterna och Folkpartiet i den här fullmäktigeförsamlingen instämmer i den demokratisynen.

Härmed yrkar jag bifall till Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiets gemensamma förslag.

Anförande nr 4

Landstingsrådet **W e n n e r h o l m** (m): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Jag vill börja med att yrka bifall till landstingsstyrelsens förslag. På ledamöternas bord finns ett ändringsblad utdelat som gäller hälso- och sjukvårdsnämnden med sjukvårdsstyrelsen och medicinska programberedningen. Jag yrkar bifall även till den ändringen.

Det är intressant att höra den här diskussionen. Den har pågått sedan vi hade ärendet uppe senast. Det är väl helt enkelt så att Raymond Wigg har rätt när han säger att vi har olika syn på hur många ledamöter det behövs i olika sammanhang för att följa demokratins spelregler. Det innebär för den skull inte att vi säger att några ska vara med och några ska ställas utanför. Vad den här debatten snarare skulle kunna handla om är hur man jobbar tillsammans.

De facto är det så att om valresultatet skulle få genomslag rakt igenom är det partier inom alliansen som inte skulle ha haft den representation som de nu får. Det beror på att vi jobbar tillsammans och då fördelar posterna som en allians som jobbar tillsammans. Det har vi gjort även när vi inte har varit i majoritet. Då har partier som har haft lite bättre representation inom borgerligheten och alliansen sett till att partier som har haft lite sämre ställning ändå har blivit representerade. – Så kan man också se det.

Man kan se det så att ni som samarbetade under fyra år bara samarbetar när ni är tvingade till det. Det finns ingen samsyn eller samverkan när ni går i opposition. En utgångspunkt för resonemanget från vänsterkanten skulle kunna vara att ni ska ha så många ledamöter som behövs för att var och en av er ska bli representerade när ni har sagt hur ni tycker att det ser ut. Är det då ett demokratiskt underskott att vi har sagt att vi vill ha en politisk organisation som ser ut på det här sättet? Det är fullt möjligt att inom ramen för det antal representanter man har inom olika nämnder och styrelser se till att alla får vara med. Men det förutsätter samverkan och att den som är lite större ibland bjuder den som är lite mindre på representation.

Men det är klart att det är enklare att peka på mig eller alliansen och säga att det är vi som ska fixa representationen inom ramen för väljarnas utslag. Jag tycker att det är att gå lite väl långt, och jag är glad för att ni ändå har en bra debatt när ni pratar om demokratiskt underskott. Det är faktiskt så, att om vi bestämmer en organisation och ett antal ledamöter så utgår det från att vi har fått ett demokratiskt mandat. Också fördelningen mellan partierna utgår från vad väljarna har sagt.

Det är klart att vi under de senaste fyra åren kunde ha varit väldigt upprörda hela tiden och sagt: Vi hade fler väljare som röstade borgerligt än det blev mandat i landstingsfullmäktige. Men det är ju ganska ointressant. Spelreglerna är som de är, och när ni åstadkom en samverkan mellan Miljöpartiet, Vänstern och Socialdemokraterna fick ni ett mandat mer i fullmäktige. Då är det spelreglerna som gäller. Jag har aldrig kallat det ett demokratiskt underskott att den situationen uppstod.

Ordförande! Jag yrkar bifall till det förslag som ligger med det tilläggsyrkande som är utdelat.

Anförande nr 5

Landstingsrådet Nylund Watz (s): Landstingsfullmäktige! Jag uppskattar att Christer G. Wennerholm har den stora godheten att informera om majoritetens inställning när det handlar om på vilket sätt landstingsfullmäktige har möjlighet att ha insyn i verksamheterna. Jag hade varit mer intresserad av att höra vad finanslandstingsrådet har haft för uppfattning i frågan, måste jag säga, eftersom det till syvende och sist ändå är finanslandstingsrådet som ska svara på den kritik eller det eventuella beröm som revisionen levererar.

Med den bakgrund jag har – jag har ändå i egenskap av finanslandstingsråd lett det här landstinget i fyra år – kan jag konstatera att det är av godo att ha en bred och återkommande kontakt med revisionen. Det är också viktigt att revisionen har möjlighet att ansvara för sitt fögderi på ett sätt som är anständigt. Det är nämligen en väldigt stor verksamhet vi bedriver. Därför yrkar jag bifall till vårt förslag.

Anförande nr 6

Landstingsrådet *Sevefjord* (v): Christer G. Wennerholm pratade mycket, men han pratade inte om det som det egentligen handlar om: Varför inskränker ni revisionens möjligheter att arbeta genom att ha färre revisorer den här mandatperioden, och varför utestänger ni två av oppositionspartierna? Det är de frågor jag vill ha svar på.

Det handlar inte om att spara pengar, för det kostar ju ingenting. Alltså: Vad är skälet? Jag har inte hört en enda stavelse om varför ni väljer att göra detta. Varför väljer ni att se till att vi får en revision som består av fyra borgerliga partier och ett oppositionsparti? Är inte detta att devalvera revisionens trovärdighet?

Anförande nr 7

Landstingsrådet *Wigg* (mp): Fullmäktige, åhörare och ordförande! Christer försöker blanda bort korten. En sak är valutslaget, och det var ju solklart – det behöver vi inte diskutera från landstingssalens talarstolar i den här frågan. Här handlar det om revisionen. Om man är segerrusig och säger ”Nu är det all-time-high här, nu kan vi göra som vi vill” och i den blindheten bara slår ut den funktion som revisionen har ser man inte med klara ögon vad revisionen har för uppgift, nämligen att granska även en väldigt stark majoritets verksamhet. Jag förstår inte riktigt varför man i det här ärendet tar bort insynen för Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Det är det frågan handlar om.

Sedan tycker jag inte att man ska blanda ihop de här sakerna och föreställa sig att vi ska vara som två lag. Miljöpartiet är ett självständigt parti, och det är också Vänsterpartiet och Socialdemokraterna. Det här handlar inte om fotboll. Det handlar om demokrati.

Anförande nr 8

Landstingsrådet *Andersson* (c): Jag kunde inte låta bli att begära ordet i den här debatten – jag blir faktiskt rejält indignerad över den vrede som felaktigt riktas mot alliansens partier här. Vi har en organisation för revisionen med tre revisorsgrupper med 5 revisorer i varje. Det blir sammanlagt 15 personer. En matematiskt proportionell fördelning skulle givit 1 plats var till Vänsterpartiet och Miljöpartiet, 1 plats till Centerpartiet, 1 till Kristdemokraterna, 2 till Folkpartiet och 5 till Moderaterna. I majoritetens del av landstingsfullmäktige har det största partiet visat solidaritet och vilja att avspegla hur röstunderlaget för majoriteten ser ut. Men på vänstersidan är Socialdemokraterna så angelägna om att själva besätta alla viktiga platser att man inte har varit beredd att visa den generositeten.

Vi skulle kunna ha en debatt här i en fråga som vi visserligen inte råder över men som skulle vara angelägen att diskutera, och det är om de fördelningsnycklar som används vid så kallade proportionella val i landstinget egentligen är rimliga. Vi

vet att de missgynnar småpartier. Men just därför är det viktigt att de stora partierna visar solidaritet med de små.

En sak ska vi ha klar för oss: Även om revisorsgrupperna utökades till 6 platser var skulle regelmässiga så kallade proportionella val fortfarande leda till att Socialdemokraterna tog alla mandat. Vad har ni i Vänsterpartiet och Miljöpartiet för garantier för att Socialdemokraterna då inte skulle visa precis samma brist på solidaritet med er som de gör nu? Ni duger när ni behövs för att bilda en majoritet men ni betyder inte ett skit – om ni ursäktar det uttrycket – när ni är tillbaka i minoritet.

Anförande nr 9

Landstingsrådet *Sevefjord* (v): Gustav Andersson! Det där var verkligen ett lågvattenmärke. Vad vi pratar om är varför ni begränsar revisionens inflytande och partiers inflytande i revisionen. Då ställer du dig och skyller på Socialdemokraterna! Herregud, det är ju ni som har makten! Jag har frågat: Varför gör ni det? Kom med ett enda vettigt argument! Skyll inte på Socialdemokraterna! Du är ju ute i det blå och seglar. Fattar du ingenting?

Anförande nr 10

Landstingsrådet *Andersson* (c): Förslaget som ni har lagt fram handlar om att utöka revisorsgrupperna marginellt, kan man säga. Det skulle inte ge några som helst garantier för att ni skulle få någon plats i revisionen, inte heller för att vi skulle få det. Vi som är mindre partier är med de nuvarande reglerna för hur man fördelar platser helt beroende av de stora partiernas godtycke. Vi i alliansen har fördelen att ha solidariska kamrater som delar med sig. Ni har inte den förmånen. Det är den diskussionen som ni borde föra internt.

Anförande nr 11

Landstingsrådet *Sevefjord* (v): Gustav! Om du tycker att vårt förslag är så marginellt, varför kan du då inte stödja det? Dessutom föreslår vi inte 6 i varje grupp – vi föreslår 7 i varje grupp. Hur vore det om du försökte läsa papperen?

Anförande nr 12

Landstingsrådet *Andersson* (c): Jag vill i det här sammanhanget understryka att jag verkligen inte skulle tycka att det vore någon nackdel med Vänsterpartiet och Miljöpartiet i revisionen. Jag tror att de skulle göra ett bra jobb. Jag tror att det skulle vara bra för demokratin. Men de förslag som nu läggs fram leder inte till det resultatet. I grunden äger Socialdemokraterna frågan om Vänstern och Miljöpartiet ska vara representerade i revisionen.

Anförande nr 13

Landstingsrådet *Nylund Watz* (s): Gustav Andersson! Jag tror att du kommer att bli en intressant tillgång i fullmäktige, särskilt som du förmodligen kommer att bli en av borgerlighetens största försvarare i alla avseenden, även om du representerar ett mycket, mycket litet parti, ett parti som inte har suttit i landstingsfullmäktige på två mandatperioder och ett parti som borde ta sig samman och fundera över vilket ansvar man som ingående majoritet har att se till

att alla partier har en möjlighet att granska fullmäktiges och nämndernas beslut i just detta sammanhang – det viktigaste sammanhanget. Det har ingenting att göra med socialdemokratiens storlek. Det har bara att göra med viljan hos majoriteten här i salen att vara prestigefylld eller att inte vara prestigefylld.

Anförande nr 14

Landstingsrådet **Wigg** (mp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Det här var ju en levande debatt! Mer och mer liknar den en match, kanske inte i fotboll – jag får ändra mig på den punkten – utan i boxning. Men det här handlar inte om att slå under bältet, som Gustav gör här, utan det handlar faktiskt om att se till från majoriteten, som har all makt att göra detta här i fullmäktige, att alla partier har representation. I grunden säger ju Gustav att han tycker att det är bra att Miljöpartiet och Vänsterpartiet får representation i revisionen. Då undrar jag: Varför ser man då inte till att det blir så? Varför stöder man inte det förslag som nu ligger från Miljöpartiet, Vänsterpartiet och Socialdemokraterna och som just gör den skillnaden att vi får representation? Jag skulle mycket tacksamt ta emot det.

Anförande nr 15

Landstingsrådet **Wennerholm** (m): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Man kan ju säga att debatten kan handla om vad den ska handla om, eller också handlar den om något annat. Ni på er kant är väl i så fall också ganska duktiga på att se till att den handlar om någonting annat. Ni för nu resonemanget att det är vi som kan ordna det här. Ni har ju när ni har haft majoriteten sagt till oss i Moderata samlingspartiet, Folkpartiet eller något annat parti som har blivit starkare än det var före valet, att det är vi som ska fixa representationen så att alla blir representerade. Hade det parti i borgerligheten som har gått framåt hanterat situationen så att man bara skott sig medan det parti som gått tillbaka fått lida då hade ju ni varit i samma situation som ni nu utsätter oss för. Resultatet av det hela är ju att ni säger till oss att era önskningar ska uppfyllas var och en styckevis och delat, och utifrån det ska vi fastställa organisationen. Riktigt så är det ju inte.

För att återkomma till revisionen och dess insatser, revisionskollegiet och återremissen är ju inte sanningen att det är 21 platser som har diskuterats där. Förvirringen har varit total under en längre tid. Det har varit klenat ställt med förmågan att räkna och vad som skulle ge det ena eller andra resultatet. Debatten har gällt om det skulle vara 15 eller 18 platser. Jag minns mycket väl vem det var som upplyste det stora oppositionspartiet i landstingsstyrelsen om att det inte hade någon betydelse. Om ni ska vara riktigt ärliga så hade det ju inte varit 21 som kom tillbaka från revisorskollegiet, utan oförändrat 18. Därför provocerar Gustav er en del, och jag ska försöka låta bli att göra det. Den delen har han stått för i syfte att få i gång debatten. Men sanningen är ju att det inte hade påverkat det hela ett enda dugg. Det hade bara funnits en plats mer för alliansen att dela på. Så väl pålästa var alltså inte revisorerna i det här sammanhanget.

Frågan har ju diskuterats vid åtskilliga tillfällen, men man har inte blivit enig, och då har man avstått. Det är väl trots allt klädsamt att tillstå det då. Sedan kan man väl i alla sammanhang önska att vi ska komma överens. Vi svenskar är ju sådana – det är även jag. Vi vill inte ha alltför mycket konflikter – det ska vara konsensus. Men man kanske inte alltid når dit, och vi gör inte det i det här fallet. Men

utgångspunkten 15 eller 18 som det gällde från början hade inte gjort någon skillnad; därför kommer ni i dag med 21.

Jag yrkar bifall till det förslag som ligger och det ändringspapper som är utdelat.

Anförande nr 16

Landstingsrådet Nylund Watz (s): Ordförande, landstingsfullmäktige! Jag är fortfarande väldigt intresserad av att ta del av Christer G. Wennerholms synpunkter i det här ärendet. Men jag skulle vara ännu mer intresserad av att höra vad finanslandstingsrådet har för synpunkter på detta, eftersom hon ändå är den som inför revisionen ska ta emot den möjliga kritik eller de möjliga råd som kan tänkas utdelas. Jag vet att det i det gamla revisionskollegiet, som nu avgår, finns en väldigt stark oro för att det blir ett väldigt besvärligt revideringsarbete när det blir färre revisorer. Det är en otroligt omfattande verksamhet. Finanslandstingsrådet kan ju också läsa balansräkningen och vet hur stor verksamheten är och hur mycket pengar den omsluter.

Därför är det oroande att finanslandstingsrådet inte har någon synpunkt eller inte vill svara på just denna fråga: Varför ska fullmäktiges organ, revisionen, som är fullmäktiges möjlighet att kontrollera verksamheterna, beskäras, begränsas och få sämre arbetsmöjligheter?

Det tycker jag vore en intressant fråga för finanslandstingsrådet att svara på!

Anförande nr 17

Håkansson Jörnhed (v): Ordförande, fullmäktigeledamöter! När jag har lyssnat nu tycker jag fortfarande inte att vi får något klart svar på varför ni gör detta. Det kanske Chris Heister kan svara på, eller Christer G. Wennerholm? Det är ju ändå en neddragning. Är det av ideologiska skäl, eller av vilken anledning görs denna förändring?

Det skulle också vara jätteintressant att få höra Kristdemokraternas och Folkpartiets syn på det här. Och Gustav, det vore spännande att höra ifall du ser på samma sätt som du nu argumenterade för om du skulle hamna i en annan majoritetssituation.

Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets, Miljöpartiets och Socialdemokraternas förslag. Kom ihåg att det handlar inte om någon liten nämnd utan om revisionen, och den är oerhört viktig.

Anförande nr 18

Landstingsrådet Nyman (kd): Fru ordförande! Efter att ha varit med några år i den här församlingen tvingas jag inse att det är den här typen av debatter som tar tid. Frågor som är avgörande för befolkningens välfärd får oftast mycket mindre utrymme. Nu är ”demokratin satt ur spel”, eller i varje fall i närheten därav, enligt de inlägg som vi har hört från oppositionen. Tilltaget att minska med en revisor per revisorsgrupp jämfört med den period som leddes av partierna som nu vill ha sju ledamöter är ändå en marginell förändring.

Jag ska inte kräva någon förklaring, för debatten behöver egentligen inte pågå längre, av hur arbetsbördan kan minska med sju ledamöter i varje grupp jämfört med fem. Jag har en känsla av att arbetsbördan i stället ökar – det är ju samma saker som ska göras. Och inte delas arbetet upp så att centerpartisten sitter för sig, kristdemokraten för sig och moderaterna för sig och reviderar, utan det sker ju i gemenskap. Jobbet görs av revisionskontoret.

Det har jag också lärt mig, att storleken på partiernas grupper här i fullmäktige är ett utslag av ett demokratiskt val. Är det någon som har någon invändning emot det? Det är trots allt på det sättet, och det får man finna sig i. Vårt parti har varit både större och mindre, haft större inflytande och mindre inflytande, men vi har aldrig skylt på valresultatet eller den för tillfället sittande majoriteten om vi inte har haft representation i samtliga organ i alla lägen, vare sig det har gällt ordinarie platser eller ersättningsplatser.

Det behöver betonas ytterligare en gång, tycker jag, att det går att lösa sådana här frågor internt i partigrupperingar av olika slag. Det har påpekats utomordentligt värtaligt av Gustav Andersson. Jag har några års erfarenhet av att mötas av generositet och förståelse för arbetets villkor, nämligen att flera ledamöter från de mindre partierna också får en möjlighet till inflytande, men inte när det handlar om politiska beslut, det som är avgörande för välfärdens utveckling i det här landstinget och det här länet. Om det skulle vara så, eller om det skulle vara avgörande för demokratins funktion att alla partier vid varje tillfälle är representerade i alla organ, ja då tvingas vi nog tillstå att det har brustit en och annan gång i landstingets historia, för vi kristdemokrater har då inte varit representerade i alla organ i alla lägen under de år vi har varit med sedan 1991! Vi har funnit oss i att valresultatet får utslag.

Det blir alltid en stor debatt om sådant här. Ni här ändå haft hyggligt med tid på er att fundera på hur ni vill fördela ansvaret mellan partierna i opposition.

Vi kristdemokrater har mötts – även i opposition, även om den erfarenheten är begränsad till en valperiod – av den generositeten från det största partiet att man har erbjudit oss ersättningsplatser eller till och med ordinarie platser för att få den insyn som är nödvändig för arbetets utförande. Till och med var det ju så, under en period när väljarna tyckte att vi skulle gå ut och lära oss mer innan vi kom igen, efter valet 1994, att jag erbjöds en ersättningsplats i landstingsstyrelsen, precis som Centern fick en period när de var utanför, av Moderaterna. Tack vare det hade jag full insyn i vad landstingsstyrelsen hade för sig, i alla ärenden och på samma villkor. Enda skillnaden var egentligen att jag inte fick delta i voteringarna, men mina inlägg noterades, fördes till handlingarna och var med i den demokratiska processen.

Tänk om ni skulle pröva det vid något tillfälle och på det sättet bidra till att vitalisera den lokala demokratin, ni partier som nu har hamnat i opposition – visserligen mot er vilja, men det är ändå ett utslag av ett demokratiskt val. Prova det någon gång! Jag kan säga att den erfarenhet jag har är bara att hela samarbetet, i tre eller fyra partier, mår väldigt bra av det. Och mår partierna bra av det, tror jag också demokratin mår bra av det.

Bifall till landstingsstyrelsens förslag!

Anförande nr 19

Landstingsrådet N y l u n d W a t z (s): Ordförande, landstingsfullmäktige och Stig Nyman! Ödmjukhet när det handlar om revision trodde jag var någonting som särskilt Stig Nyman hade tagit till sig efter att ha lång erfarenhet i den här församlingen. Stig Nyman tillhör nämligen dem som av revisionen inte har beviljats ansvarsfrihet.

Av det skälet tycker jag att det vore rimligt att släppa prestigen och öka antalet revisorer till sju i varje grupp. Då skulle vi lösa det här problemet, utan att du skulle förlora prestige, men vad vi skulle vinna var att alla hade bättre möjligheter till insyn i den så viktiga arbetsuppgift som revisionen faktiskt har – ur fullmäktiges utgångspunkt, inte ur din utgångspunkt som ledamot i landstingsrådsberedning eller landstingsstyrelse. Det är fullmäktiges organ vi talar om!

Anförande nr 20

Landstingsrådet N y m a n (kd): Tänkte väl det, fru ordförande! Vissa saker måste upprepas. Om det är för självtilfredsställelsen eller vad det beror på vet jag inte.

Jag drabbades inte av revisorerna – de föreslog visserligen att vi inte skulle få ansvarsfrihet, men det var ni som röstade, eller hur? Ni hade sagt att ni skulle pröva det, och så vidare. Visst, vi kan gå tillbaka till det där.

Nu går det ju inte att mäta graden av ödmjukhet, naturligtvis. Men prestigen finns inte hos majoriteten i det här läget. Jag lovar dig, jag har inte ett dugg prestige i detta – men ni har prestige i detta, ni ska till varje pris vinna voteringen vilket ni inte kommer att göra.

Lätta på prestigen, öppna för generositet, solidaritet eller vad ni vill, och prova den varianten på demokrati! Den är inte alls så dum!

Anförande nr 21

Landstingsrådet N y l u n d W a t z (s): Jag kan förstå varför Stig Nyman vill ha färre revisorer.

Anförande nr 22

Landstingsrådet W i g g (mp): Jag vet inte om jag talar för döva öron, när Stig redan har bestämt sig. Jag vet inte heller om han talar för alla fullmäktiges ledamöter, men det är möjligt att det är så att alla har bestämt sig i förväg.

Stig, det handlar inte om att vi ska få plats i alla utskott. Det vet vi, och vi jobbar hårt för att våra valda ledamöter ska få plats i de organ där vi är så berättigade.

Revision är någonting annat. Det är inte vilken nämnd eller styrelse som helst, utan det är just det organ som ska granska hela fullmäktiges arbete.

Betänk, varje fullmäktigeledamot här i salen – även om nu Stig har talat för er allihopa – vilket ansvar man har i det här ärendet!

Anförande nr 23

Landstingsrådet N y m a n (kd): Det är klart att vi tänker på det ansvar vi har, inför varje beslut. Jag har ju provat på att medverka i majoritet tidigare, och det är klart att man tänker igenom det. Det har vi gjort. Vi har dessutom tagit lite extra lång tid på oss – av kända skäl, som framgår av ärendet – och kommit fram till denna slutsats. Vi är överens. Varför ska man då ändra sig bara för att oppositionen vill det? Vi har ju provat de argumenten också.

Någon prestige har vi inte här, men ni har prestige. Ge upp det där, prova den här varianten på demokrati med öppenhet, generositet och förståelse för villkoren i den gruppering ni har valt att agera i. Jag upprepar det igen. Varför inte prova det? Jag ska inte kräva svar på den frågan, för det finns förmodligen inte.

Anförande nr 24

Landstingsrådet S e v e f j o r d (v): Stig Nyman, dels tyckte jag det var märkligt att du inledde ditt anförande med att tycka att vi pratade för mycket om revisionen när det finns andra frågor som är viktiga. Men revisionens arbete är faktiskt fundamentalt. Det är ett av de absolut viktigaste organen i Stockholms läns landsting! Så det är en viktig fråga, och det är också därför den tar mycket tid.

Vad jag också tycker är problematiskt, Stig, är att du inte vill ta konsekvenserna av det beslut som ni nu vill driva igenom. Konsekvensen blir att fyra borgerliga partier och ett oppositionsparti kommer att vara representerade i revisionen. I stället för att ta konsekvenserna av det och säga att du tycker att det är bra – för det gör du ju uppenbarligen – så skyller du på Socialdemokraterna. Alltså, det är ju ni som fattar besluten, det är ni som lägger förslagen och det är ni som måste ta konsekvenserna av de förslag ni lägger! Du vågar tydligen inte göra det. Det tycker jag är fejt.

Anförande nr 25

Landstingsrådet N y m a n (kd): Till demokratin hör också att vi som enskilt parti eller vi som allians inte lägger oss i hur ni fördelar posterna er emellan i oppositionen. Det tycker jag är ett uttryck för respekt. Om vi skulle lägga till rätta för er och tala om: så här ska ni göra när ni fördelar, vore det en annan sak, men det här är ett erbjudande att fördela på ett annorlunda sätt än ni plägar göra – det som har blivit så prestigebundet, uppenbarligen.

Vi är inte beredda att ta konsekvenserna av vårt eget beslut, säger du. Det är vi väl! Hur många revisorer har Kristdemokraterna erbjudits i den nya konstellationen? En, av allihopa. Men därmed har vi i alliansen inte åstadkommit något demokratiskt underskott.

Insyn i revisionen, kan jag lova, kan alla partier få, även de som inte är representerade i revisionen. Det är öppna rapporter, det går att förhöra sig med dem och man kan möta dem på många olika sätt, så någon demokratisk begränsning ligger inte i det här förslaget.

Anförande nr 26

Landstingsrådet N y l u n d W a t z (s): Ordförande, landstingsfullmäktige! Det blir en aning märkligt när Stig Nyman blir banerföraren för att försvara den indragning av revisionen man nu gör, begränsningen av revisionens möjligheter att revidera våra verksamheter och att för fullmäktiges vidkommande vara garanten för att våra verksamheter sköts på ett bra och effektivt sätt. Du är ju ändå en av de få i det parlamentariska Sverige som har blivit nekad ansvarsfrihet för ditt fögderi. Märkligt att just du föreslår kraftiga begränsningar av revisionens möjligheter att revidera!

Anförande nr 27

Landstingsrådet N y m a n (kd): Vi har redan hållit på för länge med den här frågan. Egentligen borde du förklara på vilket sätt revisionens möjligheter att arbeta begränsas om vi minskar från sex ledamöter i varje grupp till fem. På vad sätt begränsas detta? Till ingen del, påstår jag. Detta bygger jag på de kontakter jag haft med revisionen och på de erfarenheter jag själv har från arbete i olika nämnder och styrelser i det här landstinget under årens lopp.

Och om det vore så att sju är det ideala talet, som ni nu föreslår, så var det ju en relativt sett nästan lika kraftig reduktion av revisionens möjligheter under förra perioden.

Nej, det här blir en allt märkligare debatt. Släpp på prestigen och fixa platser åt Vänstern och Miljöpartiet genom generositet! Det är inget krav från min sida, men det är ett tips. Det fungerar väldigt bra!

Anförande nr 28

Landstingsrådet S e v e f j o r d (v): Nej, Stig Nyman, jag förstår att du inte tycker det är viktigt att diskutera fundamentala demokratiska rättigheter och möjligheter till ett demokratiskt inflytande i den här församlingen. Men jag tycker det är pinsamt att du står och säger så.

Jag tycker också att det är väldigt märkligt att du säger å ena sidan att du inte lägger dig i hur oppositionen formar sitt arbete, men å andra sidan kräver du att Socialdemokraterna ska avstå platser som de har rätt till enligt det valresultat vi hade. Du får välja vilket ben du ska stå på!

Fortfarande är det ju så att resultatet av det beslut som ni vill driva igenom är att revisionen kommer att bestå av fyra borgerliga partier och ett oppositionsparti. Det är att devalvera revisionens inflytande och trovärdighet!

Anförande nr 29

Landstingsrådet N y m a n (kd): Fru ordförande! Jag står med båda benen på jorden. Det är fel att jag inte vet på vilket ben jag ska stå.

Det är en konsekvent hållning vi har visat i det här förslaget. Att de fundamentala demokratiska rättigheterna skulle vara äventyrade med detta förslag – nej, jag menar att man upphöjer den här frågan till en betydelse som jag tror ingen menar att den egentligen har. Det är inte ifrågasatt i den meningen.

Jag ska inte lägga till mer. Om man lyfter debatten till sådana här nivåer men inte begriper att demokrati också handlar om samtal och ömsesidig förståelse utan tror att det bara är formaliteter och matematik så är man fel ute. Politik handlar om mänskliga relationer, om relationer mellan partier och partiföreträdare. Prova den varianten någon gång! Det är mitt lilla tips till er.

Anförande nr 30

L e n a - M a j A n d i n g (mp): Ordförande! Om man hade haft lite känsla för den här debatten så hade man ändå förstått att den här frågan är väldigt betydelsefull för oss. Det är därför den tar så lång tid och är så svår att knäcka. Man ska inte stå här och hävda att frågan inte är betydelsefull, för det är den för oss.

Det handlar om representation, om att få representeras sitt politiska parti. Det är en demokratisk rättighet. I förarbetena till lagen finns inskrivet att det är en fördel om alla partier kan vara representerade i revisionen. Det måste man ändå ha en viss respekt för i den här salen! Man hade inte behövt välja detta organ proportionerligt, enligt samma principer som för hur vi har fått makt i den här salen. Man behöver inte pressa Socialdemokraterna och använda oss mindre partier i den gamla koalitionen som murbräcka. Man kan ha förståelse för de partiers situation som har förlorat många platser i nämnder och styrelser och partiernas inre önskemål om att vara så starkt representerade som möjligt. Den önskan har vi också i Miljöpartiet, den har de också i Vänsterpartiet, och den önskan har de också i Socialdemokraterna.

Därför kan man välja att använda en annan princip just för revisionen, eftersom den är ett opolitiskt organ och det ligger i oppositionsrollen att granska makten. Ni tar ifrån oss rätten att kunna granska den på ett vederbörligt sätt, som det är lagstiftarens mening att vi ska kunna göra. Det tycker jag är anmärkningsvärt.

Det är väldigt anmärkningsvärt att man inte vill lätta lite på förlåten och göra att det här organet blir lite större, att man inte vill ha förståelse för alla partiers situation och se till att alla partier blir företrädda. Det tycker jag är allvarligt. Finns viljan så ska också förmågan finnas att vara lyhörd för det problem som vi står inför.

Anförande nr 31

Landstingsrådet N y m a n (kd): Fru ordförande! Tänk att minnet skulle vara så kort! Förra perioden var det sex ledamöter i varje grupp. Kristdemokraternas partigrupp var då för liten för att vi med proportionerliga, matematiska eller andra regler skulle ha fått någon som helst representation i revisionen – men vi fick det, därför att den dåvarande oppositionen samarbetade. Vi erbjöds en plats, med sex.

Ni måste ta med hela perspektivet, Lena-Maj. Det går inte att säga att det är nu det här händer. Du stod ansvarig för precis samma situation förra mandatperioden. Det borde åtminstone begränsa debattinläggens upphøjelse till fundamental nivå, att det är alldeles avgörande för demokratin och så vidare. Ni erbjöd oss inte en enda plats i revisionen förra perioden heller! Så ni stod inför precis samma ”demokratiska dilemma”, om vi nu ska hålla oss på den nivån i debatten, som nu kallas för att vi sätter demokratin ur spel.

Så är läget. Då var det matematik också, men det fanns en politik i oppositionen som fungerade.

Anförande nr 32

L e n a - M a j A n d i n g (mp): Det är väl en himla tur att vi hoppas på att människor kan bättra sig, Stig Nyman? Det är inte vi som står för det politiska dilemmat nu, utan det är ni som gör det. Vi vädjar till er.

Anförande nr 33

Landstingsrådet R y d b e r g (fp): Oppositionen har efterlyst Folkpartiets ställningstagande. Vi har gjort en bedömning, när vi har arbetat med hela den politiska organisationen, av vilka olika organ som behöver vara stora, mellanstora eller små.

Någonstans finns det en gräns där valresultatet påverkar var man får inflytande. Vi har ju haft en extra landstingsstyrelse nu på morgonen. Där hade vi en votering om allmänna utskottet skulle ha 13 eller 15 personer.

Vad är det heliga talet för rätt inflytande? Det tycks variera.

Med det förslag som nu ligger skulle Moderaterna få tre platser, Socialdemokraterna tre platser och Folkpartiet en plats och de andra partierna ingenting, om man går på d'Hondts metod. Men det finns faktiskt andra lösningar.

Det finns ett antal intressanta organ där landstinget utser två eller fyra representanter. Hur skulle det se ut om alla de organen skulle ha ett tjugotal representanter?

Jag tycker det är rörande att höra många av inläggen om att man ska vara så ödmjuk, men det är uppenbart att det finns ingen ödmjukhet och generositet i den rödgröna gruppen. Varför envisas Socialdemokraterna med att själva sätta sig på alla stolar? Det är ju det som är kärnfrågan. Varför är ni inte beredda att samarbeta med de partier har haft ett tätt samarbete med? Varför lägger ni ansvaret för en lösning på majoriteten, när ni har en möjlighet att lösa det själva? Ni gör det ju i en del andra organ – varför inte just i det här?

Jag kan förstå att Vänstern och Miljöpartiet har en önskan att få vara med. Så var det naturligtvis även inom vår majoritet, att det fanns en önskan hos alla fyra partier att få vara representerade. Vi satte oss ned och pratade. Jag kan inte förstå: Varför sätter inte ni er ned och pratar?

Jag måste säga att den oresonlighet som ni visar gör mig bekymrad inför framtiden. Jag undrar: Kommer vi att kunna ha några politiska organ där vi inte har ett tjugotal platser för att oppositionen ska anse att demokrati råder? Skulle man ha representation i alla revisorsgrupperna från alla partier, vilket någon skulle kunna tycka vore intressant, ja då skulle man behöva ha 21 gånger 3 i revisorskollegiet – 63 personer! Det visar hur knepigt det här blir.

Vad som är rätt modell kan vara lite olika storlek, men vi har landat på att det är rimligt med 15 i revisorskollegiet, tre revisorsgrupper med fem i varje. Det är fullt möjligt att inom majoritet och opposition se till att alla partier har möjlighet att på

ett eller annat sätt medverka i revisionen, antingen genom att ingå i en revisorsgrupp och därmed i kollegiet, eller om man vill dela med sig ännu mera generöst genom att dela på flera platser.

Jag vill med det yrka bifall till landstingsstyrelsens förslag.

Anförande nr 34

Landstingsrådet **S e v e f j o r d (v)**: Birgitta Rydberg försöker verkligen blanda bort korten! Det är ingen som pratar om att vi ska ha 20 personer i alla styrelser och nämnder, vi pratar nu bara om revisionen. Vi ser att det förslag ni lägger leder till konsekvensen att två oppositionspartier stängs ute. Det är precis det som den här diskussionen handlar om, inte någonting annat.

Uppenbarligen har ni inga verkliga argument för att genomföra den här förändringen, eftersom ni pratar om saker som inte har med revisionen att göra över huvud taget.

Ni har föreslagit en, som någon tidigare från den borgerliga majoriteten sade, ”marginell” minskning från sex till fem personer i de tre grupperna. Vi föreslår en marginell ökning, från sex till sju. Ni borde rimligen kunna acceptera detta.

Anförande nr 35

Landstingsrådet **R y d b e r g (fp)**: Visst kan vi ha långa diskussioner om antalet platser i nämnder och styrelser. Vi har ju gjort en del andra förändringar i olika politiska organ, minskat antalet beredningar och plockat bort en del beredningar där man inte fattar några politiska beslut. Vi har gjort ett val som är en helhet när det gäller den politiska organisationen. Därvid har vi också gjort bedömningen att 15 personer i revisionen är tillräckligt.

Det är faktiskt möjligt att dela med sig inom oppositionen. Jag tycker fortfarande det är märkligt att ni väljer att ta diskussionen med oss och inte med era röda kamrater.

Anförande nr 36

Landstingsrådet **S e v e f j o r d (v)**: Det är klart att vi måste ta diskussionen med er – det är ju ni som lägger förslaget! Vi har ett helt annat förslag, som vi tycker är mycket bättre, och vi har förklarat varför vi tycker att det är bättre: då ökar den demokratiska insynen i revisionens arbete.

Ni tycker tydligen att det är jättebra att revisionen domineras av borgerliga partier, som ska granska den borgerliga majoriteten i Stockholms läns landsting. Jag tycker att det är ett demokratiskt underskott.

Det är med er vi ska diskutera, inte med Socialdemokraterna. De lägger inte det här förslaget.

Vi tycker att det är ett dåligt förslag, och ni har ännu inte lyckats motivera varför ni genomför den här förändringen, som får den här konsekvensen. Men ni struntar tydligen i att två partier ställs utanför och att de borgerliga partierna helt kommer

att dominera revisionens arbete, med undantag för att Socialdemokraterna också får vara med.

Anförande nr 37

Landstingsrådet L a r s s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag har lyssnat med spänning på den här debatten, och jag måste säga att jag blev mer och mer fundersam. Jag förstod mig inte riktigt på den. Det här var en fråga som var uppe på fullmäktiges förra sammanträde, och då skickades till tillbaks därför att jag och flera andra ställde oss frågande till varför man inte hade följt lagens förarbetens skrivningar som hade att göra med att man ska samråda med revisionen innan man föreslår en ny organisation för hur revisionen ska gå till. Det hade ni ju missat. Därefter har ni haft en form av samråd med revisionen kring hur revisionen ska organiseras.

Jag är fortfarande fundersam. Ni föreslår ju en förändring, att minska antalet revisorer. Det är den stora skillnaden mot föregående mandatperiod. Vi kan stå och skälla på varandra, men jag har hittills inte hört några argument varför revisionen ska minskas. Jag vill gärna få det förklarat för mig, så att jag kan förstå.

Anförande nr 38

Landstingsrådet W i g g (mp): Fru ordförande! Precis som Dag får jag lov att gå tillbaka till grunden. Nu har vi diskuterat massor av andra nämnder och styrelser och allt möjligt, men det handlar inte om det utan om revisionen. Lagen är tydlig, och förarbetena till lagen är väldigt tydliga. Det sägs klart att oppositionen ska ges möjlighet att granska majoritetens arbete. Med det här förslaget till beslut undandrar man nu två partier av tre i opposition möjligheten att göra detta. Det är vad grundfrågan handlar om.

Är det så att vi har ställt den nuvarande majoriteten i oppositionsläge, att man måste samarbeta och vädja till det största partiet, så tycker jag att det är en ordning som vi ska ändra på, inte fortsätta med att Miljöpartiet ska vädja till Socialdemokraterna eller att Centerpartiet ska vädja till Moderaterna.

Just vad det gäller revisionen är det viktigt att varje parti har representation, och då är vi beredda att göra det. Vi små partier borde kunna gå ihop om det tillsammans och eventuellt pressa de stora partierna att gå med på detta. Nu har ni chansen att ändra detta!

Anförande nr 39

Landstingsrådet R y d b e r g (fp): Det låter som oppositionen inte skulle ha något inflytande alls, men det är faktiskt så att oppositionen har många platser i revisionen; det är till och med så att ordförandeposten i alla tre revisorsgrupperna innehas av oppositionen. Det har alltid varit så, och det fortsätter att vara så.

Sedan har vi haft en genomgripande förändring av den politiska organisationen, både för fyra år sedan och nu nyligen, inför den här mandatperioden. Man kan gilla eller ogilla den politiska organisationen. Vi ogillade er politiska organisation och väljer en annan politisk organisation. I den har vi landat på 15 personer i revisorskollegiet och 13 i allmänna utskottet. Ni har inte gillat det här.

Det är helt okej att ni får lägga era förslag och vi får diskutera om rösta om dem, men fortfarande är det ju så att det är möjligt att inom oppositionen fördela platserna. På den tiden när Gunnar Ågren var Vänsterns gruppleddare kunde man fortfarande förhandla, och han fick en del av posterna. Det verkar som om klimatet har försämrats i den nya oppositionen!

Anförande nr 40

A n d r e s K ä r i k (fp): Ordförande! Jag vill yrka bifall till landstingsstyrelsens förslag.

Jag vill också, som lite historiskt erfaren och dessutom som naturvetare, berätta att jag vid två tillfällen under de senaste 15 åren har haft det tvivelaktiga nöjet att förhandla med socialdemokrater, miljöpartister och vänsterpartister när de har övertagit makten. Utifrån de samtal som då fördes, efter 1994 års val och efter valet 2002, kan jag inte dra någon annan slutsats än att de argument som vi har hört i dag är helt nya i sådana sammanhang.

Det fälls så mycket krokodiltårar från oppositionen i den här debatten i dag att det kan fylla ett helt Sargassohav, Nildelta eller Evergladeträsk. Inget av de argument som nu har förts fram från de partierna har någonsin förts fram av samma partier, rent av samma personer, när de själva har övertagit makten i det här landstinget exempelvis efter valet 2002 eller 1994. Vid alla de tillfällena har det dunkats en färdig lösning på politisk organisation, inklusive revision, på bordet – utan samråd.

Vid inget tillfälle, vid inget av de samtal där jag har varit med som partiledare tidigare, har någon representant för Miljöpartiet eller Vänsterpartiet, inklusive Birgitta Sevefjord, fört fram argumentet: Vi måste se till att revisorerna är tillräckligt många, så att de mindre borgerliga partierna också får någon revisor. I ett fall handlade det om Centerpartiet, i ett annat fall om Kristdemokraterna. Det var inte tal om att föra fram något som helst förslag eller diskutera att möjliggöra detta. Ingela Nylund Watz hade inte ens tänkt tanken att man kunde utöka revisorerna så att även Kristdemokraterna av egen kraft skulle få en plats där.

De argument som nu har förts fram av oppositionen är ju väldigt retoriskt tunga; om de har samma sakliga tyngd kan man ha olika uppfattning om – det tycker nu inte jag. Det finns ett mycket stort antal platser för revisorer som ska väljas på oppositionsbänken, och vi från majoriteten kan ju inte gärna lägga några synpunkter på vilka oppositionen väljer. Men om de argument som har förts fram nu är så tunga, att alla ska vara med och man har läst förarbetena, så kan jag inte göra annat än vädja till Dag Larsson och Ingela Nylund Watz att till sina partikamrater Kenneth Strömberg, Göran Hammarsjö, Gunilla Jerlinger, Charlotte Hernmark, Niklas Rengen och Göran Dahlstrand föra fram att de själva kunde överlägga och överväga de argumenten, så kunde de komma fram till att kanske två av dem kunde avstå från sina platser till förmån för en miljöpartist och en vänsterpartist, så att lagens förarbeten verkligen får den tyngd som det förutsätts att oppositionen tar ansvar för.

Ni kan väl fundera på om ni klarar av att föra fram de argumenten. Ni kan också fundera på varför de argument ni för fram i dag aldrig någonsin har förts fram tidigare av era gruppleddare, inklusive Ingela Nylund Watz, Birgitta Sevefjord och Lena-Maj Anding i de samtal som har varit efter tidigare val.

Med det yrkar jag på nytt bifall till landstingsstyrelsens förslag.

Anförande nr 41

Landstingsrådet L a r s s o n (s): Jag har redan noterat att det här är taffligt skött och att man tog fram ett förslag till beslut utan att samråda med revisionen såsom lagstiftningen faktiskt kräver.

Uppseendeväckande är också att det nu har gått så illa att vi faktiskt bryter mot lagstiftningen på en annan punkt också. Lagen stadgar nämligen att man ska välja revisionen först av alla organ i landstinget, men nu blir det inte så på grund av den här hanteringen och därför att majoriteten har misskött sig.

Jag försökte ställa en liten fråga till Birgitta för en stund sedan. Jag vill fortfarande veta motivet till att man minskar revisionens storlek – det har inte redovisats. Som socialdemokrat får jag höra en massa påhopp på socialdemokratin, men ni föreslår här en förändring, att dra ned antalet revisorer från sex till fem. Birgitta valde att inte svara på den frågan. Andres, nu har du chansen – kom igen!

Anförande nr 42

Landstingsrådet R y d b e r g (fp): Jo, jag svarade på den frågan, men du gillade inte mitt svar: Vi såg över *hela* den politiska organisationen och plockade bort en del beredningar. Vi har gjort förändringar av platsantalet i ganska många politiska organ – inklusive revisionen.

Anförande nr 43

Landstingsrådet L a r s s o n (s): Förlåt mig, men jag blir inte klokare av det. Det kan ju bero på mina brister och tillkortakommanden, absolut.

Jag frågar: Varför väljer ni att minska revisionens storlek. Då får jag svaret: Jo, vi såg över hela organisationen i landstinget.

Anförande nr 44

Landstingsrådet R y d b e r g (fp): Vi anser att det är tillräckligt med 15 platser för att kunna bereda alla partier plats. Det förutsätter naturligtvis att man inom blocken är beredd att dela med sig till partier som enligt d'Honts metod inte skulle få någon egen representation.

Samma sak gäller i många andra politiska organ, till exempel de utskott som vi har under landstingsstyrelsen, där det heliga talet var just 15. Det var ju det ni yrkade på här i förmiddags! Nu har vi 15 i revisionen – ja, då passar inte det. Hade vi föreslagit någonting annat så hade det väl varit att ha 18 eller 21 i var och en av revisorsgrupperna, så att alla skulle ha representation.

Vad vi än gör så skulle det nog inte passa, men 15 ger ett utrymme så att man kan dela med sig inom både majoritet och opposition. Så har vi alltid gjort i det borgerliga blocket. Jag förstår inte denna oginhet som ni visar mot era tidigare allianspartner!

Anförande nr 45

Landstingsrådet W i g g (mp): Jag skulle replikera på Andres Käärik, men nu var det visst någon annan som uppträdde i Andres skepnad.

Andres, du pratade om Nildeltat, Everglades och andra träskmarker. Som miljöpartist vill jag gärna se friska, syrefyllda hav. Låt oss bryta den vendettatanke som råder mellan de två sidorna, som tydligen har en lång tradition. Jag har själv inte varit med om dessa olika omgångar när majoriteter har bytts hit och dit. Men låt oss bryta med detta och få in syre i salen och i haven.

Birgitta Rydberg, det är inte fråga om 21 personer. Det här är ingen politisk nämnd, utan den är opolitisk på det sättet att den ska sakligt granska landstingets hela verksamhet. Det går inte att jämföra med någon annan landstingets nämnd.

Låt oss komma förbi den sicilianska tanken om hämnd varje maktskifte!

Anförande nr 46

S t a f f a n H o l m b e r g (s): Fru ordförande, ledamöter! Det har varit en lång debatt i ett mycket viktigt ärende, nämligen det demokratiska inflytandet i revisionen. Inom parentes kan jag säga att min långa politiska erfarenhet säger mig att revisionen är ingenting man ska vara rädd för, utan tvärtom är revisionen en stor tillgång i det politiska arbetet.

Många frågor har ställts under debattens gång, men det är inga relevanta svar som har getts. För Moderaterna är det trafiklandstingsrådet som har fört debatten, i övrigt är det biträdande landstingsråd och före detta landstingsråd. Man kan fundera över varför det är just dessa personer som har deltagit i debatten från majoritetens sida.

Enligt föredragningslistan och ordförandens inledning till debatten är det finanslandstingsrådet Chris Heister som är föredragande i ärendet. Jag ser att hon är närvarande under dagens sammanträde, men hon har inte yttrat sig. Man kan undra varför.

Jag tycker det är dags nu att vi får svar på frågorna av det föredragande landstingsrådet!

Anförande nr 47

C u r t L i n d e r o t h (m): Fru ordförande, fullmäktigeledamöter! I det nuvarande landstinget finns det två revisorer från den föregående mandatperioden som är ledamöter. Den ene är jag, och den andre är Thomas Magnusson från Vänsterpartiet. Tyvärr är inte Thomas Magnusson här i dag så att han kunde bekräfta mina uppgifter.

Jag avstår från att kommentera de politiska utfallen som har förevarit under debatten och vill bara ägna mig åt att upplysa om faktiska förhållanden.

Först och främst kan jag tala om att den oro inom det gamla kollegiet för så få revisorer som fem som Ingela Nylund Watz uttalade kan hon naturligtvis ha fått höra talas om ifrån sina socialdemokratiska partikamrater inom revisorskollegiet, men något som helst uttalanden ifrån revisorskollegiet under 2006 har icke förekommit.

Vidare kan jag konstatera att arbetet inom revisionsgrupperna, av vilka jag är ordförande för en, nämligen för sjukvården, går till på det sättet – jag beklagar att inte landstingsråd har större kunskap om detta – att det är hela gruppen som deltar i revisionen och träffar till exempel de olika sjukvårdsstyrelserna. Det är alltså inte någon uppdelning i grupperna, till exempel för att det och det sjukhuset tar du, det och det sjukhuset tar du. Detta gör att huruvida vi är tre, fem, sex, sju, tio eller något annat antal har väldigt liten betydelse.

Från revisionskontorets sida, vill jag också påpeka, har någon som helst reaktion på siffran sex eller fem icke förevarit i vad det gäller möjligheterna att utföra revisionsarbetet. I det gamla kollegiet har det redan i juni och dessutom i september diskuterats förslag om dels 18, dels 15, men kollegiet tog inte någon definitiv ställning till detta. Det betyder ju också att det inte kan ha funnits någon oerhört stark inställning att det måste vara sex.

Det i dag framförda förslaget om sju i varje grupp, totalt 21, är för det gamla revisorskollegiet en fullständig nyhet. Jag kan inte riktigt förstå hur man då kan påstå att det har förberetts dåligt vad det gäller fem eller sex, alltså 15 eller 18, men att det skulle vara rimligt att i dag besluta om 21.

Raymond Wigg nämnde i ett tidigt anförande någonting om att det i andra kommunala församlingar förekommer att man lämnar ordförandeskapet till oppositionen. Jag vill bara understryka att under den gångna mandatperioden har den borgerliga gruppen haft ordförandeposterna i de tre grupperna, och i dagens förslag är det ingen som helst diskussion om att oppositionen, vänstersidan, ska ha ordförandeposterna. Däremot har det alltid varit så att ordförandeskapet i revisorskollegiet har hört till majoriteten.

Sedan kan man ju fundera lite över den där siffran och demokratin. Om det nu skulle vara så att det i framtiden skulle komma ytterligare partier i landstinget – och det finns ju något parti, Sverigedemokraterna, som inte ligger så långt ifrån den möjligheten – skulle det då betyda att vänstersidan är oerhört angelägen om att öka antalet revisorer så att Sverigedemokraterna eller liknande partier kommer in?

Jag ser nu att min taletid håller på att gå ut. Jag ville bara peka på de faktiska omständigheter under vilka revisorsgrupperna och kollegiet arbetar och gläder mig åt Birgitta Sevefjords uppfattning att revisionen är så viktig. När revisionsberättelserna läggs fram hoppas jag få se att det blir en livlig debatt!

Anförande nr 48

Landstingsrådet N y l u n d W a t z (s): Ordförande, landstingsfullmäktige och ärade Curt Linderoth! Med all respekt för ditt arbete i revisionen vill jag ändå understryka att revisionen är det redskap för granskning som landstingsfullmäktiges ledamöter har att tillgå. Det handlar inte om någon strikt professionalitet eller annat, på annat sätt än att man förutsätter att revisionen granskar verksamheterna på ett effektivt och bra sätt, som fullmäktige har valt att lägga fram budgetarbete och annat.

Om det är sex, fem eller sju revisorer i varje grupp tror jag inte du heller har så mycket funderingar omkring. Jag tror att sju är bättre, därför att det ger en bättre demokratisk representativitet för fullmäktigeförsamlingen.

Anförande nr 49

Landstingsrådet L a r s s o n (s): Jag tycker Curt Linderoths anförande var ett sakligt och på många sätt intressant inlägg. Samtidigt måste jag säga, som har varit föredragande landstingsråd, att jag har mött revisionen när de kommer i sina grupper och ställer massor med frågor till en, och det har varit en gigantisk församling, tidigare sex ordinarie och sex ersättare. Att möta tolv revisorer sammantaget kan man ju diskutera om det är för många för att man ska kunna ha ett förtroligt samtal om hur verksamheten utvecklar sig.

Curt, jag har ju försökt att ställa frågan flera gånger till folkpartister om varför man ska minska revisionen så kraftigt. Nu kommer de föredragande landstingsråden att få möta fem personer i stället för tolv personer tidigare, och jag måste ställa frågan: Varför? Jag har inte fått svar. Vad jag har fått höra är att man har sett över alla nämnder och styrelser, men varför minska just revisionen? Självklart har jag mina tankar, men jag får inte höra varför man väljer att slå så hårt just mot revisionen. Det undrar jag över.

Anförande nr 50

C u r t L i n d e r o t h (m): Jag kunde inte finna att Ingela Nylund Watz eller Dag Larsson hade något som helst sakligt angrepp på mina faktiska uppgifter. Därför avstår jag från att replikera mera.

Anförande nr 51

Landstingsrådet L a r s s o n (s): Jag vet att det ingår i den manual som Folkpartiet har, att om man är oppositionspolitiker ska man alltid gå till angrepp och skälla på allt som rör sig – men jag försökte ställa en del frågor. Jag vill veta bevekelsegrunderna varför ni väljer att minska revisionens antal så kraftigt som ni gör.

Nu är det tre personer jag har ställt den frågan till, och jag har hittills inte fått något svar.

Man blir ju fundersam!

Anförande nr 52

Landstingsrådet N y l u n d W a t z (s): Ordförande, landstingsfullmäktige! Vi kan konstatera efter den här debatten att det finns inte ett enda sakligt argument framfört av den nya majoriteten till varför vi ska minska landstingsfullmäktiges möjligheter att granska det arbete som genomförs i landstingets olika verksamheter, styrelser, nämnder och bolag.

Jag vet inte vad skälet är. Man kanske tycker att det är plågsamt att få frågor. Svårt att möta revisionen, kan man ju anta att en del i alla fall i den borgerliga majoriteten tycker att det är.

Mest intressant i debatten tycker jag är att det föredragande landstingsrådet inte har gett ett enda motiv till varför den här förändringen ska genomföras!

Anförande nr 53

Landstingsrådet W i g g (mp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Tyvärr är det väl så att vi inte kommer vidare i den här frågan, som det verkar, utan att vi fortsätter på den dåliga traditionen vid varje maktskifte, som är så ofta förekommande i den här församlingen där man byter majoritet nästan som man byter underkläder.

Speciellt vänder jag mig till de partier som egentligen, vad jag förstår av debatten, tycker att det är bra och riktigt att alla partier är representerade i revisionen. De relativt små partierna – Miljöpartiet har faktiskt växt i storlek, och även Centerpartiet som nu är med i församlingen igen – ser inte längre än näsan räcker. Man ser bara den här mandatperioden framför sig, man ser inte vad som händer vid nästa tillfälle.

Därför är det oerhört tråkigt att ni inte kan bifalla det förslag som ligger inför fullmäktige. Jag har inte hört någon ledamot på den borgerliga sidan, vare sig från de främre eller de bakre bänkarna, som har rest sig upp och sagt att det är viktigt – som det står i lagens förarbeten – att alla partier har möjlighet att delta i just revisionen, inte på någon annan konstig väg. Stig har ju varit inne på att vi kan få besöka revisionen och så vidare, men det handlar om att ha en person, eller flera, som kan få delta i jobbet. Det är faktiskt en demokratisk rättighet, tycker jag.

Som miljöpartist tänker jag fortsätta att arbeta för frågan, och skulle det vara så att vi hamnar i majoritet kan jag lova att jag kommer att verka för att ändra på den här ordningen. Det tror jag också att resten av mitt parti kommer att göra.

Därmed tackar jag för debatten.

Ordningsfråga

Anförande nr 54

Landstingsrådet N y l u n d W a t z (s): Jag begär att fullmäktige ställer under proposition att varje ledamot ska rösta ja eller nej från bänken under en kommande votering.

Ordföranden: Gör vi inte alltid det? Jaså, du menar upprop, då förstår jag yrkandet. I vår arbetsordning står att vi har en voteringsanläggning. Men det är ett yrkande som går att ställa; det är också ett yrkande som det går att yrka avslag på.

Anförande nr 55

Landstingsrådet N y m a n (kd): Jag yrkar avslag på detta yrkande.

Ordföranden: Till att börja med har jag inte under debatten hört någon annan uppfattning än den ändring som finns utdelad på borden, om hälso- och sjukvårdsnämnden med sjukvårdsstyrelser och medicinska beredningar, där det har blivit ett skrivfel i bilagan. Motsvarande skrivning finns också i ärende 7, så det får vi komma ihåg när vi fattar beslut om de tre revisionsområdena. Är vi överens om att den ändringen ska göras? Då är det klart.

Sedan har vi ett säryrkande, att det i stället för 5+5+5 ledamöter i revisionen ska vara 7+7+7, och bakom det står Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänstern.

Men först frågar jag om vi ska göra som Ingela Nylund Watz föreslog och om det kommer till votering inte använda voteringsanläggningen. Mot detta har jag hört ett avslagsyrkande, och jag lyssnar på det.

Förste vice ordföranden: Nu vill jag göra er uppmärksamma på ett förslag till ändring som framlades i ett tidigare ärende i samband med revisionsreglementet. Det har vi redan fattat beslut om.

Ärende 7 utmynnar i förslaget att besluta att fastställa landstingskommunens indelning i revisionsområden för tiden 2007 till 2010. Då kommer i det här ärendet frågan om den ändrade texten tillbaka.

Anförande nr 56

L e n a - M a j A n d i n g (mp): Jag skulle vilja ha ett klarläggande av i vilken mån detta ärende måste passera genom landstingsstyrelsen och vara berett för att vi ska kunna fatta beslut i dag.

Det framgår inte av ärendet att det har beretts av landstingsstyrelsen men det har ändå åsatts ett landstingsstyrelsennummer. Därför borde det väl finnas en text om vilket beslut landstingsstyrelsen fattade. Enligt kommunallagen ska väl alla ärendena vara beredda via landstingsstyrelsen. När vi tittar i våra handlingar kan vi se en beredning i landstingsstyrelsen den 19 dec, inte 2007 01. Vi skulle vilja ha ett klarläggande på den här punkten.

Förste vice ordföranden: Då ska vi försöka ge en förklaring. Det som vi nu hanterar är egentligen bara den fråga som handlar om att vi ska utse ledamöter i de tre beredningarna, revisionsområde I, II och III. Vi har ju redan fattat det beslutet. Men i en pro forma-fråga är det så att jag egentligen skulle ha klubbat detta ärende först och fullmäktige bestämt sig för att utse ledamöter. Det föreligger inte något beredningstvång i något annat hänseende.

Valärendena kan gå och går oftast direkt från valberedningen till fullmäktige, så vi gör inget fel, vågar jag påstå.

Alla ärendena får ett referensnummer, men i detta fall hänger det inte samman med något beredningstväng.

§ 9 Bordlagd interpellation 2006:61 av Åke Askensten (mp) om trafiksituationen i stockholmsregionen

Anförande nr 57

Åke Askensten (mp): Jag får tacka för svaret från Christer Wennerholm, nybliven bilägare har vi förstått. Svaret kanske andas lite av denna erfarenhet. Svaret talar – i den mån det förekommer, det är mycket begränsat –, till bilismens fördel. Det är lite tråkigt med tanke på att trafiklandstingsrådet bör ha en helhetssyn.

Jag har här en lapp. Du vet förmodligen var det är, Christer G. Wennerholm. Den hör samman med något som ligger till grund för den här interpellationen. Det är valsedeln från trängselskatteomröstningen. Det verkar som om du och en del av dina partikollegor har glömt bort ett och annat, nämligen det som stod på valsedeln och det som var kärnfrågan och det som väljarna tog ställning till: Anser du att miljöavgifter/trängselskatt ska användas i Stockholms stad och att de ska återföras till Stockholmsregionen för investeringar i kollektivtrafik och vägar? Det är kollektivtrafiken som ni har glömt bort, i alla fall era företrädare på riksdagsnivån.

Vad du själv anser i den här frågan framgår inte för du besvarar egentligen inte frågorna. Min första fråga gällde din uppfattning om huruvida avgifter på biltrafiken bör införas i Stockholms innerstad och/eller på den kommande Förbifart Stockholm. Jag fick inget svar på denna fråga. Sedan jag väckte interpellationen har svar kommit från högre makter – det blir trängselskatt för Stockholms innerstad. Det tycker vi är bra, men problemet är att ni vill använda pengarna till att bekosta motorvägsbygget. Vi kan möjligen trösta oss med att ni inte får särskilt många meter motorväg för de pengarna. Sådana är nämligen gigantiskt dyra.

Ett annat problem är Citybanan. Flera av era företrädare i riksdagen skriver i en debattartikel att de vill använda en del av pengarna till att bygga just Förbifart Stockholm. Det är märkligt att de vill ta pengar från kollektivtrafiken eftersom vi faktiskt var överens om satsningen på Citybanan här i landstingsfullmäktige. Har ni ändrat er i den frågan?

Jag frågade också om du tycker att Förbifart Stockholm bidrar till en hållbar utveckling. Jag har inte fått något svar på den frågan heller. Men svaret är ju självklart: det gör den inte efter som den ökar biltrafiken.

Du svarar absolut inte på frågan om vad du avser att göra för att regeringen ska bidra till en storsatsning på kollektivtrafiken i Stockholmsregionen.

Anförande nr 58

Landstingsrådet **Wennerholm** (m): Ordförande, fullmäktigeledamöter! När man är i ett förhandlingsläge, Åke Askensten, och man har ansvar gäller det att inte rusa åstad och strö omkring sig mängder av personliga uppfattningar. I det läge som vi befinner oss i, och på den punkten har jag varit väldigt tydlig både mot dig och övriga fullmäktigeledamöter och allmänheten, är det utomordentligt bra som trafiklandstingsrådet med huvudansvar för kollektivtrafiken att kunna konstatera att vi har fått en alliansregering som nu på ett tydligt sätt deklarerar att den vill ta itu med de problem som finns i Stockholmsregionen. Det finns olika problemområden, och när Stockholm och Mälardalsregionen växer, då måste också SL få växa och kollektivtrafiken utvecklas.

Åke Askensten, om man har en mer nyanserad syn på de här frågorna än vad Miljöpartiet ibland har, så ser man att det också handlar om att lösa problemen med biltrafiken. Jag tror till exempel att det är bra om fler än jag väljer miljövänliga alternativ när man väljer bil. Det kan bidra till lägre miljöbelastning. Det är också bra om vi ser till att Stockholms innerstad och dess närområden i så liten utsträckning som möjligt slipper ta emot bilar som egentligen inte borde åka i den här delen av vårt län om det finnes alternativ.

Vidare är det så, det har den nya alliansmajoriteten förstått, att kollektivtrafiken behöver mer pengar. Det är därför vi satsar 750 miljoner kronor mer än i tidigare års budget som Miljöpartiet var med och föreslog.

Vi vet alla att kravet och trycket på kollektivtrafiken kommer att öka ytterligare och regeringsuppdraget till Carl Cederschiöld är inte ensidigt. Det handlar inte bara om vägar, men du hakar upp dig på att man har valt att använda intäkterna från de nya avgifterna på bilisten till att finansiera vägar. Svaret är inte att det inte kommer att satsas några pengar på kollektivtrafiken. Det kommer både Åke Askensten och allmänheten och vi som är inblandade att upptäcka. Totalt sett handlar det om att vi behöver pengar både för att bygga ut kollektivtrafiken och för att bygga nya vägar för att avlasta innerstaden onödiga besök av bilister. Detta som helhet tycker jag är en mycket klok och bra miljösyn; man står på flera seriösa ben och är inte ensidig.

Jag är övertygad om att Miljöpartiet, som också är representerat i Cederschiölds referensgrupp, kommer att kunna bidra aktivt till ett bra resultat med långsiktighet som innebär att vi kan utveckla kollektivtrafiken och möjligheterna för bilisterna att köra någon annanstans än i innerstaden.

Anförande nr 59

Åke Askensten (mp): Problemet från olika sidor sett är ju generellt det att inga pengar har anslagits till investeringar i vare sig det ena eller det andra. Vi kom fram till att medverka till byggandet av och anslå pengar till Citybanan, men nu försöker man sno de pengarna och lägga dem på Förbifart Stockholm i stället. Det är ju orimligt.

Du talar om den miljöbil du kör, vems den nu är. Det är trots allt bättre med miljöbilar än med andra ännu sämre bilar. Faktum är ändå, tycker jag, att landstingsrådet borde ha varit ett föredöme och över huvud taget inte skaffat någon bil. Det hade sett bra ut från opinionssynpunkt bland annat.

Lösa biltrafikens problem, sade du. Det är ju naturligtvis en intressant formulering. De kommer delvis att lösas genom trängselskatten. Om det blir som det var som förra gången, och det blir väl ungefär så, så kommer biltrafiken att minska med mer än 20 procent i området. Det är det stora bilistproblemet. Det stora problemet är inte de mer eller mindre obefintliga motorlederna, de är inte bilistproblemet i sig. Så länge de inte är byggda är de inte skadliga eftersom de inte alstrar mer trafik. Men de kommer att kosta 50 miljarder och de kommer att öka biltrafiken. Det är det som är ett riktigt stort problem!

Anförande nr 60

Christer G. Wennerholm (m): Herr ordförande, fullmäktigeledamöter! Synen på hur vi kan få utveckling i vårt samhälle skiljer oss åt, Åke Askensten. Jag är övertygad om att tillväxt och utveckling som innebär att vi tar vara på möjligheten att få till stånd miljöförbättringar är bättre än att enligt din modell bara stoppa, hindra och förbjuda. De facto måste det väl ändå vara bra om bilarna kommer från punkt A till punkt B på snabbast möjliga sätt?

Vissa transporter kommer även i Åke Askenstens samhälle genomföras med lastbilar och liknande. Därför är det väl onödigt att den trafiken dras in på en Västerled som går väldigt nära det som kommer att bli nya utvecklingsområden för bostäder och arbetsplatser på västra Kungsholmen till exempel. Om vi kunde åstadkomma den utvecklingen så vore det bra.

Åke, du har fel när du säger att man skulle sno pengar som skulle gå till byggandet av Citybanan och satsa dem på bilismen i stället. Regeringen har anvisat ett sätt som avlastar och det ger möjlighet till att inom ramen för den totala satsningen på såväl kollektivtrafik som bilism få mer pengar totalt sett genom att bilisterna i den här regionen får bidra genom avgifter till utbyggnaden av förbifarten. Pengarna ska användas till detta. Jag, som trafiklandstingsråd med ansvar för kollektivtrafiken, uppfattar detta som en möjlighet att få hjälp att göra de nödvändiga investeringarna i kollektivtrafiken. Det kan ju inte vara fel att det blir på det sättet, snarare en fördel.

Jag vet att du har en negativ inställning till bilismen på ett annat sätt än vad jag har. Vi måste ändå ha inställningen att om kakan kan öka så finns det mer för kollektivtrafiken att få än om kakan är mindre och ska delas med investeringar för bilismen. Regeringen bidrar nu till att göra kakan blir större. Det hälsar jag med tillfredsställelse.

Jag kommer tillsammans med alla andra som sitter i referensgruppen att se till att det blir en så bra helhetslösning som möjligt. Min fasta övertygelse är att när Stockholm växer så ska också SL växa. Det har alliansmajoriteten visat i sin budget.

Anförande nr 61

Yvonne Blombäck (mp): Herr ordförande och ledamöter! Den här diskussionen är både viktig och intressant, så jag hoppas att många kan följa den även om de äter lunch just nu.

Jag skulle vilja påminna Christer G. Wennerholm om att det i den här salen faktiskt är kollektivtrafikfrågan som är avgörande. Vägtrafikfrågan diskuterar vi i

andra sammanhang, bland annat i den referensgrupp som Wennerholm nämner. Jag håller verkligen med Åke Askensten om att frågan om kollektivtrafiken är en fråga som Christer G. Wennerholm inte besvarar i interpellationssvaret. Du skriver om vägtrafiken och det är samma sak du talar om här också. Vi kan diskutera den frågan i referensgruppen och det finns mycket att säga om den saken.

Jag vill också be Moderaterna att inte spä på fördomarna om att Miljöpartiet ska vara ett bilhatarparti, för det får vi höra ofta nog ändå. Det finns väldigt mycket att säga om vägtrafiken, och det finns vetenskapligt belagt att nya vägar ökar antalet bilar. Det är inte så att behovet ökar med automatik, det finns andra sätt att lösa behoven på, vi har visat det. Genom de trängselskatter som infördes minskades biltrafiken. Därför måste man möjliggöra för människor att resa kollektivt på ett bättre sätt. Det var vår intention med trängselskatten och det satsade vi pengarna på. Denna ståndpunkt har regeringen nu lämnat och sagt att inkomsterna från trängselskatten enbart ska gå till vägar. Det är ju ett bekymmer. Det är därför frågorna ställs.

Wennerholm säger att kakan från regeringen ska bli större. Det är rätt så intressant. Varför fanns inte pengarna tidigare? Vad säger att pengarna helt plötsligt ska komma till en kraftigt utbyggd kollektivtrafik när det behovet är så väldigt stort? Den frågan skulle jag vilja ha svar på.

Anförande nr 62

Åke Askensten (mp): Jag trodde möjligen att trafiklandstingsrådet skulle ta upp den tråd som Yvonne drog i, så att säga. Det gjorde han inte. Därför tänker jag kommentera det som trafiklandstingsrådet sade tidigare, motorlederna som han talar så varmt för och helhetslösningen. Men jag undrar om det går att få en bra helhetslösning på det sättet, jag tror inte det. Vi klarar i så fall inte den här regionens miljömål och inte heller landets miljömål heller för den delen om vi bygger ut på det sättet i den här regionen.

Vi måste prioritera kollektivtrafiken, trafiklandstingsrådet. Om vi då lägger de 50 miljarder eller mer som ni vill lägga på Österleden och Förbifart Stockholm på kollektivtrafiken i stället så har vi löst en hel del problem.

Anförande nr 63

Christer G. Wennerholm (m): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Med Åke Askenstens och Miljöpartiets utgångspunkter kan man ju resonera så. Men nu är inte uppdraget koncentrerat enbart till kollektivtrafiken. Ni önskar att avgifterna på bilismen ensidigt skulle användas till kollektivtrafik. Men så blir det inte. Vi har att seriöst närma oss de ramar som finns, och det gör vi, och då kommer jag att verka för att kollektivtrafiken får en så stor del av hela kakan som möjligt.

Jag uppfattar det som en möjlighet. Vi vet ju att Förbifarten ska byggas, och regeringen har sagt att pengarna från avgifterna ska användas till det. Det kommer att bli en större kaka för kollektivtrafiken. Regeringen har också signalerat, men det säger inte ni, att kollektivtrafiken är ett andra viktigt ben i hela den här uppgörelsen.

Anförande nr 64

Yvonne Blombäck (mp): Vi glömmer inte det, men hur den saken ska lösas är oerhört otydligt. Det är väl det som vi försöker få tydliggjort i våra frågor. Vi upplever inte att vi får svar, därför är vi lite tjatiga.

Tillväxt, nämnde du. Det är ett ord som ni gillar. Jag vill påpeka att det faktiskt är miljödriven tillväxt som växer snabbast i Sverige just nu. Haka på den utvecklingen, glöm inte den. Det är inte betongtillväxten som växer snabbast.

Bilar som inte behöver åka i vårt län ska få åka förbi. Det är ungefär 9 procent av bilarna inne i Stockholm i dag som egentligen bara behöver åka förbi. Frågan är om en sådan miljardinvestering som förbifarten som nu väl lär kosta bortåt i 25 miljarder är det som ska satsas på de 9 procenten. Om det är väl värda pengar är en diskussion som vi kommer att ta. Jag ser fram emot Wennerholms prioriteringar.

§ 10 Interpellation 2006:63 av Lena-Maj Anding (mp) om situationen på Karolinska Universitetssjukhuset

Anförande nr 65

Lena-Maj Anding (mp): Jag har väckt en interpellation om situationen på Karolinska universitetssjukhuset. Varför har jag gjort det? Jo, det beror på att vi har försökt att arbeta för att få fram svar på en del frågor som vi har haft med anledning av tidigare fattade beslut om Karolinska universitetssjukhuset; en typ av uppföljning som jag hoppas ska bli mycket djupare än det svar som jag har fått i dag. Det gör mig snarare lite mer förvirrad. Jag får inget klarläggande av hur det verkligen har gått beträffande de här punkterna.

Det har inte varit så lätt att hitta svar på de frågor vi har. Jag blir tyvärr inte klokare av svaren i dag. Jag ska ändå tacka för svaren, för det är i alla fall ett försök att komma en liten bit på vägen. Jag hoppas att vi kan få bättre svar i framtiden, mer analys av frågeställningarna rörande Karolinska universitetssjukhuset.

Den första frågan var: Tar Karolinska universitetssjukhuset i dag emot rätt patientkategorier enligt beslutet om 3S? 3S var den nya sjukvårdsstruktur som vi genomförde i Stockholms län där Karolinska skulle vara ett högspecialiserat sjukhus för patienterna här i Stockholm. På den frågan har jag fått svaret ja, med viss tvekan. Längre fram i svaret står det att det dock troligen fortfarande finns områden där akut bassjukvård är alltför omfattande. Är svaret ja, man tar emot rätt patienter utifrån det uppdrag som Karolinska universitetssjukhuset har som det står tidigare i texten?

Så till frågan om dimensioneringen av klinikerna. Det handlar ju om befolkningens behov, att man verkligen har gjort en analys av att de kliniker som lagts samman stämmer överens med det behov som befolkningen i Stockholms län har. Det är ju väldigt viktigt med tanke på att man ska bli bra bemött i vården och att det ska vara god tillgänglighet till vården. I det här avseendet tycker jag inte att jag kan läsa ut något svar i interpellationen. Det saknas en analys i svaret. Över huvud taget hade ett svar varit önskvärt.

Vi har en del andra frågor, bland annat om man tar emot rätt kategori på akutmottagningen och hur samverkan med andra akutsjukhus fungerar. Svaren är både ja och nej. Det finns kritik men samtidigt säger man att det fungerar väl.

Anförande nr 66

Landstingsrådet Wallhager (fp): Herr ordförande, och ledamöter! Jag ska försöka bringa klarhet så att Lena-Maj Anding förstår hur vi har tänkt, eller rättare sagt nu ni har tänkt. Det är ju den avgångna majoriteten som egentligen är upphovet till konstruktionen för Karolinska universitetssjukhuset och tagit ställning till både antalet vårdplatser och uppdrag. Det är inte okänt att vi i de borgerliga partierna har varit kritiska.

Den första frågan som handlar om Karolinska universitetssjukhuset i dag tar emot rätt patientkategorier så svarar jag att det gör de utifrån det uppdrag de har. Jag säger också att det inte är säkert att uppdraget är korrekt. Det är viktigt att kontinuerligt utvärdera den här typen av uppdrag.

När det gäller antalet vårdplatser är det egentligen samma sak. Ni har lagt ett uppdrag där antalet vårdplatser minskat med ungefär 150 mellan 2004 och 2006. Detta har redan fått konsekvenser. Detta gäller inte enbart Karolinska universitetssjukhuset utan är ett bekymmer för alla Stockholms sjukhus. Det pågår en utredning för att analysera behovet av vårdplatser, den kommer snart att vara klar och kommer självfallet att presenteras i produktionsutskottet som ännu inte har hunnit hålla sitt första sammanträde.

När det gäller akutmottagningen på Karolinska universitetssjukhuset gäller samma sak, de har haft ett uppdrag och en stor del av patienterna har förts över till Danderyds sjukhus. Det är något som ytterligare måste utvärderas för att man ska kunna ta ställning till om det har fått avsedda effekter eller om det har fått negativa effekter både för dem som blivit kvar och för dem som måst flytta till framför allt Danderyds sjukhus.

Samverkansfrågan tycker jag att jag har besvarat. Samverkan fungerar på ett bra sätt. Även när det gäller medarbetsundersökningen har ni satt i gång ett mycket bra arbete som vi kommer att fortsätta så att det fungerar bra för medarbetarna. Något som vi också kommer att lägga oss vinn om är att se till att medarbetarna få bättre delaktighet och inflytande såväl på Karolinska universitetssjukhuset som inom andra områden inom vården.

Den sista frågan handlar om förtroende för ledningen. Jag säger att jag har fullt förtroende för den nuvarande ledningen i dagsläget, men det är klart att jag blir bekymrad när de redovisar ett underskott på 430 miljoner kronor per november.

Anförande nr 67

Lena-Maj Anding (mp): Det var väldigt bra att vi fick reda på att utredningen pågår och att den kommer att presentera frågorna om dimensioneringen av antalet vårdplatser per klinik i produktionsutskottet. Det är en väldigt fråga. Det handlar om befolkningen i det här länet, om man verkligen kan få tillgång till den vård som man faktiskt behöver och att man får ett gott bemötande. Om vi har kliniker som är för snävt tilltagna så blir det inte lätt vare sig för

personalens arbetsmiljö eller för medborgarna i länet att få tillgång till den viktiga vården.

Det som inte riktigt framgår men som skymtar i första delen av ditt svar är det du skriver om den högspecialiserade vården. Är det så att ni i majoriteten har tankar om att det är fler enheter än Karolinska universitetssjukhuset som skulle kunna utföra ett högspecialiserat uppdrag? Ligger detta i era framtids tankar rörande eventuellt nya entreprenörer inom vården i de avseendena?

Det är svårt att läsa ut hur ni tänker. Om ni vill ändra strukturen så är det nog oerhört viktigt att det sker på ett bra sätt utifrån medborgarnas behov eftersom kontinuiteten är viktig och det inte bör bli alltför stora förändringar i det vårduppdrag som är lagt. Annars blir det att börja om en gång till, och det kan få väldigt svåra konsekvenser.

Jag är väldigt glad över att du säger att vi har inlett ett bra arbete när det gäller arbetsmiljön. I texten skriver du att vi har visat en stor ovilja att ta itu med den frågan. Det tycker jag inte stämmer alls med den verklighet som jag befinner mig i. Det är glädjande att du uppskattar det arbete som vi har startat. Det tackar jag för.

Vi ser fram emot analysen av dimensioneringen av klinikerna och hoppas att det blir en väldigt bra utredning så att vi kan gå vidare med frågorna om hur vi gemensamt ska göra vården bättre för medborgarna i det här länet när det gäller Karolinska universitetssjukhuset och det uppdrag som sjukhuset har.

Anförande nr 68

Landstingsrådet L u n d q u i s t (m): Ordförande, fullmäktige! Lena-Maj visste inte riktigt vilken verklighet hon lever i och det kan jag kanske förstå, men det är inte mer än två månader och några dagar sedan som den nya majoriteten tog över och man vänder inte en supertanker så snabbt. Vi får nog leva en tid med era försyndelser.

3S-utredningen blev ju aldrig diskuterad på djupet, kan jag berätta för dem som är nya i salen. Vi blev aldrig överens om hur vi skulle lösa problemen inom den här verksamheten. Det ser vi nu också. De ökar både på Rosenlunds närsjukhus och på Södersjukhuset, och det var inte det som var er idé med 3S och närsjukhus.

Jag har varit ute och träffat dem som arbetar på många kliniker de senaste två månaderna och då har vi talat mycket om logistik. I en av dina frågor skriver du: hur fungerar samverkan med andra akutsjukhus? Jag tänker ge två exempel för att illustrera vad ni lämnar efter er.

Jag besökte Venhälsan mellan jul och nyår. Den verksamheten drivs av Karolinska universitetssjukhuset i lokaler på Södersjukhuset. När de får in en patient med till exempel svår lunginflammation med hög feber som de vill skicka på röntgen. Om de skickar patienten till röntgen på SÖS så kommer det en faktura på röntgenundersökningen. Men om de skickar vederbörande med pendeltåg till Huddinge sjukhus, som ingår i Karolinska universitetssjukhuset, så är undersökningen gratis för kliniken.

Vad är det för planering av undersökningar på enskilda patienter? Det har ni inte klarat, men det ska vi ordna.

Jag träffade personalen på Radiumhemmet som berättade att det är kö till radiologen på Karolinska universitetssjukhuset i Solna. De får inte skicka till patienter S:t Göran som inte har kö. Det är den här typen av frågor som ni har missat. Det finns ingen riktig samverkan för ni har låst in varje sjukhus i sin egen lilla modul som inte har samverkan med andra. Det är detta som ni lämnar efter er. Så nämn inte 3S med någon stolthet, Lena-Maj, för detta har varit ett misslyckande rakt igenom!

Anförande nr 69

Landstingsrådet Wallhager (fp): Herr ordförande! Det är som Lars Joakim säger. Det som vi än så länge har hunnit ta itu med beträffande den problematik som den avgångna majoriteten har lämnat efter är ju långt ifrån allt det som vi behöver arbeta med. Vi har i dag tillsatt allmänna utskottet som bland annat kommer att hantera den fråga som Lars Joakim nämnde om ersättningarna som inte har rätt styreffekter i dagsläget. Ersättningarna ska ju styra så att man väljer vård på rätt nivå men också använder sig av de strukturer som finns på ett optimalt sätt, men så är det inte i dag.

Den kritik som vi har haft framför allt kring 3S-utredningen har handlat om att man har gjort den stora fusionen utan en värdig dialog med den dåvarande oppositionen och också utan en värdig dialog med medarbetarna, med dem som faktiskt ska jobba på sjukhusen. Det kan vi se resultat av bland annat i medarbetarenkäten, och det är det jag menar med att ni inte har tagit ordentligt ansvar.

Däremot har ni tillsatt en utredning för att gå vidare med den kritik som har funnits, och det är ju bra att man tar tag i den. Men det hade varit ännu bättre om man hade motat olle i grind från början och haft en bättre dialog med personalen, så att de hade känt sig delaktiga.

Som jag sade tidigare har det inte på något sätt varit okänt att vi från den borgerliga sidan har varit kritiska. Men vi tänker inte rusa åstad och göra något oförhappandes, utan vi tänker göra den ordentliga genomlysning som vi skriver om i budgeten, tillsammans med arbetsgivarrepresentanter, styrelsen för Karolinska universitetssjukhuset och extern expertis, för att se vad som är bra och dåligt.

Utifrån den genomlysningen, som måste vara klar mycket snabbt i vår, tänker vi dra slutsatser om hur vi ska gå vidare. Det handlar bland annat om den högspecialiserade vården. Precis som ni har betonat finns det en poäng i att koncentrera högspecialiserad vård. Men det är ibland svårt att definiera vad som är högspecialiserat, för det som är det i dag är det definitivt inte i morgon, och utvecklingen går snabbt.

Anförande nr 70

Lena - Maj Anding (mp): Jag ska egentligen inte gå in på varför storfusionen blev till. Vi vet ju alla att det handlade om en mycket svår ekonomisk situation där man var tvungen att dra i nödbromsen och fundera över hur man kunde göra detta på en sätt som fungerade rent ekonomiskt.

Vi hade en ansvarig styrelse för Karolinska universitetssjukhuset som skulle arbeta med de här frågorna. Det handlar också lite grann om att dra gränsen för vad politiker ska lägga sig i och vad tjänstemän och andra professionella ska utföra.

Vad jag förstår har det funnits kritik från er sida kring uppdraget att klara av det på ett bra sätt, och även vi har haft kritik i de delarna. Därför har vi faktiskt varit med på att fatta beslut om att tillsätta en utredning för att se över hela Karolinska universitetssjukhusets struktur. Vi ser fram emot att ta del av den utredningen.

§ 11 Interpellation 2006:64 av Birgitta Sevefjord (v) om planerna på att privatisera Folk tandvården AB i Stockholms läns landsting

Anförande nr 71

Landstingsrådet Sevefjord (v): Jag har ställt en interpellation till en person som börjar bli min favorit här i fullmäktigesalen, nämligen Gustav. Det är faktiskt jättekul att diskutera med dig.

Interpellationen handlar om planerna på att privatisera hela eller delar av folk tandvården i Stockholms läns landsting. Den bygger bland annat på en rad intervjuer och skrivelser i media. Där har det sagts att du gärna vill privatisera folk tandvården för att bland annat åstadkomma bättre konkurrens och pressa priserna.

Då kan man fundera kring detta med att pressa priserna. Kostnaderna inom tandvården har ökat markant sedan tandvården avreglerades 1999. Priserna har faktiskt ökat med 80 procent efter avregleringen. Så har det varit också i Stockholm, trots att en övervägande del av tandvården i Stockholm är privatägd och privatdriven.

I en utredning som Riksförsäkringsverket har gjort om patientpriser inom tandvården för 2004 ser man dessutom att det är just privattandläkarna som har drivit på prisutvecklingen i större utsträckning än folk tandvården. Det är alltså snarare de privata tandläkarna än folk tandvården som man borde utreda.

När det gäller bättre konkurrens tycker även jag att det är bra med konkurrens. Men här är det en mycket ojämlig konkurrens, eftersom 80 procent av vuxen-tandvården handhas av privata tandläkare och 20 procent handhas av folk tandvården. Ändå är det just folk tandvården som du vill utreda och privatisera.

Folk som använder sig av folk tandvården är väldigt nöjda. Den senaste mätningen visar att 90 procent av dem som går till folk tandvården är väldigt nöjda. Jag är en av de mycket nöjda som går till folk tandvården hemma hos mig i Orminge i Nacka.

I ditt svar säger du – det är intressant – att det inte alls handlar om att privatisera, utan att ni vill göra en förutsättningslös utredning av folktandvården. Varför ni vill göra det begriper jag inte. Det fungerar bra, priserna är bra, och kunderna är nöjda. Varför ska man då utreda just folktandvården?

Du säger att ni inte alls har bundit er för en privatisering av folktandvården. Men där talar du faktiskt med kluven tunga. För vad är det du säger på Centerpartiets hemsida? Jo, där säger du att du vill privatisera hälften av folktandvården i Stockholms län, eftersom det behövs fler och större privata tandkliniker.

Därför vill jag fråga dig: Vad är det som gäller? Gäller den tunga som du pratar med på Centerpartiets hemsida, eller gäller det som står i ditt svar till mig? Tyvärr tror jag att det bakom utredningen ligger att ni vill privatisera hela eller delar av folktandvården. Jag kan inte finna något annat skäl till att genomföra den här typen av utredning.

Anförande nr 72

Landstingsrådet Andersson (c): Jag vill tacka för att jag får möjlighet till den här interpellationsdebatten. Jag tror att det är värdefullt. Många har sagt att det är värdefullt att vi återigen börjar debattera tandvårdsfrågorna, som lite grann har hamnat i skymundan under någon eller några mandatperioder.

Mitt svar på interpellationen går att läsa, och därför går jag direkt på det Birgitta har sagt i sitt anförande. Jag börjar med det sista, nämligen kopplingen mellan det man kan läsa på Centerpartiets hemsida och det jag har skrivit i mitt svar. Det som står på Centerpartiets hemsida är helt klart ett debattinlägg från en tid före valet, och här står jag självfallet i en position där jag representerar en majoritet. Därtill har jag kanske också fått anledning att fördjupa mina kunskaper inom området. Det handlar ju inte om några enkla frågor.

När det gäller skrivierna i media: Det jag har uttalat där mycket tydligt är att det handlar om en utredning. Jag tror, liksom jag gjorde före valet, att det finns nya aktörer inom tandvården som kan tillföra svensk tandvård väldigt mycket. De är fortfarande svaga och står för en liten andel av tandvården.

Det är de som är varken folktandvården, den offentliga institutionen, eller de traditionella privata tandläkarna, som oftast är ensamma eller jobbar i mycket små grupper. Det är ett nytt vårdmanagement, de mellanstora aktörer som jobbar med stort engagemang, med intresse för arbetsmiljöfrågor och med en medvetenhet om hur man skapar en effektiv organisation, som ofta är väldigt decentraliserad.

De aktörerna är inte så vanliga ännu. Men en som är mycket spännande finns just nu i Västerås och på några andra ställen i Mälardalen och heter Thea Tandhälsa AB och drivs av en engagerad kvinnlig före detta tandhygienist och tandvårdschef i Örebro. De har mycket bra arbetsmiljö och erbjuder halva priset på tandvårdsundersökningar jämfört med folktandvården.

Den typen av aktörer skulle tvivelsutan kunna bidra till mer tandvård för medborgarna, så att vi klarar vårt befolkningsansvar, och bidra till att hålla en press på priserna, så att en ökad efterfrågan på tandvård – som vi kan se fram emot på grund av tandvårdsreformen – inte leder till ökade priser och i slutändan att de

personer som behöver tandvård mest men har minst pengar inte har möjlighet att få tandvård.

Jag får anledning att återkomma i ett senare inlägg.

Anförande nr 73

Landstingsrådet *Sevefjord* (v): När det gäller folktandvården är det faktiskt vi som sätter priserna. Du har själv suttit här i fullmäktige och höjt priserna för folktandvården, eftersom du tyckte att priserna var för låga. Priserna är politiskt satta, så dem kan man åstadkomma någonting med genom att ha en annan politik när det gäller folktandvården – om man vill pressa priserna.

Folktandvården fungerar jättebra. Vi som går till folktandvården – det är visserligen en minoritet av den vuxna befolkningen som gör det – tycker att det fungerar jättebra. På folktandvården i Orminge, där jag bor, finns det flera tandläkare, och alla är jättenöjda med dem.

Varför ska man börja utreda dem? Vi ska väl utreda där problemet finns! Problemet är inte folktandvården, utan problemet är att kostnaderna för tandvården har rusat i höjden. Men det beror inte på folktandvården, som jag sade, utan en undersökning som har gjorts visar att det snarare är de privata tandläkarna som har drivit fram en mycket kraftig prisökning, förutom att priserna inom tandvården har ökat sedan avregleringen.

Det är snarare där man ska granska. Vad är det som gör att de privata tandläkarna tar ut så höga priser och på så sätt blir prisledande?

Varför ska man utreda något som fungerar bra? I så fall måste man ha ett syfte med det. Jag kan inte se annat än att syftet är att man vill privatisera hela eller delar av folktandvården. Annars är det ju ingen idé att göra en utredning.

Det kan finnas problem inom folktandvården som man borde titta lite närmare på, till exempel den medicinska tandvården, som folktandvården har ansvar för. Även om mycket där är bra behöver det förbättras, inte minst när det gäller tandvård för gamla, sjuka människor som fortfarande bor kvar i sin hemmiljö. Där brister det, och jag tycker mycket väl att man skulle kunna göra en utredning för att se hur man skulle kunna förbättra tandvården för dessa personer.

Men för tandvården i övrigt är det ju total valfrihet som gäller. Vi väljer själva. Vi går runt och shoppar, precis som du också säger på hemsidan. Du vill att vi ska shoppa tandvård. Men det är precis vad vi vuxna oftast gör. Vi väljer själva vilken tandläkare vi vill gå till. Och jag vill gå till min folktandvård, eftersom det är jättebra tandläkare där. Hade de varit dåliga hade jag inte gått dit.

Om du vill ha systemet att vi ska shoppa tandvård och framför allt shoppa privat tandvård – eftersom du på något sätt anser att den alltid är bättre – undrar jag hur det går för de gamla, dementa människorna, människor som har svåra psykiska problem och äter mediciner som skadar tänderna, människor som är hivsmittade och så vidare. Hur ska de kunna gå runt och shoppa tandvård? För de olika grupperna tror jag det är jätteviktigt att vi har ett politiskt ansvar för att det finns en väl fungerande tandvård.

Jag skulle vilja höra vad du tycker om det.

Fortfarande är jag lite förundrad över att du före valet säger en viss sak och nu efter valet, när du har det politiska ansvaret, hävdar något annat. Jag tror inte riktigt på det!

Anförande nr 74

Lena - Maj Anding (mp): Ordförande, landstingsledamöter! Jag skulle vilja komplettera debatten kring en del svar som Gustav har givit i den senare delen av interpellationen.

Du säger att du tycker att vi har misslyckats kapitalt med att nå de många äldre och psykiskt funktionshindrade som omfattas av lagen och som har ett stort behov av tandvård, och du säger att vi har gjort det under en rad år.

Då måste jag ändå säga: Av de ca 27 000 personer som finns inom Stockholms län och som har rätt till uppsökande verksamhet får ungefär 70 procent erbjudande om sådan vård. Jämfört med övriga landsting är det en relativt hög siffra.

Vi når inte ända fram när det gäller personer som bor i hemmet. Det handlar om att vi har väldigt många entreprenörer för den delen av vården, och kommunerna har många entreprenörer för sin hemtjänst. Enligt Socialstyrelsens rekommendationer ska utförarna av munhälsobedömningar medfölja hemtjänsten för att komma in i hemmen. Det är krångligt att få till den kontakten.

Vi har jobbat på många olika sätt för att den kontakten ska bli bättre. 100 procent är inte en realistisk siffra. Man kommer inte att kunna nå den för de svårt funktionshindrade personerna som har rätt till denna munhälsobedömning. De har också rätt att tacka nej. Det finns inget tvång.

Där behöver man göra förbättringar, och vårt förslag från Miljöpartiet – som jag tycker är bra och som förvaltningen också har lyft fram – är att man ska genomföra en försöksverksamhet, där man låter en eller flera kommuner, efter särskilt avtal med landstinget, själva ansvara för den uppsökande verksamheten i fråga om munhälsobedömningar. Vi tror att man på det sättet kan komma fram snabbare och bättre än genom att vi från två olika huvudmän med flera olika entreprenörer för våra olika delar ska försöka få kontakt, vilket är mycket svårt.

Sedan handlar det också om att vi ska bli bättre på att följa upp åtgärder. Det bestämde vi redan i slutet av förra året. Vi sade att vi skulle upprätta ett samlat register över till exempel utfärdande av tandvårdsintyg, vilket är en viktig fråga, att vi skulle bli bättre på att ge ökad kunskap till förvaltningschefer och andra som är ansvariga för de här delarna och att vi skulle försöka förändra och förbättra byråkratin kring detta och likaså få bättre kontakt med de psykiskt funktionshindrade inom psykiatrin, för att kunna genomföra detta uppdrag – det är ytterligare en part som så att säga försvårar förbättringarna kring dem som bor i det egna hemmet.

Anförande nr 75

Landstingsrådet **A n d e r s s o n (c)**: Jag vill först svara Lena-Maj: Jag inser – och det har jag också angett i svaret – att uppgiften att nå ut med den uppsökande tandvården är mycket svår. Jag har också varit ganska försiktig i mina kommentarer till den revisionsrapport som har gjorts på det området.

Jag tycker att det är en viktig uppgift för den nya tandvårdsberedningen att hitta redskap för att komma fram i den här delen. Jag har också tidigare angett att den rimliga vägen är att hitta ett bra samarbete med kommunerna. Eventuellt bör det samarbetet koordineras med det samarbete som behövs mellan kommuner och landsting inom psykiatri och även när det gäller äldrejukvården. Jag tror att man skulle kunna hitta någon form av avtal som skulle kunna leda framåt, även när det gäller den uppsökande tandvården.

I fråga om prispressen påpekar Birgitta Sevefjord att de privata tandläkarna har bidragit till att höja priserna. Jag tror att skulden är ganska jämnt fördelad när det gäller drivkraften uppåt, när priserna steg i slutet på 1990-talet och början av 2000-talet. Politiskt bidrog vår riksdag genom att genomföra en reform där äldre fick tillgång till billigare tandvård. Det var en bra reform när det gällde intentionen, men den ledde till en efterfrågan på tandvård som tandvårdsbranschen inte var rustad för, och det bidrog till ökade priser.

Birgitta tycker att man borde utreda den privata tandvården. Jag tror att vi måste tänka ungefär så här: Vi har i dag en folktandvård som har sina fördelar, och vi har en privattandvård som har vissa fördelar. Men vi saknar det tredje benet för tandvården. Vi saknar aktörer som förenar skalfördelarna från folktandvården med det privata initiativet och engagemanget och den decentraliserade drift som präglar den privata tandvården.

Det är egentligen det utrymmet som jag tycker att vi på olika sätt borde fundera över hur vi skulle kunna främja. Ett sätt att främja det skulle kunna vara att fundera över om den resurs som vi faktiskt har i landstinget – folktandvården – kan användas för att öppna det utrymmet. I så fall skulle det kunna vara ett sätt att få ut mer tandvård på marknaden i ett läge där vi kan förutse att det kan bli brist på tandvård om vi inte gör så.

Shopping av tandvård handlar om att stärka patientens ställning i tandläkarstolen. Birgitta var nöjd med sin tandvård. Jag har varit med om situationer där jag har fått betala mycket mer än vad jag kunde förutse för tämligen enkla ingrepp, efter det att jag har gått till tandvården, och det har för övrigt varit inom folktandvården.

Anförande nr 76

Lena **C r o n v a l l - M o r é n (m)**: Ordförande, ledamöter! Birgitta Sevefjord tog upp att priserna har stigit kraftigt under de senaste sju åtta åren. Det är alldeles riktigt. Men det är värt att påpeka att merparten av priserna steg kraftigast de första åren efter det att avregleringen hade skett. Det första året, mellan 1999 och 2000, steg priserna 25 procent. Det är väl inte så konstigt. Om prisnivån har varit hårt reglerad under många år finns det ett stort behov av att reglera uppåt för att över huvud taget få en vettig lönsamhet i verksamheten.

Visst är priser alltid bekymmersamt. Man säger att priserna har stigit med många privata tandläkare eller aktörer på marknaden, men de har stigit lika mycket trots förekomsten av en kraftfull folktandvård i Stockholms läns landsting. Jag tror inte att det är på den punkten – när det gäller driftformerna av tandläkarklinikerna – som frågan egentligen löses.

Jag vill passa på tillfället att påpeka att även om folktandvården i dag går med vinst – det är glädjande och nödvändigt – skedde den ekonomiska rekonstruktionen delvis på bekostnad av det sociala ansvar som Vänsterpartiet ibland säger finns bara inom folktandvården. Det kan finnas en mening i att ett offentligt ägt bolag driver kliniker, till exempel i områden där det annars kan vara svårt att få någon att etablera sig. Men så agerade faktiskt inte folktandvården vid rekonstruktionstillfället. I stället ville bolaget lägga ned vad som då betecknades som olönsamma kliniker: Hovsjö, Vårbergs sjukhem, Husby med flera.

Det är några år sedan, så det har kanske fallit i glömska, och kanske har man återtagit verksamheten – jag vet faktiskt inte – men det visar ändå att det inte är driftformen som är avgörande för om det finns någon klinik eller inte.

Jag tycker att vi ska ta det lugnt och låta utredningen genomföras i lugn och ro och med goda direktiv – det får vi ta oss an i tandvårdsberedningen. Sedan får vi se och ta upp diskussionen igen.

Anförande nr 77

Lena - Maj Anding (mp): Fullmäktige! Med anledning av det sista du sade: Det är därför vi har slutit avtal med folktandvården om att vi måste samverka kring klinikförändringar. När vi hade de geografiska beredningarna fick vi också till det. Man samverkade med de geografiska beredningarna innan man gjorde några förändringar över huvud taget, så att man också politiskt kunde bestämma hur man såg på behoven i de olika områdena.

Folktandvården är ett aktiebolag och verkar på en marknad i konkurrens med andra. Vi tyckte inte att man skulle godta att folktandvården skulle få öka sina priser, utan vi valde i stället att sänka avkastningskravet på folktandvården. Det tyckte vi var en bättre idé för att de skulle kunna klara sin budget och inte höja priserna inom vuxentandvården.

Folktandvården har också uppdraget att de inte får säga nej, utan de är sistahandsansvariga för tandvården och har myndighetsutövning i den delen. De delarna skulle jag gärna vilja höra lite mer om.

Anförande nr 78

Landstingsrådet Andersson (c): Sistahandsansvaret och de delar som är ett lagstadgat ansvar för landstinget är självklara utgångspunkter för en eventuell förändring av driftformerna. Den utredning som ska genomföras handlar mycket om att se över hur man säkrar det.

De entreprenörer inom tandvården som jag har träffat och diskuterat den här frågan med menar inte att detta är något stort problem. Det finns till och med de som skulle kunna tänka sig en lagstiftad skyldighet för alla som i någon mening

utför tandvård skattefinansierat, så att alla skulle vara skyldiga att ta hand om de patienter som kommer. Annars kan man upphandla ett geografiskt ansvar.

Vi får som sagt utreda frågan vidare.

Anförande nr 79

Landstingsrådet N y m a n (kd): Jag tror att det är angeläget att man ser över områden där bara 90 procent av patienterna är nöjda. Det finns en utvecklingspotential även där.

Även om folktandvården i vårt landsting i många meningar fungerar alldeles utomordentligt, i den driftform vi valde att erbjuda verksamheten för några år sedan, ska man inte låta sig nöja med det utan utreda det i lugn och ro.

Det kan vara skäl att upplysa om att folktandvården inte har något myndighetsansvar och inte kan ha det, eftersom vi har valt bolagsformen. Myndighetsansvaret ligger i landstinget, och det kommer det att göra alldeles oavsett om all tandvård bedrivs i privata företag eller inte. Det gäller att skilja på vad som är det ena och vad som är det andra, för annars kan man lätt gå vilse. Det handlar egentligen bara om att utreda en förnämligare driftform än den vi för närvarande har. Om det finns en sådan vore det dumt att avstå.

Jag kan känna en viss tveksamhet inför detta, eftersom jag vet att väldigt många av de verksamma i folktandvården gärna fortsätter i en samhällsägdd och samhällsdriven tandvårdsverksamhet. Men om den här utredningen får precis de förutsättningar som vi avser och vi är lyhörda för synpunkter så kommer varje beslut framöver att gynna både patienter, medarbetare och ledningen för folktandvården, eller hur den nu ska se ut.

Oron för att ändra något som är samhällsägt kommer att förstärkas framöver. Eftersom vi står inför en ny epok i svensk hälso- och sjukvård inklusive tandvården kommer det med nödvändighet att bli större förändringar. Det pågår ute i världen.

Hur det är med Birgitta Sevefjords partivänner i andra länder vet jag inte, men jag vet att socialdemokraterna i England har varit utomordentligt tydliga i sina initiativ att förnya, utveckla och ta hjälp av privata aktörer, privata investerare, privata företagsledare och så vidare för att utveckla vården i den riktning som alla strävar mot. Men är man emot varje förändring av driftform är man också emot varje förändring till det bättre. Det är ett evidensbaserat uttalande.

§ 12 Frågestund

Fråga 1

Anförande nr 80

Landstingsrådet N y l u n d W a t z (s): Min fråga är inte så komplicerad. Den är en följd av att det har varit en ganska turbulent situation kring både eventuell tillkomst av och förverkligandet av ytterligare spårkapacitet inom Stockholmsregionen. Vi i vårt landsting har ett avtal som vi har ingått med staten och

dessutom ett bilateralt avtal med Stockholms kommun som innebär att vi har ett fast pris garanterat för Stockholms läns landsting.

När man nu lyssnar på regeringens företrädare, inte minst infrastrukturministern, får man lätt intrycket att regeringen är beredd att frånga det avtalet.

Därför ställer jag frågan: Är du beredd att ta initiativ till en framställan till regeringen där landstingsstyrelsen ställer krav på att det befintliga avtalet som vi har tecknat angående finansieringen av Citybanan alltjämt ska gälla?

Anförande nr 81

Landstingsrådet Heister (m): Jag skulle formellt kunna svara Ingela Nylund Watz att det inte är någon som har framfört några önskemål om att genomförandeavtalet ska upphävas, så i den meningen gäller avtalet. Då finns det inget skäl för mig som finanslandstingsråd att ta initiativ, allra minst skyndsamt, till att till regeringen säga att avtalet ska gälla. Det är klart att avtalet gäller så länge vi har det avtalet med staten.

Låt mig också säga att jag tycker det är bra att vi nu har fått en regering som försöker lösa de stora problem som vi har i vår region när det gäller att vi har för lite spår och för få vägar. Det handlar om underlåtenhetssynder under lång tid. Men nu är regeringen beredd att ta tag i det, och man gör det mycket kraftfullt.

Regeringen gör det genom att man har tillsatt en förhandlingsman som ska arbeta skyndsamt, en förhandlingsman som har till uppgift att förhandla med Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län. Till det arbetet har vi i regionen kommit överens om att formera en referensgrupp, som träffade förhandlingsmannen så sent som i går.

Jag tycker det är bra att vi har fått den referensgruppen, som är bred. Min ambition är att vi från Stockholms läns landstings sida ska gå in i arbetet med ett öppet sinne, för att se till att vi får så goda förutsättningar som möjligt när det gäller infrastrukturen i regionen och för dem som bor inte bara här utan i Mälardalen och i landet i övrigt.

Anförande nr 82

Landstingsrådet Nylund Watz (s): Tack så mycket för svaret! Jag är mindre intresserad av vilket öppet sinne finanslandstingsrådet har kring alla de trafiklösningar som debatteras och aktualiseras om och om igen.

Jag är mer intresserad av svaret på frågan ifall finanslandstingsrådet är beredd att skyndsamt se till att regeringen lämnar besked om att stå fast vid den uppgörelse som vi har om ett fast pris för Citybanan.

Anförande nr 83

Landstingsrådet Heister (m): Ingela Nylund Watz! Regeringen har inte sagt något annat än att avtalet gäller. Det skulle se lite konstigt ut om Stockholms läns landsting skulle säga till regeringen att ett avtal som vi har ingått med staten och Stockholms kommun ska gälla.

Nu har vi en möjlighet att se till att vi får en lösning på de problem som vi har levt med så länge, så att vi får ordentliga infrastruktursatsningar i vår region. Det har den nya regeringen tagit initiativ till, och man har tillsatt en förhandlingsman för att skyndsamt kunna komma fram i den delen.

Låt oss då kraftfullt ställa upp i det arbetet och se till att vi tillvaratar regionens och invånarnas intressen, i stället för att skriva brev till regeringen och säga att ett avtal ska gälla som de facto gäller.

Anförande nr 84

Landstingsrådet Nylund Watz (s): Vad som är kraftfullt eller inte i sammanhanget får väl framtiden utvisa. Att tillsätta nya utredningar kring sådant som redan är utrett ett 10–15-tal gånger under ett 10–15-tal år betraktar jag inte som kraftfullt. Jag tycker att det är en försening av arbetet. Men låt oss lämna det därhän. Vi kan debattera det en annan gång.

Jag tycker inte att du egentligen behöver skriva så hemskt många brev. Det räcker med att du säger ifrån:

Det avtal som vi har tecknat ska gälla. Det är ett fast pris. Kom inte, regeringen, och säg att Stockholms läns landsting ska betala mer!

Anförande nr 85

Landstingsrådet Heister (m): Det handlar inte om någon utredning, utan det är en förhandling. Regeringen har tillsatt en förhandlingsman som ska förhandla med Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län.

Nu har vi en gyllene chans att se till att vi inte bara lämnar önskelistor utan också får de infrastruktursatsningar som vi så väl behöver i vår region. Låt oss anstränga oss tillsammans för att se till att det blir ett bra resultat! Jag tror att vi gör mest nytta för Stockholms län och dess invånare genom att koncentrera vårt arbete på det.

Fråga 2

Anförande nr 86

Landstingsrådet Sevefjord (v): Jag har ställt en fråga till ansvarigt landstingsråd, Filippa Reinfeldt, om närakuten för barn som ska öppnas i anslutning till Astrid Lindgrens barnsjukhus. Det var ett beslut som togs under förra mandatperioden, efter ett intensivt och omfattande samarbete med just Astrid Lindgrens barnsjukhus för att hitta ett bra sätt att förbättra situationen på akuten. Vi vet ju alla att det har varit långa köer där.

Personalen och ledningen har kastat sig in i arbetet för att hitta en plats för akuten, rekrytera personal och lägga upp planer för hur det hela ska gå till, och man anser att det är ett jättebra beslut och att närakuten borde drivas tillsammans med Astrid Lindgrens barnsjukhus och akuten där. Sedan har den nya majoriteten bestämt sig för att man till varje pris måste privatisera, det vill säga hela arbetet stannar upp och försenas kraftigt.

Därför har jag ställt en fråga till landstingsrådet: Kommer ni att köra över personalen på Astrid Lindgrens barnsjukhus och starta närakuten i privat regi i stället för i egen regi?

Anförande nr 87

Landstingsrådet Reinfeldt (m): Herr ordförande! Birgitta har som sagt ställt en fråga till mig om närakuten för barn som ska öppnas i närheten av Astrid Lindgrens barnsjukhus.

Det är toppen, säger jag, för detta är en välbehövlig avlastning för hårt trängd personal och naturligtvis för barn och deras föräldrar, som har fått vänta alldeles för länge i väntrummet på Astrid Lindgrens barnsjukhus i alltför många år.

Av landstingsfullmäktiges budget, beslutad den 13 december, även om majoritetens förslag var väl känt redan i mitten av november, framgår det mycket tydligt att vi ska öppna en närakut i närheten av Astrid Lindgrens barnsjukhus i samarbete med privat vårdgivare.

Hälso- och sjukvårdsnämnden kommer också inom kort att få ett förfrågningsunderlag för upphandling av sådan verksamhet för att ta ställning till det. Självfallet är det vår intention att närakuten ska drivas tillsammans med eller i nära samverkan med Astrid Lindgrens barnsjukhus och personalen där.

Jag kan tillägga att företrädare för Astrid Lindgrens barnsjukhus inte har några problem med att driften av närakuten sker i privat regi. Ett brev inkom till mig i slutet av december, egentligen samma dag som jag satt i samtal med företrädare därifrån. De har inga problem med detta, Birgitta.

Anförande nr 88

Landstingsrådet Sevefjord (v): Det är klart att de anpassar sig efter vad den politiska ledningen säger. Men det är också helt klart – vilket de har påvisat i brev till er och också till sjukhusdirektören för Karolinska universitetssjukhuset – att de anser att det bästa är att man får driva närakuten i egen regi. Det har de sagt mycket tydligt, och det är av en massa olika skäl, bland annat därför att det är lättare att samarbeta och lättare att rekrytera personal och inte minst därför att man kommer igång med närakuten mycket snabbare.

De har lagt upp en planering för att kunna öppna närakuten den 1 maj, men ert beslut kommer att kraftigt försena öppnandet, bara därför att det till varje pris anses att den ska drivas i privat regi.

Ni kör över ledningen och personalen vid Astrid Lindgrens barnsjukhus. Varför tror ni inte att man på kanske Sveriges bästa barnsjukhus är kapabel att driva en närakut minst lika bra som en privat vårdgivare? Det skulle vara intressant att veta.

Anförande nr 89

Landstingsrådet Reinfeldt (m): Låt oss inte glömma bort scenariot, Birgitta. Det är att Astrid Lindgrens barnsjukhus har föreslagit att de skulle kunna upphandla verksamheten själva, att de skulle kunna fungera som en underentreprenör till Karolinska universitetssjukhuset. Men då lurar man bara sig själv, om man tror att Karolinska universitetssjukhuset inte behöver följa lagen om offentlig upphandling.

Vi följer naturligtvis de lagar och regler som finns för upphandling. Det går inte fortare bara därför att man redan är en vårdleverantör när man ska upphandla en annan leverantör.

Vi är övertygade om att lösningen blir kostnadseffektiv. Men framför allt vill jag, Birgitta, säga att jag är övertygad om att det blir en klar förbättring för sjuka barn i regionen och för medarbetare och personal på Astrid Lindgrens barnsjukhus, som har haft en enormt trängd arbetssituation. De kan naturligtvis inte trola med knäna.

Ni har sedan många år tillbaka, Birgitta, bidragit till att försätta dem i en arbetsituation med för lite personal, för många besökare och för trånga lokaler i förhållande till det uppdrag som de har. Därför blir detta en mycket bra avlastande verksamhet. Det tror jag att både du och jag är överens om egentligen.

Anförande nr 90

Landstingsrådet Sevefjord (v): Beslutet togs för att förbättra situationen både för patienterna och för personalen. Beslutet togs i en överenskommelse med ledningen för Astrid Lindgrens barnsjukhus. Man planerar inte att upphandla verksamheten, utan man planerar att öppna den i egen regi, och då behövs ingen upphandling. Det är därför man kan starta redan den 1 maj.

Vad du säger är att ni måste upphandla verksamheten eftersom ni vill privatisera. Det betyder att närakuten kommer att kunna öppnas tidigast i slutet av 2007. Det innebär att svårt sjuka barn och föräldrar kommer att behöva vänta ytterligare minst ett halvår bara därför att ni till varje pris ska privatisera en verksamhet som naturligtvis inte blir bättre av att den privatiseras.

Det måste rimligen vara så att man på Astrid Lindgrens barnsjukhus – med den personal och den kompetens som man har – själv kan driva närakuten på ett alldeles ypperligt sätt. Men i stället vill ni ha en okänd vårdgivare som vi inte ens vet vilken den är och menar att det blir bättre med denna privata vårdgivare!

Anförande nr 91

Landstingsrådet Reinfeldt (m): Redan i dag samarbetar Karolinska universitetssjukhuset med en privat barnvårdgivare, det vill säga barnakuten på Danderyds sjukhus genom den neonatalverksamhet som Karolinska universitetssjukhuset bedriver i av Locum ägda lokaler på Danderyds sjukhus.

Det fungerar alldeles utmärkt. Personalen på Karolinska universitetssjukhuset är väldigt nöjd med det samarbetet, och personalen på den privatdrivna barnakuten på Danderyds sjukhus är väldigt nöjd med det samarbetet. Och stockholmarna, barnen och deras föräldrar som besöker både den offentligdrivna neonatalvården

och den privatdrivna barnakuten är också väldigt nöjda med den vård och tillgänglighet som erbjuds där.

Vi försöker nu göra något liknande för närakuten på Astrid Lindgrens barnsjukhus. Det kommer att bli en bra verksamhet. Det kommer att bli ett samarbete mellan offentligdriven vård och privatdriven vård. Det är, Brigitta, väldigt bra för de svårt sjuka barnen, och det blir också bra för personalen, som i framtiden kommer att kunna välja att arbeta i en offentligdriven eller en privatdriven vårdverksamhet.

Fråga 3

Anförande nr 92

Landstingsrådet **W i g g** (mp): Ordförande! Jag ställer en fråga till Christer Wennerholm: Tänker du se till att Järna station åter bemannas?

I valrörelsen var jag personligen närvarande vid en träff då även pressen var närvarande och då samtliga borgerliga partier högtidligt lovade personalen och de resenärer som stannade till att Järna station skulle förbli bemannad vid ett borgerligt maktskifte.

Det blev ett sådant, och i dag skriver vi den 16 januari 2007, men stationen står fortfarande obemannad. Det har varit flera tillfällen med klotter och skadegörelse, och trafikantmiljön har försämrats väsentligt. En klart otryggare situation har uppstått. Det har många vittnat om i press och i samtal med mig.

Därför frågar jag alltså dig, Christer: Tänker du se till att Järna station åter bemannas?

Anförande nr 93

Landstingsrådet **W e n n e r h o l m** (m): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Bemannade stationer ökar både servicen och säkerheten för SL:s resenärer. Om det går att ordna säkerheten för den personal som ska bemanna stationerna, till exempel den i Järna, är det självklart att vi ska återgå till att bemanna stationerna. Men i andra sammanhang har vi haft problem med personalens säkerhet. Jag vill påminna om till exempel kontanthanteringen. Det är något som måste tas med i bilden.

Precis som du påpekar klarar man biljettförsäljningen och viseringar på den aktuella sträckan genom tågvärdar ombord på pendeltågen. Men den alliansmajoritet som har tillträtt har sagt att punktlighet för tågen och trygghet i kollektivtrafiksystemet är prioriterade områden. Vi kommer givetvis att göra allt för att åstadkomma det du önskar, att stationen ska vara bemannad. Men det är inte politiker som har fattat beslut om att ta bort bemanningen.

Anförande nr 94

Landstingsrådet **W i g g** (mp): Nej, det var ett tjänstemannabeslut, och det togs i det vakuum som uppstod mellan en avgående och en tillträdande styrelse. Men nu har den nya styrelsen tillträtt, och då kan man hoppas att ni har en prioriteringsordning och att detta ligger högt på prioriteringslistan.

Det känns ändå som om jag kan tolka dig så att ni eller du, som är trafiklandstingsråd, tänker se till att frågan har hög prioritet och tänker åtgärda den med det snaraste.

Flera har uttalat sig i frågan. Jag ser Tage Gripenstam, som står borta i salen och lyssnar. Han sade: Jag kommer att fortsätta mitt arbete nu i den nya majoriteten i landstinget för att Järna åter ska bli en bemannad station. Det är alltså inte bara ditt löfte utan också Tages.

Den här frågan är inte av så liten vikt. Ska människor fortsätta att resa med kollektivtrafiken ska det vara med kvalitet och trygghet. Kommunen har stått för sina åtaganden. Det fanns med i en uppgörelse att kommunen skulle göra olika saker runt stationen, men där ingick också att SL skulle se till att ta sin del av ansvaret.

Anförande nr 95

Landstingsrådet **Wennerholm** (m): Ordförande! Raymond Wigg och jag är fullständigt överens om att en avgörande punkt för att kunna åstadkomma trygghet för kollektivtrafikresenärerna är närvaro av personal. Om det saknas måste det finnas andra som kan hjälpa till att upprätthålla tryggheten.

På en punkt svävar jag på svaret, för det finns en fråga som närmar sig den fackliga aspekten och trygghetsaspekten för dem som jobbar i systemet. Jag har varit noggrann med att påpeka att resenärerna givetvis har högsta prioritet när det gäller tryggheten. Men det är minst lika viktigt att den personal som är entreprenörer eller utförare av kollektivtrafiken åt SL också känner sig trygga på sina arbetsplatser.

Med det klargörandet kan jag säga: Ja, vi kommer att jobba för att så snabbt som möjligt öka tryggheten i kollektivtrafiken på alla de punkter där människor känner sig otrygga.

Anförande nr 96

Landstingsrådet **Wigg** (mp): Då har jag en följdfråga som du kanske kan svara ja eller nej på, för enkelhetens skull.

I dag går de så kallade tågvärdarna, som säljer biljetter, i sällskap med en väktare. Vad jag vet har det inte förekommit hot på just Gnestapendeln. Vi i Miljöpartiet önskar inte väktare överallt, utan vi önskar SL-personal som naturligtvis jobbar under rimliga villkor.

Kan jag tolka ditt svar så att det ska vara stationspersonal och inte väktare som bemannar Järna station?

Anförande nr 97

Landstingsrådet **Wennerholm** (m): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Frågeställaren kan tolka mig så här: Om personal som jobbar för våra entreprenörer råkar ut för hot och känner sig otrygga på arbetet och när de går till sin arbetsplats, då är det klart att vi måste se till att de känner trygghet.

Därför kan jag inte säga till dig: Nej, det kommer aldrig att finnas någon som har mer befogenheter när det gäller att skapa trygghet och skydd för dem som jobbar än de anställda själva. Tyvärr ser bilden ut så just nu i vårt samhälle: ibland behövs det också personal som har till exempel väktares status.

Vi kan nog hjälpas åt. Vi kanske måste ställa högre krav på polisiär närvaro över huvud taget i samhället, så att människor kan vara trygga när de jobbar inom kollektivtrafiken och veta att det finns uppbackning när man blir utsatt för hot eller våld. Det är ytterst en polisiär fråga.

Folk ska känna sig trygga – det är svaret. Men även våra anställda ska vara trygga.

Fråga 4

Anförande nr 98

Landstingsrådet **Larsson (s)**: Ordförande, fullmäktige! Jag skulle vilja ställa en fråga om sjukhusavtalen. Vad jag förstår har de varit ganska kraftigt försenade. Normalt brukar avtalen för akutsjukhusen vara klara innan kalenderåret är slut. Vi har tillsammans tyckt att det är viktigt att se till att avtalen är färdiga, så att vi vet vilka kostnader det blir för den produktion som bedrivs enligt avtalen.

Då skulle jag vilja fråga Maria Wallhager om avtalen för akutsjukhusen är klara.

Anförande nr 99

Landstingsrådet **Wallhager (fp)**: Herr ordförande, Dag Larsson! Jag antar att det inte är någon slump att det är just Danderyds sjukhus, Karolinska universitetssjukhuset och Södersjukhuset som du pekar ut och frågar om.

Med tanke på rådande situation på Karolinska universitetssjukhuset men delvis också på Södersjukhuset och Danderyds sjukhus var det inte möjligt att sluta avtal före årsskiftet. Däremot har vi haft en intensiv dialog. Vi var i praktiken i hamn med avtal för Danderyds sjukhus och Södersjukhuset den 28 december, när några av oss diskuterade den här frågan.

Avtalet för Karolinska universitetssjukhuset är inte klart ännu, men alla tre sjukhusen kommer självfallet – som föreskrifterna säger – att komma in med sina budgetar till den sista januari, i enlighet med fullmäktiges beslut om budget.

Det är viktigt – det tror jag att även du tycker – att vi har realistiska budgetar och bra, genomlysta avtal, så att det finns en realistisk möjlighet för sjukhusverksamheterna, styrelserna och personalen att på ett bra sätt jobba utifrån dessa avtal.

Tyvärr har det tagit lite längre tid än vi hade tänkt oss. Men budgetar för Södersjukhuset och Danderyds sjukhus är klara i praktiken, och Karolinska universitetssjukhuset kommer att lämna in sin budget före januari månads utgång.

Anförande nr 100

Landstingsrådet L a r s s o n (s): Det gläder mig att man för Södersjukhuset och Danderyds sjukhus nästan är klar med avtalen. Men jag blir bekymrad över att avtal för Karolinska universitetssjukhuset inte är klart ännu.

Det är ingen nyhet att det har funnits problem i fråga om sjukhusets ekonomi och drift, så jag tycker att man borde ha kunnat ta sig för att komma närmare mål i de frågorna.

Eftersom avtal med Danderyds sjukhus och Södersjukhuset uppenbarligen är klara i praktiken blir jag tvungen att ställa en följdfråga, som egentligen har att göra med den budgetdebatt som vi hade i november förra året. I er budget prognostiserade och budgeterade ni för underskott på Södersjukhuset och Danderyds sjukhus. Om man då ska värna om skattebetalarnas pengar blir frågan om ni har planer på att åtgärda de planerade underskott som ni har föreslagit.

(Andre vice ordföranden: Det är en ny fråga, Dag Larsson.)

Landstingsrådet L a r s s o n (s): Det är väl mest en uppföljning. Jag vill veta om det står något i avtalen om hur man ska komma åt underskotten.

Andre vice ordföranden: Jag anser ändå att det är en ny fråga.

Anförande nr 101

Landstingsrådet W a l l h a g e r (fp): Du säger att det inte är någon nyhet att Karolinska universitetssjukhuset har problem, och jag håller definitivt med dig om det. Det var ingen nyhet för er heller.

Med november månads utgång och ett prognostiserat underskott på 430 miljoner kronor tycker jag att det är en skyldighet för oss – och den åsikten tror jag faktiskt att du delar – att göra en ordentlig analys av vad underskotten handlar om, inte bara putta in mer pengar i verksamheten utan se till att den budget som läggs från deras sida är realistisk och hållbar. I slutändan gäller det om patienterna ska få vård eller inte få vård på ett bra sätt.

Det är också en arbetsmiljöfråga för sjukhuset att ha en budget fastställd så tidigt som möjligt på året, så att man har riktiga förhållanden att arbeta utifrån. Därför tycker jag att vi i den nya majoriteten har en skyldighet att analysera siffrorna på ett bra sätt. Tyvärr tar det några dagar eller veckor.

Anförande nr 102

Landstingsrådet L a r s s o n (s): Då kan jag notera att fullmäktige får fortsätta att leva i ovisshet ytterligare ett tag och inte får veta om ni försöker göra något åt de underskott som ni budgeterade för redan under förra året. Det är bara att beklaga.

Sedan blir jag lite konfunderad. Maria Wallhager kanske kan komma med ett klargörande. I grunden brukar det vara hälso- och sjukvårdsnämnden som sluter avtal med sjukhusen. Jag vill bara för tydlighetens skull – eftersom Maria ändå valde att svara på frågorna – veta om ni har tänkt er en annorlunda ordning i framtiden, så att det är produktionsutskottet som ska teckna avtalen, eller om det

fortsatt är hälso- och sjukvårdsnämndens ansvar att se till att avtalen kommer i hamn.

Anförande nr 103

Landstingsrådet *Wallhager* (fp): Självklart är det hälso- och sjukvårdsnämndens ansvar. Men vi i den nya majoriteten samarbetar och tycker också att det är ett delat ansvar att ta ansvar för sjukhusen från både produktionssidan, ägarsidan och hälso- och sjukvårdsnämndens sida.

Beträffande underskotten på Södersjukhuset och Danderyds sjukhus gäller självfallet lagd budget. Vi har antagit budgeten här i salen i december. Den är fastställd och gäller.

Fråga 5

Anförande nr 104

Landstingsrådet *Sevefjord* (v): Min fråga är om pappagrupsverksamheten i södra delen av länet kommer att fortsätta. Jag frågar mot bakgrund av att jag har fått information om att det framgångsrika treåriga projekt som man har haft i södra delen av länet nu avslutas och det inte blir några mer pengar för fortsatt pappagrupsverksamhet.

Det tycker jag är väldigt synd. Man kan nog säga att resultatet har varit mycket gott. Gustavsberg och Värmdö, som har ingått i arbetet, har till exempel det högsta uttaget av föräldraledighet i dag. Även Nacka, som också har varit med, har ett uttag som är något av det högsta i länet. Detta kanske inte bara beror på pappagrupsverksamheten, men det finns säkerligen en koppling.

Under förra mandatperioden var flera i den nuvarande borgerliga majoriteten oerhört engagerade i pappagrupsfrågan och ställde ett antal frågor till mig om den och underströk vikten av att inte bara behålla utan också utvidga pappagrupsverksamheten.

Därför har jag ställt frågan: Kommer den här verksamheten att fortsätta i södra länsdelen?

Anförande nr 105

Landstingsrådet *Reinfeldt* (m): Verksamheten ”Pappa på riktigt” har, som Birgitta sade, pågått i delar av södra länet i snart fyra år. Under den perioden har Beställare Vård och ABF Södertörn haft ett samarbetsavtal utifrån vilket ABF har svarat för utvecklingen och driften av pappagrupsverksamheten. Avtalet löper ut den 31 mars 2007, och verksamheten i dess nuvarande form upphör då.

Den tidigare majoriteten gav, när du, Birgitta, satt i majoriteten, i uppdrag till landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsutskottet att utreda hur pappagrupsverksamheten skulle kunna integreras i barnavårdcentralernas och mödravårdcentralernas uppdrag. Den utredningen pågår – vi har inte fått tillbaka den ännu.

Så sent som i morse, kvart över 8, när vi hade mandatperiodens första sammanträde med den nya hälso- och sjukvårdsnämnden, lade ni i oppositionen ytterligare en skrivelse med rubriken Avskaffa inte pappagrupperna, och förvaltningen fick i uppdrag att bereda frågan och komma tillbaka.

Man kan alltså säga att samma fråga om en utredning har varit uppe två gånger nu, och vi ska få tillbaka frågan. Eftersom det är två gånger samma fråga tas upp kan vi kanske gemensamt hoppas att det går lite fortare, för frågan om hur det ska se ut i framtiden ska naturligtvis komma tillbaka till oss, gärna på hälso- och sjukvårdsnämndens bord och kanske på nästa sammanträde eller sammanträdet därefter.

Anförande nr 106

Landstingsrådet *Sevefjord* (v): Det är jättebra att ni utreder frågan, för vi måste nog utveckla och förbättra pappagrupsverksamheten i hela länet. Det har varit problematiskt tidigare, även om vi har gjort försök att förbättra situationen.

Det problematiska nu är att man lägger ned den verksamhet som har funnits i södra delen av länet utan att ersätta den med något annat. Från och med nu startas det inga nya pappagrupper, vi vet inte när utredningen är klar, och vi vet inte när nya beslut kan fattas. Men vi vet att beslut och utredningar ofta tar längre tid än man tror.

Min fråga till dig är: Kan du garantera att man kan fortsätta med pappagrupsverksamhet i södra delen av länet utan att det blir ett långt avbrott då inga nya pappagrupper startas?

Anförande nr 107

Landstingsrådet *Reinfeldt* (m): Jag tycker också att syftet är jättegott, och uppenbarligen finns det en efterfrågan på verksamheten från pappor och säkert också från mammor. Frågan framöver är som sagt hur och av vem verksamheten ska bedrivas.

Jag kan bara beklaga, Birgitta, att ni inte följde upp det utredningsuppdrag som ni själva gav inför budgeten 2006. Ni följde inte upp att ni fick en redovisning på bordet, så att ni kunde fatta beslut innan verksamhetens avtal löpte ut, som det nu är på väg att göra. Det hade du kunnat bidra med att göra under den gångna mandatperioden, när du satt i majoritet.

Nu är det inte så väldigt lång tid kvar innan avtalet i dess nuvarande form löper ut. Därför vill naturligtvis även jag skyndsamt se till att vi får ett förslag på nämndens bord, så att vi kan komma igång så fort som möjligt.

Som du själv är inne på finns det säkert en efterfrågan även i andra delar av länet, och vi har ju som uppdrag att bedriva vård på lika villkor eller se till att det bedrivs vård på lika villkor i länet.

Anförande nr 108

Landstingsrådet *Sevefjord* (v): Det hade naturligtvis varit jättebra om vi hade hunnit fatta beslut redan under förra mandatperioden. Men det blev inte så, och nu är det du som har makten.

Det är du som sitter på beslutsmakten och kan säga om man ska fortsätta eller om man ska ha ett avbrott i pappagrupsverksamheten i södra delen av länet. Du kan ju gå in interimistiskt och säga att ni vill att pappagrupsverksamheten ska fortsätta ända tills utredningen kommer och man eventuellt fattar ett annat beslut. Det ligger i din makt att kunna göra det.

Vad jag gjorde under förra mandatperioden är lite grann historia. Jag önskar att du skulle fortsätta just historien med pappagrupsverksamheten, eftersom det är en oerhört angelägen verksamhet. Det handlar om jämställdhet i dess djupaste bemärkelse, när man blir förälder – både män och kvinnor. Det är oerhört viktigt för männen att de har möjlighet till en särskild pappagrupsverksamhet, separerad från all den omsorg och verksamhet som kvinnan får när hon är gravid och ska föda.

Anförande nr 109

Landstingsrådet *Reinfeldt* (m): Jag tycker att man ska fatta beslut i demokratisk ordning. Två uppdrag har lagts. Ni droppade frågan under den förra majoriteten. Vi har inte för avsikt att droppa frågan, utan vi väntar på att få tillbaka utredningen till nämnden, så att vi faktiskt har ett underlag att ta ställning till.

Projekt har väl också per definition en start- och en sluttidpunkt. Förhoppningsvis utvärderar vi projektet och tar ställning till fortsättningen, vad som ska ske framåt och i vilken form det ska ske. Det är också vad den nuvarande majoriteten har för avsikt att göra i den här frågan.

Fråga 6

Anförande nr 110

Landstingsrådet *Dahlberg* (s): Ordförande, fullmäktige! Jag har ställt följande fråga till trafiklandstingsrådet: ”Anser du att det är en viktig rättvisepincip att reslängd ska styra priset på SL-resor?”

Bakgrunden till att jag ställer frågan är att det i den offentliga debatt som har förts om avskaffandet av enhetstaxan, som SL-styrelsen nu har fattat beslut om, har funnits ett antal olika sakargument från den nya majoriteten. Ett av de sakargument som anförs, bland annat av trafiklandstingsrådet, är att han vill ha en tydligare relation mellan resans längd och priset på resan. Han hävdar att det är en rättvisepincip. Det kunde man bland annat läsa i det pressmeddelande som gick ut efter det här beslutet.

Eftersom det här är en oerhört viktig fråga, inte minst med tanke på de klimathot vi lever under, och kollektivtrafiken är en av de viktigaste miljöinsatser vi kan göra skulle jag gärna vilja veta mer om hur det här resonemanget ser ut.

Anförande nr 111

Landstingsrådet **Wennerholm (m)**: Ordförande, fullmäktigeledamöter! Det är ju så att jag har fått en fråga om priset och grunden för hur vi sätter taxan. Jag kan ta klimathotet i samma svar också, om det är det vi glider över på. Men när det gäller prissättningen har vi sagt att en av parametrarna ska vara resans längd. Vi tycker också att det är viktigt att vi kan utveckla ett biljettsystem som är modernt och effektivt. Då ska det så småningom också innehålla enkelhet och begriplighet.

Det är klart att vi får betala för försyndelser i vår region, att vi inte i dag har samma enkla system att via automater eller nätet betala förköp, ladda på våra kort eller ha elektroniska lösningar som många andra orter i Sverige har och som man har internationellt. Den försyndelsen delar vi skulden för lite olika. De senaste fyra åren har ni haft ansvaret. Men jag tycker att vi borde ha kommit längre när det gäller den frågan.

Det kan inte ha undgått Lars Dahlberg att de av hans socialdemokratiska kolleger som fortfarande har makten ute i Mälardalen mellan varven också är lite bekymrade för att vi har en annan syn på och grund för prissättningen än de har. Det har inte bidragit till att öka kollektivtrafikresandet och göra vår Mälardalsregion till en effektivt kollektivtrafikförsörd region. De olika prissystemen skapar barriärer. Det är inget bra.

När det sedan gäller klimathotet, eftersom du kom in på det, växthuseffekten och andra problem med att människor inte åker kollektivt, är jag övertygad om att det inte bara handlar om priset, för det är väl det du vill antyda, att ett lågt pris är det allena saliggörande. Ditt problem, Lars Dahlberg, är ju att du i och för sig har pläderat för ett lågt pris, men du har haft sämre kvalitet i kollektivtrafiken. Du skulle ju dra undan en mängd busslinjer i ditt förslag till budget. Jag vet inte om det hade bidragit till att förbättra kollektivtrafikresenärernas möjligheter.

Anförande nr 112

Landstingsrådet **Dahlberg (s)**: Anledningen till att jag tog upp klimathotet, Christer Wennerholm, är att det är viktigt att betona bakgrunden till det vi håller på med. Kollektivtrafiken har oerhört stor betydelse i miljöarbetet. Men frågan jag ställde var om du anser att det är en viktig rättvisepincip att reslängden ska styra priset på SL-resor. Och den frågan besvarade du ju inte över huvud taget. Däremot hade du en lång utläggning om en massa andra saker.

Jag skulle vilja illustrera lite grann vad det här kan handla om, för att hjälpa dig på traven. Om man till exempel bor i Farsta strand och ska åka till Hässelby strand – det är en resa på ca 3 mil – kan det kosta 40 kronor kontant med det nya systemet eller 20 kronor med förköpshäfte. Men åker man mellan Farsta strand och Trångsund – en resa på 2 kilometer, till skillnad från de 3 milen – kostar det 60 kronor kontant eller 30 kronor med förköpshäfte. Det är alltså mycket dyrare att resa på det sättet. Det är det som rättvisepincipen handlar om.

Eftersom du hävdar det här så bestämt i ditt pressmeddelande: Anser du att det är en viktig rättvisepincip att reslängden ska styra priset på SL-resor?

Anförande nr 113

Landstingsrådet *Wennerholm* (m): Jag svarade faktiskt *Lars Dahlberg* på den frågan. Jag inledde med att säga att jag anser att resans längd är en parameter som ska räknas in. Jag har också pekat på andra.

Sedan är du ju rätt fantastisk, *Lars*. Du är så mån om kontant enkelresande hela tiden. Jag skulle ju vilja se att vi just utifrån miljösynpunkten hellre premierade att människor får en förmån, att kunna åka så mycket kollektivt som möjligt. Jag tror att du känner till att vi har ett sådant system. 30 dagar åker man från den 1 april hur mycket man vill för 620 kronor. Det är ett erbjudande som är fullständigt *outstanding*. Det ger bonus, det ger människor motivation att åka kollektivt i stället för att till exempel använda bilen. Jag är övertygad om att det är på den vägen vi ska jobba, se till att ha morötter för människor att komma till kollektivtrafiken. En annan morot är den goda kvaliteten.

Anförande nr 114

Landstingsrådet *Dahlberg* (s): Jag tar gärna fasta på det du tar upp, *Christer*, för jag är självklart också mån om att vi behåller det enhetliga månadskortet. Det är det enhetstaxa handlar om, att antingen ha en billig och bra lösning om man reser regelbundet eller en billig, bra och enkel lösning om man reser mer sällan. Enhetstaxans stora fördel har varit just enkelheten och att den har lockat många sällanresenärer som inte använder kollektivtrafiken normalt.

Jag är medveten om att det finns fler parametrar. Men just rättvisepincipen tycker jag att man en gång för alla borde kunna konstatera inte finns. Det är bara tomt prat att säga att man med den här förändringen förbättrar relationen mellan resans längd och priset. Det här blir någonting helt annat. Det är uppmärksammat i *Aftonbladet* också i dag, och jag tror att det här kommer att återkomma på olika sätt. Jag tänkte också återkomma på olika sätt till de andra parametrar du hänvisar till. Men det får vi ta i kommande debatter. Jag konstaterar att rättvisepincipen inte är mycket värd om man granskar den lite mer noggrant.

Anförande nr 115

Landstingsrådet *Wennerholm* (m): Herr ordförande, fullmäktigeledamöter! Då kan man möjligen kontra med, *Lars Dahlberg*, att kvalitetsprincipen inte är mycket värd i ditt alternativ. Problemet är att du bara värnar om priset och att det ska vara så lågt som möjligt. Du värnar inte om kvaliteten och innehållet. Du har ju målat upp ett skräckexempel. *Lars* har talat om att nu kommer det att kosta så här många hundratals kronor, nästan en tusenlapp, för en familj att åka i vissa områden. Problemet är bara att den familjen aldrig kommer att komma till tunnelbanan, för *Lars Dahlberg* och Socialdemokraterna ska lägga ned busslinjerna som skulle mata in till tunnelbanelinjerna. Man kanske ska vara lite försiktig när man talar om kvalitet och innehåll i kollektivtrafiken, för det är också en viktig del i relation till vad människor får ut av den. Jag är inte säker på att man bara söker ett lågt pris om det sedan inte finns några bussar att åka med bara för att du inte har råd att finansiera dem. Det är det som har varit ett problem med ert valfläsk.

Fråga 7

Anförande nr 116

Håkan Jörnehed (v): Ordförande! Bakgrunden till min fråga är att Stockholms sjukhem har avtal med Stockholms läns landsting om att bedriva rehabilitering, palliativ sjukvård och hemsjukvård. Fram till nu har det varit inskrivet i avtalet att Stockholms sjukhem ska bedriva palliativ dagvård för främst cancerpatienter, den patientgrupp som vi har tyckt vara så prioriterad. Men i det nya avtalet, som visserligen inte är undertecknat, finns inte den palliativa dagvården definierad som ett uppdrag. Ledningen för Stockholms sjukhem känner sig därför tvingad att lägga ned verksamheten.

Pia Lidwall säger i bland annat en intervju i Dagens Nyheter och Vårt Kungsholmen att det är Stockholms sjukhems eget beslut att stänga: ”De har faktiskt fått lite mer pengar nu än de fick i förra avtalet. Hittills har vi faktiskt varit överens om att det ska vara en ’påse’ pengar och ingen detaljreglering.”

Då tänker jag: Ska det verkligen vara producenten som själv bestämmer vilken vård som ska bedrivas? Därför ställer jag frågan till Pia: Anser du dig som politiker inte ha något ansvar för innehållet i och konsekvenserna av de avtal som ska tecknas med vårdproducenterna?

Anförande nr 117

Pia Lidwall (kd): Jo, jag har ett ansvar och jag har tagit mitt ansvar. Det är viktigt att börja med att säga det. Nu får vi en majoritet som har ett stort engagemang när det gäller de här frågorna. En del av det engagemanget gjorde att vi inte har något tak i den palliativa vården. Det var vi som lyfte fram den frågan och nu är det så.

Men till den här frågan vill jag säga att det förs en dialog mellan vårdgivare och Beställare vård, det som nu kommer att heta förvaltningen. Där är man helt överens. Vi ska inte förhandla i den här talarstolen, men det förtjänar att sägas att man från Beställare vård har sagt att man vill höja ersättningen till i det här fallet Stockholms sjukhem, därför att man vill göra en anpassning till vad de övriga vårdgivarna får. Det betyder att de får mer pengar det här året än de fick förra året.

Vi har aldrig sagt från vår sida att vi inte vill stoppa någon nedläggning av dagvård. Däremot har vi sagt att om de som är bäst, de som är kunnigast på det här området anser att det ska bedrivas någon sorts dagvård kan de göra det med den ersättning som de får från oss på beställarsidan. Den är större än den var förra året. Det finns ingen som säger att de inte får göra någonting. De är helt fria att göra det. Det handlar i dag om ungefär 10–15 personer. En del är mycket svårt sjuka cancerpatienter, en del är andra patienter. Det ska ställas i relation till de nästan tusen personer i vårt län som är i ett svårt läge när det gäller sin sjukdom.

Anförande 118

Håkan Jörnehed (v): Då kan man säga, Pia, att du på den fråga som jag ställer svarar att du har ett ansvar. Det är i så fall väldigt bra, tycker jag.

Du förstår väl ändå att man när man har läst det här i medierna kan tycka att det är väldigt tekniskt och byråkratiskt. Om man tänker sig att jag är anhörig till en

cancerpatient eller själv är en av de här patienterna tror jag att jag struntar i vilken organisation eller byråkrati en påse pengar kommer från. Jag är intresserad av om jag får den här typen av för mig viktig rehabilitering när jag är sjuk. Får min anhörig den här dagvården? Om man från politiskt håll inte anser att det ska vara så tycker jag att man ska fatta ett beslut om det. Vi tycker inte så, vi tycker så här. Jag tycker inte att man ska låta producenterna få avgöra det här. Du uttrycker ju att du har en väldigt stark vilja. Sätt kraft i den då, tycker jag.

Anförande 119

Pia Lidwall (kd): Jag säger det återigen, vi köper slutenvård. Det må vara tekniskt krångligt men jag vill påminna dig om att för några månader sedan var det ni som var ansvariga för det här i så fall väldigt tekniskt krångliga. Stockholms sjukhem och alla andra vårdgivare får en summa pengar för slutenvårdsplatser, och det kanske är väldigt byråkratiskt och krångligt, men det är så vi har gjort hittills. För dem ska de bedriva den här vården. Och det kan de få göra på väldigt olika sätt. De kan betala sin personal på väldigt olika sätt. De kan anställa arbetsterapeuter eller de kan anställa logopedier. Det kan de göra på lite olika sätt. Där brukar inte vi lägga oss i. Det vi ska lägga oss i är att vi köper slutenvårdsplatser. Vi köper hemsjukvårdsplatser. Sedan ska vi se till att vi får vården utförd på ett bra sätt därför att vi litar på att den vårdgivaren är den bästa och den kunnigaste som finns på marknaden just nu. Så får det vara. Jag tänker inte detaljreglera, utan jag tänker ge förtroendet att de bedriver den vård som är den bästa för befolkningen.

Anförande nr 120

Håkan Jörnehed (v): Jag kan ju ändå konstatera, eftersom du nu skyller på den gamla majoriteten, att då fick de här cancerpatienterna rehabilitering. Det står också inskrivet i cancerplanen att det är en prioriterad grupp och att dagrehabilitering är viktig. Det får jag väl ta med mig. Jag hoppas bara att du fattar något slags beslut eller får Stockholms sjukhem att ändå utföra de här viktiga rehabiliteringsinsatserna för den här viktiga patientgruppen.

Anförande nr 121

Pia Lidwall (kd): Vi har alltså från vår sida inte sagt att de ska lägga ned någonting. Tycker de att det här är det absolut bästa för de patienter som går där kan de bedriva den vården. Men jag vill också säga att det i dag inte finns någon uppdragsbeskrivning från landstinget, som den förra majoriteten har bestämt att det ska vara. Ni lade själva ned den här verksamheten på Ersta sjukhus för ett par år sedan. Så där väldigt gentila har faktiskt inte ni varit. Men vi säger från vår sida att är det här precis det man behöver, *fine*, då kan de bedriva den vården, och de kommer att få den ersättningen.

Fråga 8

Anförande nr 122

Inger Ros (s): Ordförande, fullmäktige! På landstingsstyrelsens sammanträde den 19 december hade vi ett ärende som handlade om hanteringen av befintliga husläkaravtal. Det är naturligtvis med anledning av de förändringar som ni avser att göra i framtiden. Men på en punkt i det här ärendet var det en beslutssats där

man säger upp avtalet med Storstretens vårdcentral. Med anledning av det vill jag fråga dig, Filippa, om du kan garantera att storstretsborna kommer att ha en vårdcentral även efter den 1 januari 2008.

Anförande nr 123

Landstingsrådet Reinheldt (m): Tack så mycket för frågan, Inger Ros. Precis som du säger finns avtal i dag med Storstreten AB gällande verksamhet vid Storstretens vårdcentral. Den här verksamheten omfattar husläkarmottagning, hemsjukvård, barnhälsovård och psykosociala insatser. Avtalet tecknades så långt tillbaka som 1997. Det har i flera omgångar kompletterats och förlängts. Nuvarande förlängning gäller till årets slut, det vill säga den 31 december 2007.

Till följd av det vi jobbar med nu under våren och kommer att diskutera och fatta beslut om också någon gång under våren, det vill säga införandet av kundvalsmodellen, har nuvarande avtal med Storstreten AB sagts upp i god tid. Avsikten är förstås att från och med den 1 januari 2008 införa ett nytt system med auktorisation av husläkarverksamhet och hemsjukvård. Det nya systemet med auktorisation innebär att det kommer att bli förändringar i uppdraget för husläkarverksamhet, hemsjukvård, med mera. De som bor i Storstreten kommer precis som de som bor i övriga delar av länet också framöver att erbjudas vård vid husläkarmottagningar och vårdcentraler, att få hemsjukvård, barnhälsovård, med mera. Och de som bor i Storstreten får naturligtvis välja vilken mottagning de vill, precis på samma sätt som alla andra stockholmare har rätt att välja vilken mottagning de vill. Till exempel kan man om man bor i Täby välja att söka sig till den husläkarmottagning eller vårdcentral som kommer att finnas i Storstreten.

Anförande nr 124

Inger Ros (s): Ordförande, fullmäktige! Inte fick jag svar på frågan. Det kan jag i alla fall konstatera. Jag fick en historiebeskrivning som jag också hade kunnat dra från talarstolen. Jag kan komplettera den med att vårdcentralen har funnits sedan 1994 med samma vårdgivare. Det är en vårdcentral som är väldigt omtyckt av medborgarna och som dessutom ger goda resultat.

Jag har också förstått vad beslutet går ut på. Man kan gilla det eller inte gilla det. Jag gillar det inte, men du har majoriteten. Men jag kan inte förstå hur du ska kunna säga till storstretsborna: Ni kan välja att få vård var som helst, det ska det nya systemet innebära. Men om de nu vill gå på en vårdcentral i Storstreten, hur ska de kunna välja den vårdcentralen när avtalet är uppsagt och man inte ens har fört en diskussion med dem som arbetar där? De är nu i gång med att säga upp personal. Det finns en stor oro för att både läkare och personal flyr Storstreten. Det är ett socioekonomiskt svårt område som är i behov av en fungerande vårdcentral. Det vill jag ha svar på: Hur ska storstretsborna kunna välja en vårdcentral i Storstreten?

Anförande nr 125

Landstingsrådet Reinheldt (m): Herr ordförande! Då tror jag inte att du riktigt förstår hur det är tänkt, Inger. Jag hade det lite på känn så jag tänkte att det var bra att jag drog ordningen om att vi inte kommer att ha vårdavtal efter den 1 januari 2008. Vårdgivare kommer att etablera sig över länet med en auktorisation som grund. Dessutom kommer en kundvalsmodell att införas den 1 januari 2008. En

mycket populär verksamhet bland medborgarna som uppfyller alla de kvalitetskrav och tillgänglighetskrav som kommer att finnas i auktorisationskravet för att få vara med och bedriva skattefinansierad vård här i regionen, varför skulle de inte vilja finnas kvar i Storvreten, menar du? Din fråga till mig var om jag kan garantera att storvretsborna kommer att ha en vårdcentral, inte precis vilken eller vem som kommer att utföra vården.

Anförande nr 126

Inger Ros (s): Ordförande, fullmäktige! Du får gärna klistra på mig att jag inte förstår. Men jag förstår precis vad det här systemet kommer att gå ut på. Det är det som gör mig så orolig. Det är därför jag ställer frågan.

Jag tycker att man hanterar en vårdgivare som har skött sig väldigt bra och som är omtyckt av medborgarna på ett oerhört märkligt sätt. Och jag tror inte att det kommer att finnas förutsättningar för en fungerande vårdcentral den 1 januari 2008 om personal och läkare nu flyr därför att de är oroliga och inte vet hur det kommer att fungera.

Anförande nr 127

Landstingsrådet Reinfeldt (m): Herr ordförande! Då blir frågan en annan, för då handlar den egentligen inte om huruvida vi värnar de som bor i Storvreten utan då handlar den om att du värnar Storvreten AB, företaget som bedriver vårdcentralen. Om det hade varit det som var utgångspunkten för din fråga, Inger, hade säkert mitt svar till dig varit annorlunda.

Fråga 9

Anförande nr 128

Gunilla Roxby Cromvall (v): I massmedierna har det stått uppgifter om att den så kallade straffavgiften på SL, det vill säga avgiften för dem som inte betalar, plankarna, kraftigt ska höjas. Såvitt jag vet har inte den frågan varit uppe till beslut i SL, och det är väl slutligen Vägverket som fastställer straffavgiften. Så tror jag att det går till. Jag är ny trafikpolitiker, vilket också Christer är. Men då undrar jag: Vilka är de här plankarna? Är det gamla människor? Är det unga människor? Är det pojkar eller flickor, män eller kvinnor? Vilka är de som vi ska höja straffavgiften för?

Min fråga blir mot den bakgrunden: Avser du att ta initiativ till en kartläggning av vilka det är som plankar i kollektivtrafiksystemet och åker utan giltigt färdbevis?

Anförande nr 129

Landstingsrådet Wenerholm (m): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Nej, det tänker jag inte. Lika lite som jag skulle tro att kommunerna tar reda på vem det är som felparkerar och får parkeringsbot eller vem det är som kör för fort och får fortkörningsbot. Det är nämligen i grunden så att regelverk är till för att följas. Om man bryter mot regelverk finns det utifrån en viss allvarlighetsgrad en viss nivå på sanktionen mot den som bryter mot de här reglerna. Jag tycker att det är bra att vi har regler för när man felparkerar, när man kör för fort och om man inte betalar för sig i kollektivtrafiksystemet, när alla vi andra gör det. Bekymret är att

vi inte behöver mindre pengar till kollektivtrafiken utan mer. Bortfallet är betydande på grund av dem som inte betalar för sig.

Dessutom var du inne på en fråga inledningsvis som anknyter till den skriftliga frågan eller den fråga du nu ställer. Det är vem som har fattat beslutet. Det finns ju ett fullmäktigebeslut, och det är alliansens uppgörelse om budget och plattform som säger att vi tycker att det vore bra om nivån för sanktionen höjs. Det finns någon form av samband mellan om en parkeringsbot är så låg att det är marginell skillnad mellan att betala den eller den höga parkeringsavgiften. I det fallet kommer givetvis människor att strunta i avgiften. Påföljden ska ändå kännas för att man ska få ett beteende som är acceptabelt för oss alla. Jag tycker inte att det är korrekt att felparkera eller köra för fort. En del av oss gör det ändå. Då får vi betala för det. Samma sak ska gälla i kollektivtrafiken. Men, nej, jag tänker inte ta reda på vem det är som bryter mot reglerna.

Anförande nr 130

Gunilla Roxby Cromvall (v): Det tycker jag var ett väldigt tråkigt svar av dig, därför att jag tror att det har betydelse vilka det är som plankar, vilka det är som inte betalar avgifter. Sedan den låga enhetstaxan infördes har hälften av plankarna försvunnit. Dubbelt så många har alltså betalat avgift. Och jag tror att många av dem som inte betalar avgift till exempel är de 60 000 fattiga barn vi har i vårt län. Att höja straffavgiften blir som ett slag i luften om de familjerna faktiskt inte har råd att betala. Efter vad jag har erfarit är det bara hälften av dem som får en straffavgift som betalar den. De andra betalar den alltså inte. Fattar vi politiska beslut som vi inte vet är verkningfulla är det slag i luften. Det tycker jag var ett tråkigt svar, Christer.

Anförande nr 131

Landstingsrådet Wennerholm (m): I stället för att ta reda på vilka det är som inte betalar för sig tänker vi, som jag har sagt åtskilliga gånger, prioritera punktligheten och tryggheten i trafiken. Jag tänker använda resurserna till det.

Sedan är det ju så att jag har förmånen att tillhöra en alliansmajoritet. Det tänker jag upprepa tills ni tycker att det rinner blod ur öronen, men jag tänker ändå berätta det varje gång jag får chansen. Det har möjliggjort att det blir 750 miljoner kronor mer till kollektivtrafiken i år än i fjol. Det kan vi göra på grund av att vi tar ut realistiska taxor och inte tror att låg taxa är det enda kollektivtrafik handlar om. Det handlar om kvalitet och innehåll också. Det är ju viktigt att kollektivtrafiken har en god kvalitet.

Anförande nr 132

Gunilla Roxby Cromvall (v): Det ena utesluter inte på något sätt det andra. Vi i Vänsterpartiet har lagt en ännu starkare budget för SL-trafiken. Men det är inte det som det handlar om nu. Det är klart att tågen ska gå punktligt, vara trygga etcetera. Nu handlar det om de här plankarna som man tänker sätta åt. Jag undrar vilka de är och du vill inte ta reda på det.

Jag tror att vi kommer att fatta ett beslut som kommer att drabba fattiga människor, för det finns många som inte har råd att betala ett SL-kort och ligga ute med så mycket pengar i förskott. Det här är ett slag i luften eftersom de inte

heller kommer att ha råd att betala straffavgiften. Jag har sett i dag hur det ser ut. Antalet plankare halverades under enhetstaxan, och det är bara hälften som betalar straffavgift. Så ser det ut. Sedan får vi gissa vad det beror på.

Anförande nr 133

Landstingsrådet *Wennerholm* (m): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Jag vill bara deklarerat att de regler som finns ska man följa. Följer man inte reglerna finns det sanktioner. Den principen har vi i vårt samhälle.

Nu är du väldigt nära att ta upp en annan debatt. Jag kan inte riktigt avhålla mig från, eftersom jag har 42 sekunder talartid kvar, att peka på skillnaden i syn på vad som gör att människor som har små marginaler har ännu mindre eller lite mer att röra sig med. Det handlar faktiskt om hur deras familjeekonomi ser ut. Och då kan jag säga att de partier som allianspartierna representerar på olika nivåer har bidragit till att många människor i vår region, i många kommuner, 2007 kommer att ha mer pengar att röra sig med. Det gäller även de, kanske framför allt de, som inte har så stora marginaler.

Fråga 10

Anförande nr 134

Landstingsrådet *Larsson* (s): Den här frågan väcktes i samband med de skrivelser som uppstod på grund av frågetecknen om Stockholms sjukhems dagverksamhet för cancersjuka skulle få vara kvar eller inte. Vi kommer att återkomma från socialdemokratiskt håll till den diskussionen. Men det har gjorts en del märkliga uttalanden, bland annat i Svenska Dagbladet den 28 december. Det pratas om att det är vårdgivarna som ska göra prioriteringarna. Så kan man närmast tolka de uttalandena. Det väcker viss oro på vilket sätt majoriteten tänker skapa en god hälso- och sjukvård och hur ni tänker hantera det politiska ansvaret för denna.

Det är därför jag har ställt den här frågan i dag till majoriteten och *Christer G Wennerholm*: "Ska man tolka vissa uttalanden från majoritetsföreträdare om att majoriteten 'ger en påse med pengar och sedan får vårdgivarna göra prioriteringarna' som att den nya majoriteten inte har någon ambition att låta behoven styra i vården utan överlåter prioriteringarna i vården till någon annan?"

Anförande nr 135

Landstingsrådet *Wennerholm* (m): Ordförande, fullmäktigeledamöter! I dag på förmiddagen har landstingsstyrelsen fattat beslut om att tillsätta representanterna i allmänna utskottet, och ett uppdrag för allmänna utskottet kommer ju att vara att hjälpa de parter vi har som jobbar i sjukvården. Vi har beställarsidan och vi har producenter. Vi har en väldigt stor grupp egna, landstingsägda producenter men även privata.

För att sjukvård ska kunna ges efter behov måste vi ha ett fungerande ersättnings-system. Det kommer att vara en av huvuduppgifterna för allmänna utskottet att jobba fram ett sådant. I den principiella frågeställningen är det i någon mening så att fullmäktige fattar beslut om budget. Vi kommer givetvis också att sätta mål

och ramar för verksamheten. Det kan förenklat uttryckt också innebära att med de målen och de ramarna kommer resurser som följer patienterna. Och det är det som jag tror att Dag Larsson försöker återge med ett kort citat av det som den person som är citerad försökte beskriva. På den punkten är vi fullständigt eniga.

Dessutom är en finess att du och företrädarna för ditt parti, liksom för Miljöpartiet och Vänstern i allmänna utskottet, i hälso- och sjukvårdsnämnden och i ägarutskottet kommer att kunna vara med och formulera de här fördelningsprinciperna.

Anförande nr 136

Landstingsrådet L a r s s o n (s): Jag tycker att det är glädjande att Christer G Wennerholm vill prata med oss i oppositionen om de här frågorna. Jag förväntar mig faktiskt det, om han skulle säga någonting annat. Men jag måste säga att min grundfråga återstår. Man blir ändå skrämmd. Det är en uppskattad verksamhet på Stockholms sjukhem som är i fara och som ifrågasätts. När då medierna och medborgare riktar frågor till er i majoriteten får de märkliga svar. Bland annat säger Pia Lidwall, din kollega i alliansen, den 15 december: Vår mening har varit att pengarna ska vara i en påse. Vi politiker ska träda tillbaka lite grann och inte detaljreglera så mycket, jobba mer med förtroende för professionen, och det som de är allra bäst på att bedöma får jag lita på.

Då blir frågan: Vem är politiskt ansvarig om nu dagverksamheten för cancersjuka, på exempelvis Stockholms sjukhem försvinner? Ska man säga att det finns en påse och sedan bestämmer verksamheterna själva?

Anförande nr 137

Landstingsrådet W e n n e r h o l m (m): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Nu har jag lite tur som tidigare har varit beställarpolitiker inom sjukvården. Jag vet ju att vi i väldigt stor enighet har diskuterat taken, det vill säga när det blir stopp, när det inte finns mer pengar för just vården av de svårast sjuka och de som är riktigt illa ute, där det kanske bara handlar om att lindra, vården för dem i livets slutskede. Inger Ros, Birgitta Sevefjord, jag och Birgitta Rydberg, Pia Lidwall med flera lyfte i väldigt stor enighet det taket. I den specifika frågan kan det rimligen inte finnas några problem.

Men, herr ordförande, jag tycker att Dag Larsson skulle ha varit direkt i sin fråga och ställt den till Pia Lidwall i stället för att ställa den i generella termer. Pia kan nog svara för sina uttalanden. Jag svarar principiellt för majoritetens syn på ersättningssystemet, mål och ramar för verksamheten.

Anförande nr 138

Landstingsrådet L a r s s o n (s): Det är ju inte lätt för oss i oppositionen, för jag citerade ju Pia Lidwall direkt i min fråga till att börja med, eftersom jag faktiskt tycker att hon skuffar undan sitt politiska ansvar.

Först får jag reda på att det är Filippa Reinfeldt som ska svara på frågan. Sedan dyker helt plötsligt trafiklandstingsrådet upp och svarar på frågan, och nu får jag höra att det är Pia Lidwall som är ansvarig. Det är just det här som jag tycker är bekymret. Jag tycker att man ska ha ansvariga politiker. När medborgarna tycker

att dagverksamheten för cancersjuka ska vara kvar ska de veta vilken politiker som är ansvarig för detta. Nu är det totalt kaos. Jag vet faktiskt inte vem jag ska fråga. Vem av er är det som är ansvarig? Vem kan stå upp för det politiska ansvaret i en sådan här enkel fråga? Kaos, säger jag.

Anförande nr 139

Landstingsrådet **Wennerholm** (m): Det är på det sättet, Dag Larsson, att om du i en frågedebatt med mig eller någon annan företrädare för Moderaterna hänvisar till en kristdemokrat har du ju själv valt att stänga in dig i en frågediskussion. Frågan är också om det är en principiell diskussion om ersättningssystemen. Det kommer vi att ta upp i allmänna utskottet. Där är jag ordförande och där kommer du också att vara med. Sedan får du välja om du vill prata med Pia Lidwall eller med Filippa Reinfeldt, eller om du vill prata om ersättningssystemen inom ramen för allmänna utskottet. Väck en interpellation nästa gång då, så kan vi delta allihop i diskussionen, om det nu är det du egentligen är ute efter. Det är ju lite egendomligt om du frågar någon från Moderaterna om vad en kristdemokrat har gjort för uttalanden.

§ 13 Interpellation 2006:65 av Dag Larsson (s) om privatisering av Folktandvården

Anförande nr 140

Landstingsrådet **Larsson** (s): Ordförande, fullmäktige! Vi har haft en tandvårdsdebatt redan tidigare i dag, men det finns skäl att fortsätta den därför att den är intressant. Jag väckte interpellationen med anledning av de skrivelser som jag såg efter valet när Gustav Andersson var ute och förespråkade en privatisering av folktandvården. Så var rubriken i tidningen. Då undrar jag dels vad som egentligen kommer att bli bättre, dels om den styrande majoriteten står bakom privatiseringen av folktandvården.

Jag får till svar att de styrande partierna i majoriteten står tillsammans bakom en utredning. Det får jag väl tolka som att de styrande partierna inte är överens med Gustav Andersson om att man ska privatisera folktandvården. Jag hoppas i alla fall att så är fallet. Men Gustav får gärna reda ut hur det ligger till med den här frågan eftersom Gustav själv har varit ute och pläderat för en privatisering.

Det andra är att jag får som motivering till att det skulle kunna bli bättre – jag har nämligen frågat vad som blir bättre med en privatisering av folktandvården – att den uppsökande verksamheten riktad mot äldre och handikappade blir bättre om folktandvården privatiseras, för den fungerar inte. Det har nämligen revisorerna sagt. Då blir jag förbryllad igen och oerhört konstnerad. Är det folktandvården som bedriver den uppsökande verksamheten gentemot äldre och handikappade? Nej, de har lite marginell verksamhet uppe i Norrtälje, om jag är rätt underrättad. Men i övrigt bedrivs den av privattandläkarna. Det är det som revisorerna har kritiserat. Eftersom privattandläkarna missköter sin uppsökande verksamhet tycker Gustav Andersson att vi ska privatisera folktandvården. Kan jag få några andra argument så vill jag gärna höra på dem. Jag har förstått att majoriteten inte är enig med dig i dina utspel om att privatisera folktandvården. Men du är stolt över att du har lyckats åstadkomma en utredning om hur tandvården ska fungera i framtiden. Det skulle inte jag vara så stolt över.

Anförande nr 141

Landstingsrådet Andersson (c): Jag skulle inte vara så stolt heller om jag rusade åstad och gjorde någonting som ingen visste hur det skulle sluta. Jag tror att det är en klok princip när det gäller politiken att man inför eventuella förändringar också utreder förutsättningarna. För den som har varit uppmärksam i läsningen av de så kallade skrivelserna som Dag Larsson hänvisar till framgår det även där att det jag talar om är en utredning.

Sedan är det klart att jag gör en bedömning utifrån de kunskaper som jag har och de intryck som jag har fått, och min bedömning är att det finns aktörer som skulle kunna tillföra vår tandvård mycket som inte riktigt har fått komma fram än. Där tycker jag att man mycket väl kan fundera på om inte folktandvården som marknadsandel kan vara ett område där man skapar ett sådant utrymme. Det är min preliminära bedömning. Men naturligtvis kan man inte som ansvarig politisk företrädare för en majoritet, med det stora ansvar som ligger i att man har majoritet och har det politiska exekutiva ansvaret, bara göra saker på en höft eller utifrån ett preliminärt intryck. Det måste naturligtvis utredas.

Du frågade vad som skulle kunna bli bättre med en privatisering. Jag har väl både i den här debatten och tidigare i dag redogjort för min syn på att det saknas någonting inom den svenska tandvården. Jag är faktiskt övertygad om att det går att producera tandvård billigare med de resurser som folktandvården har i dag. Det är min tro.

Det är faktiskt också en väldigt viktig socialpolitisk fråga. Är det någonting som har bidragit till att stora grupper i Sverige har en försämrad tandhälsa är det just de höga priserna för enstaka besök för kontroll hos folktandvården eller hos privattandläkare. Kan vi göra någonting som bidrar till att pressa ned priserna på det här området tycker jag att vi ska vara väldigt intresserade av att göra det.

Jag skulle vilja ställa motfrågor till dig, Dag Larsson, utifrån dina värderingar. Vi har installerat en folktandvård som i huvudsak verkar på en marknad, kan man säga. Vad är det som gör att det är så viktigt för dig att den ska vara offentlig driven? Varför verkar du ändå vara så rädd för det tredje benet i folktandvården, de nya aktörerna som står för bra management, bra arbetsmiljö, som är åtrådda av tandläkare och tandhygienister som framtida arbetsplatser?

Anförande nr 142

Lena-Maj Anding (mp): Ordförande, landstingsledamöter! Om man tittar på svaren på den här interpellationen ser man att det är likadant som i den förra debatten, att den nuvarande majoriteten faktiskt har varit med och höjt folktandvårdens priser, fastställt prislistan och accepterat att prisnivån blev högre än den har varit. Att här hävda att man måste pressa priserna och att de ska vara lägre tycker jag är precis det motsatta mot vad man har fattat beslut om i budget för 2007, vilket är mycket märkligt.

Sedan har man som patient rätt att begära, och det är viktigt att föra ut till alla medborgare i länet, ett kostnadsförslag så att man inte blir så överraskad över det pris som man får inom vuxentandvården utan man kan jämföra det priset med andra tandläkares så att man får ett lägre pris för sin tandvård. Det tycker jag är en viktig sak att föra fram som ansvarig för tandvården.

När det handlar om vårdbehovstillägget för barn kan jag säga att det inte är stora skillnader i tandhälsa. Vi har arbetat oerhört mycket med just barn och ungdomar och har just det här vårdbehovstillägget i område 3 och 4 som mycket väl svarar upp mot det behov som finns där. Där har vi faktiskt nått våra mål, med litet marginal till och med, på alla de nivåer vi har satt upp, både när det gäller kariesfria treåringar i vårdbehovsområde 1 och 2 samt i 3 och 4 och andelen 19-åringar med kariesfria sidoytor. Där har vi ett väldigt bra utfall och har nått de uppställda målen. Där kan man inte säga att vi har misslyckats. Det kan jag absolut inte förstå. Det finns mycket att göra fortsättningsvis också. Vi når 2-åringar och vi når föräldrar både på barnavårdscentraler och till och med på mödravårdscentraler i dag. Vi har vidtagit väldigt många åtgärder när det gäller barn och ungdomar. Där tycker jag att det är fel att hävda att inte tandhälsan är god i Stockholms läns landsting.

Anförande nr 143

Kristina Söderlund (s): Ordförande, fullmäktige! Det är oerhört trevligt att du är engagerad i frågan om tandvården, Gustav Andersson, och det är kul att det blir debatter om tandvårdsfrågorna. Men jag tycker att man ska ta det lite försiktigt samtidigt. Resonemanget om utredningar är bra. Men min erfarenhet av utredningar är att man först funderar på hur det ser ut. Vad är det som är bekymmer? Vilka problem har vi? Sedan tittar man på det och kommer fram till någonting i en utredning.

Om man tittar i budgettexten från den nya majoriteten ser man att det står att folktandvården ska utredas, och då handlar det om driftsformer. Man har redan bestämt sig. Det sade jag också i budgetdebatten, problemet är att vi har folktandvården och att den inte drivs i privat regi. Då spelar det ingen roll. De svar som du har givit på interpellationen som Dag Larsson har skrivit är svar på någonting helt annat. Det enda som du är intresserad av är vilka som är aktörer och vilka som ska driva tandvården i Stockholms läns landsting. Och det ska inte vara folktandvården. Jag tycker att det är brist på analys när man bestämmer sig för vad en utredning ska komma fram till redan innan den har satt i gång.

Du lyfter fram ett antal exempel. Men Dag visade ju i sitt inlägg alldeles nyligen att det är den privata verksamheten inom tandvården som står för de bekymren. Det är inte folktandvårdens ansvar. Jag tycker att du ska skynda lite långsamt och fundera på vilka direktiv den här utredningen egentligen ska ha. Bestäm inte innan att det är driftsformen för folktandvården som är bekymret, för det vet inte du än. Och jag tror att den här debatten, och diskussionen i framtiden, måste få visa vad det egentligen är som är bekymret. Då måste man skynda långsamt. Det önskar jag verkligen att du, Gustav Andersson, kommer att göra.

Anförande nr 144

Landstingsrådet Larsson (s): Bakgrunden till min interpellation är medieutspellet där man sade att nu ska vi privatisera folktandvården och vi ska utreda hur det ska gå till. Jag vet ju att man ibland kan göra roliga medieutspel. Jag har förstått att Gustav har tänkt om lite grann och att det nu handlar om en utredning om tandvården i största allmänhet, hoppas jag, eller om folktandvården. Det är lite oklart. Det finns definitivt saker som man borde utreda.

Jag tycker att vi ska utreda hur hela tandvården, både den offentliga och den privata, i Stockholms län fungerar och hur man når sina mål. Självklart bör vi titta närmare på hur tandvården når de hemlösa, någonting som folktandvården i dag i praktiken nästan ensamt bär ansvar för. Hur kan man utveckla tandvården för barn i de utsatta bostadsområdena, någonting som folktandvården nästan ensamt bär ansvaret för och gör väldigt bra dessutom, eftersom resultaten har förbättrats. Hur ska vi kunna skärpa kraven så att vi får en bättre uppsökande verksamhet bland äldre och handikappade, någonting som den privata tandvården i dag misslyckas med. Kanske folktandvården borde ta över den verksamheten eftersom vi vet att de har lyckats bättre med barnuppsökeriet.

Hur ska vi ha det med priserna? Ska folktandvården agera prispressare på den här marknaden? Det är någonting som vi socialdemokrater inte ställer oss främmande för. Vi är beredda att diskutera det. Handlar det om utredning av hur tandvården generellt sett fungerar i vårt län är vi med på vagnen. Men handlar det om att man ska privatisera folktandvården därför att privattandläkarna misslyckas med uppsökeriet av äldre och handikappade ställer vi oss *kraftigt* frågande.

Anförande nr 145

Landstingsrådet N y m a n (kd): Fru ordförande! Jag tror att jag ska börja med att gratulera Dag Larsson. Jag tycker att du har funnit en ny roll som du fyller med bravur. Engagemanget för landstingspolitiken verkar ha växt sedan du kom i opposition. Det är det intryck jag får. Och det är jättebra. Ifrågasätt och opponera! Men du väljer i interpellationen – du erkänner ju det – att utgå från ett medieutspel. Sedan blir debatten efterhand lite mer balanserad när man liksom hamnar i verkligheten här i salen. Det är bra, det är så det ska gå till.

Du väljer också i din interpellation att utgå från att det blir privatisering. Tänk om vi gör dig besviken genom att inte privatisera folktandvården utan finner andra former för att göra tandvården bättre i länet. Det är ju så ni vill ha det. Den förra interpellationen i samma ämne andades samma sak. Sedan frågar du: Vad blir bättre med privatisering?

Om vi skulle försöka föra dels en principiell debatt på de få minuter vi har, dels titta lite grann på vad som faktiskt har hänt inom det här området de senaste 15 åren i landstinget. Jag får ett intryck av att ni från socialdemokratiskt håll tycks tro att ingenting kan bli bättre med personaldrivna enheter eller med privata företag som driver verksamhet inom vården, i det här fallet tandvården. Och så säger du att du blir förbryllad. Det brukar man bli i opposition, därför att man inte förstår alla tankebanorna och inte ser logiken så tydligt. Jag gör min egen tolkning av det uttalandet, Dag, och det är att du blir förbryllad därför att ni inte är så vana att tänka i nya banor. Folktandvården fungerar bra, alltså ska vi ha den kvar. Vi rör den inte. Nu sade du visserligen i andra inlägget att det kunde vara bra med en utredning.

Sedan skyller ni bristerna i äldretandvården på de privata aktörerna. Bristen ligger naturligtvis hos den som har beställt detta, som har finansierat detta och som uppenbarligen har struntat i att följa upp det på ett adekvat och korrekt sätt. Det ska naturligtvis inte fortgå under en politisk majoritets ämbetsutövande om man har kunnat betrakta att det man har gjort har misslyckats. De som vi gett uppdraget fullföljer det inte. Det är ju det som det handlar om. Då skulle de naturligtvis ha blivit av med uppdraget och man skulle ha lagt det på

folktandvården i stället. Har man något politiskt inflytande, någon politisk makt, använder man den för medborgarnas skull. Ni borde fråga er: Varför återstår det brister inom något som helst vårdområde efter att vi har regerat landstinget under fyra år? En del åtgärder vidtog ni strax före sommaren förra året och strax efter sommaren därför att det närmade sig valdagen, tredje söndagen i september. Men många av problemen var uppenbara och tydliga under hela mandatperioden.

Jag är inte den som förordar privatisering för dess egen skull. Men kan en förändring av innehållet i vården, av vad slag den än är, gynna patienterna och medarbetarna ska jag nogga pröva den och ställa mig positiv till den.

Anförande nr 146

Landstingsrådet **A n d e r s s o n (c)**: Fru ordförande! För att börja med de invändningar som riktades från Kristina Söderlunds sida om att förslaget saknar analys och att syftet enbart skulle vara att nå ett visst resultat, det vill säga en privatisering av folktandvården, tror jag att jag nu åtminstone tre eller fyra gånger från denna talarstol har redogjort för den analys som ligger till grund för att jag bedömer det som viktigt att genomföra en översyn av möjligheten att få en tandvård som totalt sett klarar den kapacitet som behövs för ett högkostnadsskydd och för en tandvårdscheck utan att det blir prishöjningar som i slutändan drabbar de personer som redan i dag har svårt att klara sina tandvårdskostnader. Det tror jag att vi alla borde ta oss en funderare på. Vad händer 2008 när reformerna slår ut, reformer som med smärre justeringar skulle ha sett likadana ut om det hade varit en socialdemokratisk regering, bra reformer, viktiga reformer, men reformer som kommer att medföra att många fler söker tandvård. Analysen finns om man lyssnar.

Jag skulle vilja vända mig till Lena-Maj Anding när det gäller frågan om misslyckandet. Jag har tidigare sagt att jag inser att de sociala uppgifterna, särskilt den uppsökande tandvården, är svåra. Men det ansvar som faktiskt är politiskt, som den dåvarande majoriteten och majoriteten före den har haft för att se till att den uppsökande verksamheten ska fungera, kan man inte lägga ut vare sig på de privata aktörerna eller på folktandvården, beroende på vad de har utfört. Det är ett politiskt ansvar. Det politiska ansvaret ska jag, Kristina, Lena Cronvall, med flera i tandvårdsberedningen försöka styra upp så att det i alla fall blir bättre än i dag.

Slutligen tror jag att vi måste inse att det finns flera saker som vi behöver se över. Jag ställer mig inte alls främmande för utan tror tvärtom att tandvårdsberedningen har en mycket viktig uppgift i att se över just den uppsökande tandvården, det sociala ansvaret, barn- och ungdomstandvården för att få veta hur vi kan göra det ännu bättre. Det är en uppgift för tandvårdsberedningen. Den här utredningen ska utreda driftsformerna för Folktandvården AB och se över i vilken utsträckning de kan skapa förutsättningar för en bättre totalt fungerande tandvård.

Anförande nr 147

Landstingsrådet **L a r s s o n (s)**: Stig! Håll i Gustav! Jag tycker att du verkar vara en klok karl i den här frågan. Håll i honom lite grann! Se till att det som sägs i medieutspelen om att privatisera folktandvården inte genomförs, att det inte är enda målet. Man behöver utreda tandvården i stort. De medieutspel som Gustav ägnar sig åt skrämmer ju upp folktandvårdens personal. Man talar om att de gör

ett dåligt jobb. Man ska privatisera dem och så skäller man på dem för något de inte är ansvariga för.

Än mer oroad blev jag när jag tog del av Centerpartiets rapporter innan valet, där de pratar om att City Dental är den stora förebilden för tandvården i vårt län. Det skulle innebära att alla våra tandläkare i länet skulle jobba på polska avtal med polska försäkringar. Då skulle vi fixa kostnadsbilden i tandvården. Det finns skäl att vara oroad när man hör Gustavs utspel. Men jag hoppas, Stig, att du ska kunna hjälpa till att hålla ordning på honom.

Anförande nr 148

Kristina Söderlund (s): Först blev jag lite lugnad, Gustav Andersson. Sedan tittade jag i er budgettext och där står det fortfarande att utredningen ska titta närmare på driftsformerna. Men du säger att du i den här debatten och i tidigare debatter har förtydligat att det ska vara en bred utredning. Sedan avslutar du nu med att återigen säga att utredningen ska titta på driftsformerna.

Jag är verkligen inte trygg med vad det egentligen handlar om. Vi kommer, som sagt var, att få debattera det här i beredningen men säkert också i landstingsfullmäktige i fortsättningen. Och jag kommer i varje fall att försöka se till att det blir en bred och bra utredning som faktiskt tittar på om det finns förbättringsområden där det finns saker att göra och sedan funderar på vilken typ av driftform som faktiskt är lämpligast. Det är så det måste vara.

Anförande nr 149

Landstingsrådet Andersson (c): Dag Larsson är bekymrad över mina medieutspel. Jag kan berätta, Dag Larsson, att tidningarna faktiskt tycks skriva om vad jag säger utan att jag själv behöver göra några utspel. Jag har faktiskt inte själv tagit initiativ till de skrivierna. Jag tycker dock att jag ganska väl redogjorde just för den analys som här efterfrågas. Jag har inte tid att återigen ta upp allt, men jag har dragit det några gånger och jag kan göra det igen i enskild överläggning med envar som efterfrågar det.

Dessutom skulle jag här i dag vilja annonsera möjligheten att följa med mig på en studieresa till Västerås, vid tid som medföljande anger, till en väldigt intressant privat tandvårdsgivare som heter Thea tandvård. Nu låter det som reklam, men det är en mycket intressant kvinnlig entreprenör som driver en mottagning med mycket bra arbetsmiljö, låg sjukfrånvaro och halva priset på tandvårdsbesök jämfört med folktandvården. Välkomna att följa med!

§ 14 Interpellation 2006:66 av Birgitta Sevefjord (v) om privata vårdcentraler i Stockholm

Anförande nr 150

Landstingsrådet Reinfeldt (m): Fru ordförande! Tack, Birgitta Sevefjord, som har ställt en interpellation om privata vårdcentraler i Stockholm. Jag tycker att vi ska utgå från medborgarnas behov när vi beställer hälso- och sjukvård. Vi ska hitta modeller som gör att vi kan se till att stockholmarna erbjuds vård på lika villkor, för så ser det tyvärr inte ut helt och fullt i dag.

Vi kommer att diskutera, besluta och införa en patientvalsmodell för stockholmarna. Skattepengarna följer då med den enskilda patienten till hans eller hennes fria val av vårdgivare, en vårdgivare som följs upp, som kvalitetsgranskas och som auktoriseras av Stockholms läns landsting, en vårdgivare som har att följa och leva upp till de kvalitetskrav som vi i landstinget ställer upp.

Ambitionen är förstås att få fler vårdgivare än i dag att arbeta för att vara så tillgängliga och anpassade efter stockholmarnas behov och önskemål som möjligt. Det är faktiskt så man kan bidra till att göra sig så attraktiv som möjligt som vårdgivare. Man kanske kan få ett ännu bättre rykte än man har i dag för sin kvalitativa verksamhet eller för sin höga tillgänglighet, eller både–och, så att så många patienter som möjligt vill lista sig.

Naturligtvis kan man välja att lägga upp jobbet på lite olika sätt på olika mottagningar. Effektiviteten i arbetet på mottagningen och hög produktivitet är faktorer som påverkar resultatet i verksamheterna, både vad gäller tillgängligheten för medborgarna och kvaliteten i verksamheten, men också dess ekonomi. Det kanske finns verksamheter som väljer att lägga upp jobbet på ett lite annorlunda sätt. Det kanske finns de som håller en högre produktivitet än andra. Det kanske finns de som har fler arbetstimmar på sin mottagning än andra. Det kanske finns de som håller öppet både torsdagskvällar och söndagsförmiddagar därför att de upplever att det är då deras patienter vill komma dit. Det kanske finns de som städar mottagningen själva, vem vet? Och det kanske också finns de som inte håller sig med en stor kostnad för overhead därför att de kanske sköter bokföringen själva, hemma på helgen. De kanske sitter i lite billigare lokaler eller gör någonting annat som generellt sett håller nere utgifterna för mottagningen.

För mig är det väsentligt att verksamheterna ska hålla en hög kvalitet gentemot medborgarna. Det är där vi ska fokusera, på arbetet med att ställa krav, med att löpande följa upp och kvalitetsgranska att givna auktorisationskrav, avtal eller vårdöverenskommelser efterlevs.

Till slut vill jag också säga, fru ordförande, att det finns ett utsänt skriftligt interpellationssvar undertecknat av Lars Joakim Lundquist som jag också tar som mitt skriftliga svar och hänvisar till.

Anförande nr 151

Landstingsrådet *Sevefjord (v)*: Jag måste säga att jag blev väldigt upprörd. Här ställer jag en interpellation. Jag får ett skriftligt svar av Lars Joakim Lundquist. Sedan går Filippa Reinfeldt upp som landstingsråd och pratar om någonting som egentligen inte är direkt knutet till min fråga. Därefter avslutar hon med att hänvisa till det skriftliga svaret.

Jag förstår inte varför presidiet godkänner detta sätt att hantera frågan. Jag vägrar att ta den här debatten. Jag kommer att återkomma med min interpellation i ett annat sammanhang. Det skriftliga svaret måste vara utgångspunkt för diskussionen, inte att vissa här inne får göra precis vad de vill i talarstolen utan att presidiet ingriper. Det är skandal!

Ordföranden: Vi noterar det till protokollet och antecknar att interpellationen är behandlad. Filippa är ju helt ny som landstingsråd och kanske inte har hunnit

sätta sig in i regelsystemet ordentligt. Låt oss diskutera det i ett annat sammanhang.

Det är naturligtvis så som Filippa säger till mig, att svaranden *får* föredra svaret och hänvisning *kan* ske till det utdelade svaret. Nu valde Filippa att göra en lång inledning fast de flesta brukar hänvisa till det avgivna svaret.

Men om jag förstår saken rätt var det inte riktigt det när jag tänker efter vad Birgitta Sevefjord sade, utan Birgitta menar att Filippas inlägg egentligen inte låg inom ramen för frågan – just det, du nickar.

Detta bara noterar vi och kan inte göra mer just nu. I gruppleदारöverläggningar eller så får vi väl diskutera vidare hur vi ska hantera den här sortens frågor.

§ 15 Interpellation 2006:67 av Inger Ros (s) om vad den borgerliga majoriteten vill med länets närakuter

Anförande nr 152

I n g e r R o s (s): Ordförande, fullmäktige! Tack för svaret, Filippa. Det skulle väl förvåna dig om jag var nöjd? Nej, det är jag naturligtvis inte. Precis som i mina tidigare frågor har jag inte fått svar på det jag vill veta – skillnaden är bara att jag nu har fått det skriftligt.

Det du har gjort i ditt svar är att rada upp ett antal ytterligare frågor som är ett kontinuerligt arbete som alltid måste göras för att man ska kunna utveckla, dra erfarenheter och göra förbättringar.

Det är inte heller så att jag och den dåvarande majoriteten har hävdat att närakuterna är en universallösning. Nej, de är ett komplement för att öka tillgängligheten. Och tillgängligheten har definitivt ökat. Under 2006 genomfördes 240 000 besök på närakuterna, en fördubbling mot 2005, vilket visar att närakuterna får ett bra betyg och att de behövs.

Jag tycker heller inte, Filippa, att man kan jämföra äpplen och päron som du gör. Du jämför på ett ställe med jourmottagningarna, men det är en helt omöjlig jämförelse eftersom de oftast var öppna endast till klockan 19 och ej heller hade öppet lördagar och söndagar, i alla fall inte hela dagarna.

Som sagt, tillgängligheten har blivit bättre. Det har blivit fler besök. Det var någonting som vi tyckte var viktigt och som vi ville skulle ske, och vad jag har förstått är det någonting som också du tycker är viktigt.

Man får ju inte ställa nya frågor, men det skulle ändå vara intressant att veta hur du vill att den optimala närakuten ska se ut. Du vill ju uppenbarligen ha några närakuter kvar.

Vad som ändå framgår väldigt tydligt i det här svaret och i tidigare diskussioner är att det finns en tydlig spricka i den nya majoriteten när det gäller närakuterna. Förra gången jag debatterade det här ville Folkpartiet hellre ge patienterna gåslever och champagne i stället för tillgänglighet.

Därför tycker jag frågan är berättigad, men jag har inte fått ett svar: Vilka närakuter ska läggas ned? Filippa, är det ditt eller Birgitta Rydbergs vallöfte som ska gälla den kommande mandatperioden?

Anförande nr 153

Landstingsrådet R e i n f e l d t (m): Fru ordförande! Nu skulle vi ju hålla oss till det som var skrivet i interpellationen, förstod jag av den föregående debatten som inte blev någon debatt. Vilka närakuter ska läggas ned är en fråga som inte fanns på dagordningen i dag, utan snarare vad den översyn siktar till som vi i den borgerliga majoriteten har velat komplettera den tidigare översyn med som faktiskt pågår, på uppdrag av Inger Ros.

Det är väldigt tydligt i vår budget att vi gör en översyn av närakuterna därför att det, som säkert Inger också känner till, finns signaler om att det finns närakuter som vill stänga igen därför att de själva tycker att det faktiskt inte fungerar. Den översyn som görs just nu påbörjades under din tid som ordförande i hälso- och sjukvårdsutskottet. Hitintills har det kanske mycket handlat om att göra intervjuer med verksamhetschefer på närakuter och på kringliggande husläkarmottagningar och vårdcentraler, men också intervjuer med verksamhetschefer på sjukhusens akutmottagningar. Föga förvånande finns det spridda och väldigt olika uppfattningar om hur bra eller mindre bra närakuterna fungerar.

Vad vi gör nu är att komplettera den översynen och tittar också på lite andra faktorer som vi vill ha svar på. Vi har till exempel kikat på patientströmmar. Vi vill titta på innehållet i vården. Vi skulle kunna kalla det ett slags ”beställarrevision”, för att du och jag och andra, Inger, ska veta vilken typ av vårdtyngd det är på besöken på närakuterna – och inte minst mot bakgrund av att husläkarmottagningarna upplever det som att de har fått ett starkt förändrat flöde, det vill säga att de har fått patienter med mycket mer tyngre diagnoser i dag än vad de har haft tidigare. De har fått ”färre varannan”, det vill säga av tyngre och lite enklare diagnoser hos de patienter som kommer dit.

Därför kommer förvaltningen att göra en journalgenomgång på några av husläkarmottagningarna och närakuterna för att få en riktig bild av hur det faktiskt ser ut, och sedan lägga ihop den bilden med de intervjuer som har ägt rum. Du kanske har fått en redovisning av dem tidigare, eftersom det var ett uppdrag som du var med och gav. Så kommer vi att få en återredovisning – det är ju det själva uppdraget om översyn innebär – så att vi ska kunna ta ställning framåt på det sätt som vi säger i vår budget.

Anförande nr 154

I n g e r R o s (s): Ordförande, fullmäktige! Ja, vi skulle diskutera det som står på dagordningen, Filippa, men det är ändå så att min andra fråga är om ni avser att lägga ned några närakuter och i så fall vilka, så i det fallet var det nog rätt fråga som diskuterades härifrån talarstolen.

Naturligtvis är det viktigt att göra utvärderingar, det tycker jag också och det har jag stött eftersom jag har varit med om att lägga sådana förslag. Men de ska ju syfta till att kunna göra ytterligare förbättringar. Syftet var att göra patienterna nöjda, inte att ta reda på vilka av närakuterna som tyckte att uppdraget inte riktigt

fungerade utan att patienterna skulle få en ökad tillgänglighet. Det har man definitivt fått i och med införandet av närakuterna.

Det är självklart också så att vårdcentralerna har fått ett förändrat flöde. Det är en av poängerna med att förändra vårdstrukturen. Det är många äldre som nu besöker vårdcentralerna som inte tidigare har kommit fram utan som har ramlat mellan stolarna i vården. Det är någonting positivt, tycker jag.

Det var några synpunkter till det du sade.

Fortfarande kvarstår frågan, om ni avser att lägga ned några närakuter. Nu har du sagt att du vill vänta på utvärderingen, så jag får väl tåla mig och komma tillbaka med mina frågor. Faktum kvarstår att det finns en spricka i den nya majoriteten oavsett vad utvärderingen säger, för Folkpartiet säger klart och rent ut att närakuterna inte ska finnas.

Anförande nr 155

Landstingsrådet R e i n f e l d t (m): Fru ordförande! Nej, vi fattat beslut i mitten av december förra året kring en alliansbudget, och det är den politik som finns i budgeten som gäller framåt. Vi jobbar tillsammans i en koalition, en allians, och det är så vi kommer att fortsätta driva politik i de olika nämnderna och verksamheterna.

Min enkla bild är, Inger, att det finns mycket som är bra med närakuterna. I mångt och mycket påminner närakuterna om husläkarmottagningar, fast utan tidsbeställning, eller husläkarjourer på kvällstid, som det också finns på en del ställen i länet. Skillnaden är bara att närakuterna är en form av husläkarmottagningar med drop-in, det vill säga man kan komma dit utan att förboka.

Jag tycker det är viktigt att man, innan man har bestämt sig på förhand, att kika på den totala vårdstrukturen och vårdutbudet och att man kikar på hur väl eller mindre bra det fungerar på de olika närakuterna och hur det ser ut i övrigt. Det är inte säkert, som jag skrev i mitt skriftliga svar, att det här är den bästa lösningen i alla delar av länet. Det beror på hur behoven ser ut och hur vårdutbudet i övrigt ser ut. Det kan naturligtvis vara så att det på vissa håll är någonting annat som är bättre, och det är sådant som utredningen ska ge svar på. Jag tycker att det är viktigt att få veta hur det ser ut, för att kunna dra slutsatser byggda på korrekta underlag. Jag vill ha fakta på bordet innan vi lägger fram ett förslag till hälso- och sjukvårdsnämnden. Jag vill inte behöva ta ställning till fler eller färre, utökat eller minskat, förrän vi har rätt underlag.

Anförande nr 156

Landstingsrådet N y m a n (kd): Fru ordförande! Det är angelägna frågor som reses och besvaras. Sett mot bakgrund av den interpellation Inger Ros har ställt tycker jag att de svar hon har fått i det skriftliga svaret och i den fortsatta debatten egentligen är heltäckande.

Inger Ros frågar: "Vartåt siktar den översyn och förändring som ni nämner i er budget?" Översynen måste man ju hela tiden ha levande på något sätt, men just nu är den explicit till för att titta på just närakuterna. Det som är viktigt att få veta är: Motsvarar de det möte av vårdbehoven som kan sägas vara optimalt? Jag har ett

intryck av att de inte har gjort det, utom på en del håll. Där var de viktiga kompletteringar, i övrigt har man bara ökat tillgängligheten – men det finns ingenting som säger att de därmed har tillgodosett vårdbehov på ett bättre sätt än vad som kunnat ske med ökat öppethållande i primärvården och så vidare. Däremot vet vi att de har ökat belastningen på akutmottagningarna på sjukhusen – och det är ju absolut tvärtemot ambitionerna!

”Avser ni att lägga ned ett antal närakuter och i så fall vilka?” Svaret är ja. Vi avser att lägga ned dem som inte behövs för, som jag sade inledningsvis, varför ska vi ha dem som inte tillgodoser vårdbehoven på ett bra sätt, vare sig för patienterna, för landstinget eller för landstingets ekonomi?

De ”stolta mål” vi har handlar inte bara om tillgänglighet utan också om en trygg och fungerande vardag. Det är alldeles för många intryck vi har haft under tiden de här närakuterna har funnits som visar mot att det hade kunnat lösas på ett bättre sätt för patienterna och på ett billigare sätt för landstinget som finansiär och planerare av hälso- och sjukvården. Därför är översynen så angelägen, för att fler patienter ska få mera vård för en något billigare peng. Om detta råder det ingen som helst tveksamhet i den tillträdde alliansregeringen i landstinget, utan det vill vi alla medverka till att åstadkomma. Bara för att idén kom från er i ett läge då tillgängligheten under nästan tre år visat sig försämrats så att man slängde in närakuter för att fixa det hela inför ett val, det är sådana ad hoc-lösningar som den offentliga sektorn har lidit av i alldeles för många årtionden. Det får vara slut på det nu. In med lite mer långsiktighet och tydlig och bra planering!

Jag är övertygad om att den översyn som nu är initierad kommer att kunna ge tillräckligt underlag för en ordentlig analys av vad vi egentligen borde göra. Hugs-kott från Socialdemokraterna ett valår är farliga för landstingets ekonomi, och de gynnar inte patienten.

Nu kom det ytterligare ett evidensbaserat uttalande – grattis!

Anförande nr 157

L e n a - M a j A n d i n g (mp): Det finns också en verklighet på andra sidan skranket, och det handlar om att patienten ska få en bra tillgänglighet och en bra kompetens dit man vänder sig, där det finns förståelse för den sjukdom, det funktionshinder eller det behov man har.

Jag tror att vi har ett problem, när vi håller på och ändrar i hälso- och sjukvårdens struktur hela tiden. Vi behöver hitta en struktur med renodlade uppdrag för att på ett så bra sätt som möjligt nå ut till medborgarna om vilken verksamhet vi har. Information är fruktansvärt svårt, att kommunicera alla verksamheter, hur hälso- och sjukvården är uppbyggd och vart man ska vända sig för att få den vård man behöver, så jag tycker det här är en väldigt viktig fråga.

Det handlar inte om vårdcentraler eller närakuter, utan det handlar om vilka uppdrag man ger till de olika nivåerna, att man försöker renodla det så mycket som möjligt men ändå ha en viss flexibilitet när det handlar om förebyggande, rehabilitering och andra delar där man kan vara flexibel. Kontinuiteten är viktig, men för vissa behövs inte den; för andra är den avgörande för den vård man behöver.

Om man nu ska göra en översyn, ska man väl försöka utvärdera det som har genomförts. Sedan får vi se hur man ska lägga upp strukturen, om man ska bibehålla den och bygga på eller om man ska göra någon förändring.

Det är i alla fall oerhört viktigt att man inte förändrar hela tiden, för det blir varken hackat eller malet. Det är inte bra för medborgarna, och det är inte bra för verksamheterna.

Anförande nr 158

I n g e r R o s (s): Ordförande, fullmäktige! Stig, man ska väl ändå hålla sig till sanningen. Det är lätt att säga att det var ett hugskott när Socialdemokraterna slängde in några närakuter under valåret, men det är faktiskt så att närakuter har funnits sedan 2000 eller 2001 och har vuxit fram successivt. Det var *några* som öppnades valåret 2006, ja, men definitivt inte alla.

Det kan väl också vara så att de behöver finnas en tid innan man kan göra en total utvärdering för att säga om de är på rätt eller fel plats, som ni tydligen vill undersöka.

Nu har jag ändå fått svar – inte vilka, men i alla fall att några ska läggas ned. I konsekvens med det kan jag väl dra slutsatsen att det inte kommer att öppnas några nya närakuter heller.

Det är ändå så att det har funnits några närakuter även när du hade majoritet. Det är ett väldigt bra koncept, därför att man snabbt kan få vård och behandling.

Det går inte heller att säga – det får väl utredningen visa – att närakuterna är orsak till att besöken på akutsjukhusen har ökat. Besöken på vårdcentralerna har också ökat kraftigt under den här perioden.

Anförande nr 159

L a n d s t i n g s r å d e t L u n d q u i s t (m): Ordförande, fullmäktige! Äpplen och päron, var det ja. Vi får nog hålla isär olika saker.

Jag har själv varit med om att öppna en närakut i Rinkeby när jag var ordförande i Norra Stockholms sjukvårdsstyrelse – men det var andra specialläkare än allmänläkare som fanns där.

Inger Ros säger att det var en ökad tillgänglighet i innerstaden när man öppnade närakuten på Sabbatsberg. Nej, så var det inte. För vad var det man gjorde? Jo, man tog läkare från de ordinarie husläkarmottagningarna i innerstaden och satte dem en halv dag på Sabbatsberg och betalade 7 000 kronor för detta. Då minskade man ju tillgängligheten på deras normala mottagningar för de patienter som är listade där. Detta är ingen bra lösning!

Vi måste också hålla skillnad på vad som är dagverksamhet och vad som är kvällsverksamhet och helgverksamhet. Jag tror ingen här har någon annan uppfattning, jourverksamhet för husläkare kvällar och helger har vi alltid bejakat. Det vi nu diskuterar är när man rycker husläkare från deras normala mottagningar och sätter dem på Sabbatsberg.

Till saken hör dessutom, som jag har sagt tidigare, att patientunderlaget inte räckte till på Sabbatsberg när man bara skulle ta patienter från innerstaden eftersom det är så himla hög tillgänglighet på husläkare i innerstaden med öppen mottagning. Därför fick man lov att vidga upptagningsområdet till hela länet. Ni vill ju helst ha läkarna sittande längst ut, men här lockade ni in ytterligare en patientgrupp till innerstaden.

Ni får allt lov att bestämma er för vad ni vill, om det ska vara äpplen eller päron. Skilj mellan kvällar och helger eller dagtid! Och tala inte om att det är ökad tillgänglighet när man plockar bort husläkare från deras normala mottagning, sätter dem på att ta hand om patienter från andra områden i Stockholms läns landsting! Det är fel. Du har fel, Inger!

Anförande nr 160

O l o v L i n d q u i s t (fp): Fru ordförande! Jag försökte avhålla mig från att gå upp i den här debatten, men när Inger Ros sjunger närakuternas lov kan man inte låta bli vissa funderingar på om det här med närakuter trots allt är så himla bra.

Inger har själv konstaterat att Folkpartiet har varit kritiskt till närakuter, och det är helt rätt. Vi har varit det. Men det har vi inte bara tagit ur luften, utan det finns skrifter och utredningar som har konstaterat, eller i varje fall antytt, att närakuter inte är så bra. Det finns en årsrapport 2005: Medicinskt programarbete primärvård där det står på sidan 9 under Konsekvenser av närakuter:

Det har under det gångna året skett en ökad satsning på närakuter, och besöksvolymen har ökat med omkring 16 procent medan belastningen på sjukhusens akutmottagningar endast förändrats marginellt. Närakuterna har i princip samma uppdrag som vårdcentraler och husläkarmottagningar när det gäller befolkningens tillgång till primär vård. Det bör dock påpekas att ett utbyggt husläkarsystem, med tillgång till röntgen och laboratorieservice i närområdet och god kontinuitet, torde ge de bästa förutsättningarna för ett rationellt, behovsbaserat totalt omhändertagande i primärvården utan kostnadsdrivande effekter.

Jag är så tyst och försynt, så jag ska inte säga vilket parti som brukar förorda detta.

§ 16 Interpellation 2006:68 av Håkan Jörnehed (v) om hur ökningen av klamydia ska stoppas

Anförande nr 161

Landstingsrådet L u n d q u i s t (m): Jag får inledningsvis tacka Håkan för att han har ställt först en interpellation förra gången om Venhälsan, som jag faktiskt besökte mellan jul och nyår och lärde mig väldigt mycket, och så besökte jag Sesam City i går. Jag tror det är viktigt att man kan någonting om det man ska svara på. Jag kunde lite mindre om Venhälsan, jag kan nu mer om Sesam City. Tack, Håkan – det ger en bra start på mitt uppdrag.

Filippa och jag försöker dela på arbetet så att jag kanske tar en del frågor som borde ha legat på Filippa enligt den ordning som vi har tagit här i salen, men det går ju inte att Filippa ska täcka alla områden så vi har gjort en intern överläggning

och STI-frågorna och en del andra frågor sköter undertecknad. Eventuellt får vi återkomma till fullmäktige med en lista på exakt vilka det rör sig om.

När jag besökte Sesam City i går såg jag att det är en rätt spännande verksamhet, som Håkan kanske till och med har varit med och invigt, för just personer med misstänkt klamydia även om det finns många andra grupper som kommer dit. En stor grupp, som jag tänkte ägna några ord åt här, är de som blir hivsmittade eller misstänker hivsmitta. Det visar sig att med den minskade kondom användning som man pratar om tycker många att nu finns det bromsmediciner, så risken för hiv har blivit mindre – men den är inte mindre! Dessutom är det så, fick jag lära mig av andra läkare, att även om bromsmedicinerna är väldigt potenta och bra så skadar de andra organ. Så om man inte mår dåligt av sin hiv så mår kroppen dåligt av andra skäl, framför allt på grund av bromsmedicinerna.

Jag kan också säga efter den diskussion vi hade i går förmiddag, att deras krav på utökning av verksamheten är väldigt moderata.

Anförande nr 162

H å k a n J ö r n e h e d (v): Ordförande! Tack, Lars Joakim! Jag måste säga att jag blev jätteglad när jag hörde dig tidigare säga att du hade besökt Venhälsan, men jag blir nästan ännu gladare när vi nu ska diskutera klamydia att höra att du hade besökt Sesam City i går.

Denna lilla bakterie får stora konsekvenser, och det är därför jag vill uppmärksamma den här problematiken.

Jag vet inte om fullmäktige känner till det, men det är så att just klamydia har ökat lavinartat de senaste tio åren. Den är vår vanligaste könssjukdom. Förra året rapporterades 33 000 nya fall, och den största ökningen är i åldern 15–29 år. Det som är oerhört problematiskt är att man kan ha klamydia utan att man ser några symtom. I förlängningen kan det leda till att kvinnor blir infertila – man tror att ungefär var fjärde infertil kvinna blivit det på grund av klamydiainfektion. Även män kan bli sterila och få inflammation i bitesticklarna. Någonting som jag inte visste var att om modern har klamydiainfektion när hon föder så kan barnet få ögoninfektion och lunginflammation.

Det här är bakgrunden till att jag tycker att man måste lyfta de här viktiga frågorna.

Man måste ha en lättillgänglig testning för just gruppen 15–29 år, där det visar sig att den största ökningen sker. Sesam City är ett bra exempel genom att den ligger rätt, centralt, och man kan gå in genom en neutral portgång och det är lätt att få tider – de har drop-in-mottagning hela tiden.

Då kanske någon frågar varför man inte kan göra det på något annat ställe. Nej, man kanske inte vill gå till sin husläkare, som har behandlat ens halsfluss, och prata om de här problemen. Tydligt är det så, säger professionen, att minsta motståndets lag gäller, och då går man inte alls och testar sig, och då får vi ingen kontroll över den här jobbiga sjukdomen.

Det finns en sak som du hänvisar till i ditt svar: ni ska tillsätta en utredning. Det bör ni kolla upp, för sedan jag skrev interpellationen har det uppdagats att 40 procent av alla test som gör inte upptäcker klamydia därför att bakteriens arvs massa har förändrats. Därför är det jätteviktigt att de som testar sig får klart för sig att det är inget bra test om man tror att man inte har några symtom. Det tycker jag absolut att du ska ta med i utredningen.

Jag tackar för ditt svar återigen, Lars Joakim. Det var kort, men inte sämre för det!

Anförande nr 163

Landstingsrådet L u n d q u i s t (m): Ordförande, fullmäktige! Vi är begåvade med väldigt duktiga landstingsrådssekreterare, men som gammal handläggare sedan 1973 skriver jag faktiskt än så länge mina svar själv. Det man inte kan skriva på en A 4-sida bör man berätta för folk, och därför tog jag en inledning här, vilket jag inte brukar göra.

Jag tycker det är bra med drop-in-verksamheten. Man kommer dit, skriver in sig, får en lapp och kommer tillbaka, ungefär som på Cityakuten.

Jag delar Håkans uppfattning, att det är nog så att den här patientgruppen inte vill gå till sin husläkare. Det har jag också full respekt för. Det är ungefär samma diskussion som vi har haft om att man kanske vill gå till en särskild gynekolog i stället för sin husläkare, vilket vi också har en tradition på i Sverige.

Nu blir det en kartläggning, Håkan, inte en utredning. Frågan finns på dagordningen i min beredning, som nu är tillsatt av fullmäktige vid senaste sammanträdet. Det finns flera frågor vi ska diskutera där, men det är alltså ingen utredning utan en kartläggning. Jag har fått en klar och bra bild av verksamheten, och jag tror vi ska fortsätta att kämpa för den här typen av drop-in, nära och gärna centralt placerade.

Anförande nr 164

H å k a n J ö r n e h e d (v): Men så bra, Lars Joakim! Jag kan också tycka att de ska vara – nära och kära, höll jag på att säga – centralt placerade, för vissa verksamheter kräver det.

Men man får inte vara så naiv att man tror att bara för att Sesam City har jättebra öppettider och förhoppningsvis de andra Sesamenheterna också har drop-in så ökar kondom användningen. Det måste man också ha en strategi för. En del menar att vi dricker mycket mera än vad vi gjorde för ett par år sedan och därför tappar vi omdömet och skyddar os inte. En del menar att det kan vara symtom på att vi i dag skyddar oss mot oönskade graviditeter men inte mot könssjukdomar. Kondom är ju ett väldigt billigt medel för att stoppa det här, och användningen borde öka. Då skulle vi slippa alla de där tråkiga sakerna som jag sade tidigare.

Jag vet att man i Uppsala faktiskt har lyckats få ned klamydiatalen, men det är ju ett mycket mindre område, en liten stad där man har jobbat oerhört aktivt med kampanjer i samband med terminsstart på universiteten för att nå studenterna. Det är ju också så, som du också bör ta med dig i kartläggningen, att eftersom vi bor i en storstad är det tydligen så att vi hittar en partner senare i livet än vad man gör ute i landet, runt 30 år, och då har man statistiskt sett haft fler partner innan.

Med det önskar jag Lars Joakim lycka till med den där kartläggningen – så får vi väl se vad ni kommer fram till för ställningstaganden när den är klar.

Anförande nr 165

Landstingsrådet L u n d q u i s t (m): Tack, snälla Håkan!

Får jag bara säga att det är rätt intressant när man gör den här typen av besök, man lär sig väldigt mycket. Var fjärde graviditet i Sverige avbryts med en abort. Detta är också en väldigt viktig fråga. Sannolikt hör det inte mitt utskott utan till Gunilla Helmersons, men där får vi också föra en dialog.

För informationens skull kan jag säga att ungefär var tionde kvinna som besöker Sesam City och misstänker klamydiasmitta – och män med för resten – 10 procent av de personer som besöker mottagningen är smittade. Det tar ungefär en vecka att få provet analyserat, vilket görs på de stora laboratorierna.

Det var intressant att få höra av Håkan att man uppenbarligen inte upptäcker alla klamydiasmittade via proverna. Det får vi naturligtvis också lov att titta på.

STI-området lovar jag att försöka sköta, den bit som ligger inom mitt utskott, så får du prata med Gunilla Helmerson om aborter.

Förteckning över talare
(siffrorna avser anförandets nummer)

Landstingsrådet Nylund Watz (s) 1:1, 5, 13, 16, 19, 21, 26, 48, 52, 54, 80, 82, 84
Landstingsrådet Sevefjord (v) 1:2, 6, 9, 11, 24, 28, 34, 36, 71, 73, 86, 88, 90, 104, 106, 108
Landstingsrådet Wigg (mp) 1:3, 7, 14, 22, 38, 45, 53, 92, 94, 96
Landstingsrådet Wennerholm (m) 1:4, 15, 58, 60, 63, 93, 95, 97, 111, 113, 115, 129, 131, 133, 135, 137, 139
Landstingsrådet Andersson (c) 1:8, 10, 12, 72, 75, 78, 141, 146, 149
Jörnehed Håkan (v) 1:17, 116, 118, 120, 162, 164
Landstingsrådet Nyman (kd) 1:18, 20, 23, 25, 29, 31, 55, 79, 145, 156
Anding Lena-Maj (mp) 1:30, 32, 56, 65, 67, 70, 74, 77, 142, 157
Landstingsrådet Rydberg (fp) 1:33, 35, 39, 42, 44
Landstingsrådet Larsson (s) 1:37, 41, 43, 49, 51, 98, 100, 102, 134, 136, 138, 140, 144, 147
Käärik Andres (fp) 1:40
Holmberg Staffan (s) 1:46
Linderöth Curt (m) 1:47, 50
Askensten Åke (mp) 1:57, 59, 62
Blombäck Yvonne (mp) 1:61, 64
Landstingsrådet Wallhager (fp) 1:66, 69, 99, 101, 103
Landstingsrådet Lundquist (m) 1:68, 159, 161, 163, 165
Cronvall-Morén Lena (m) 1:76
Landstingsrådet Heister (m) 1:81, 83, 85
Landstingsrådet Reinfeldt (m) 1:87, 89, 91, 105, 107, 109, 123, 125, 127, 150, 153, 155
Landstingsrådet Dahlberg (s) 1:110, 112, 114
Lidwall Pia 1:117, 119, 121
Landstingsrådet Ros (s) 1:122, 124, 126, 152, 154, 158
Roxby-Cronvall Gunilla (v) 1:128, 130, 132
Söderlund Kristina (s) 1:143, 148
Lindquist Olov (fp) 1:160